

MONETÁRNA MULTIPOLARITA

Presun ťažísk globálnej ekonomiky
mení status dolára

Logistické firmy
opäť nabrali dych

Stres v práci
vás pomaly zabíja

FINANČNÁ ISTOTA PRE VAŠE DETI

Stavebné sporenie Krôčik

- garantovaný úrok 2 % p. a. na všetky vklady
- 10 % štátna prémie
- zdarma balík poistenia v spolupráci s Wüstenrot poisťovňou, ktorý vám poskytuje poistnú ochranu počas 6-tich rokov trvania zmluvy o stavebnom sporení (max. do 18. roku dieťaťa), a to:
  - poistenie zákonného zástupcu dieťaťa pre prípad úmrtia
  - poistenie trvalých následkov úrazu dieťaťa až 3500 €
- nárok na daňovú výhodu pri zmluve písanej na dieťa (vrátenie dane z úroku)

viac informácií o podmienkach a parametroch produktov nájdete na www.wustenrot.sk alebo na telefónnom čísle 0800 111 123

Investičné životné poistenie

- Najúspešnejšie investičné životné poistenie na trhu
- 6-krát poistenie detí zadarmo
- Deti môžu byť poistené dvakrát – raz v poistnej zmluve a raz spolu s rodičom
- Vstupný vek už od 0 rokov
- Cestovné poistenie pre celú rodinu zadarmo

viac informácií nájdete na www.wustenrot.sk alebo na telefónnom čísle 02/578 89 901

GOODWILL

Mesačník o ekonomike, biznise a spoločnosti

jún 2011

Registrované ako periodická tlač Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky pod registračným číslom EV 3451/09, ISSN 1337-9798

Vydáva:

Goodwill Publishing, s. r. o.
IČO: 44 635 770

Adresa redakcie:

GOODWILL, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
tel./fax: 02/48 28 74 25
goodwill@goodwill.eu.sk

Ing. Juraj Filin
šéfredaktor a konateľ
filin@goodwill.eu.sk
Tel. 0907 78 91 64

Mgr. Valéria Nagyová
obchodná riaditeľka
nagyova@goodwill.eu.sk
tel./fax: 02/48 28 74 25
tel.: 0911 80 70 10

PhDr. Miloš Nemeček
Senior Partner
nemecek@goodwill.eu.sk
tel.: 02/39 00 44 88

PhDr. Juraj Handzo
redaktor
redakcia@goodwill.eu.sk
tel.: 0918 47 70 93

www.goodwill.eu.sk

Rozširujú:

LK Permanent, Mediaprint-kapa Pressegrosso, a. s., Slovenská pošta, a. s., a súkromní distribútori.
Časopis sa distribuuje na konferencie, do hotelov, VIP akcie.
Distribúcia directmailingom – súkromný sektor, verejná správa a neziskové organizácie a inštitúcie.

Predplatné:

12 € ročne (10 čísel vrátane poštovného a balného)
Objednávky na predplatné: goodwill@goodwill.eu.sk

Grafické vyhotovenie:

Artwell Creative, s. r. o., Bratislava
www.artwell.sk

Tlač:

FABER, s. r. o., Bratislava

Koláž na titulnej strane:

Peter Buček (k článku na s. 10–11)

Autorské práva vyhradené. Rozmnožovanie, spracovanie a šírenie diela – textu, fotografií, grafov, a to v jednotlivých prípadoch alebo v celkoch – je možné len so súhlasom vydavateľa a s uvedením zdroja.

Niektoré inzeráty neprešli jazykovou úpravou. Za obsah inzercie zodpovedajú inzerenti.

Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy. Za správnosť textov sú zodpovední autori.

Monitoring tlače poskytuje so súhlasom vydavateľa spoločnosť Newton Media a Slovakia Online. Niektoré články sú prístupné na www.abcreklama.sk.

Štát musí podporovať zodpovedné podnikanie

Slovenská republika podporuje všetky procesy, ktoré majú pozitívny vplyv na hospodársky rast. Deklaruje to aj Národný program reforiem SR, ktorý v apríli schválila vláda SR. Jeho cieľom je zabezpečenie trvalo udržateľného ekonomického rastu v období po svetovej hospodárskej kríze, ako aj tvorba nových pracovných miest.

Na základe uvedených stratégií chceme pripraviť podmienky pre taký hospodársky rast, ktorý bude rýchly a dlhodobý a ktorý okrem ekonomických ukazovateľov bude merať úspech podnikania aj prostredníctvom vplyvu na sociálny rozvoj spoločnosti a ochranu životného prostredia. Za vhodný nástroj pre tieto ciele považujeme princípy spoločensky zodpovedného podnikania.

Hlavnými realizátormi spoločensky zodpovedného podnikania na Slovensku sú doposiaľ najmä nadnárodné firmy a jeho propagátormi mimovládne organizácie. S radosťou však sledujeme rastúce povedomie verejnosti, ktorá zodpovedné podnikanie od firiem očakáva. Významne k tomu prispieva prezentácia dobrých príkladov podnikania prostredníctvom médií. Verejné ocenenie firiem a spoločností, ktoré sú lídrami v uplatňovaní pravidiel zodpovedného podnikania, bude určite aj naďalej motivovať stále väčší počet podnikateľských subjektov. Je potešiteľné, že v tejto oblasti sa na Slovensku stále viac angažuje aj akademická a vedecká obec.

V spolupráci MH SR s regionálnou kanceláriou Rozvojového programu OSN v Bratislave, Ekonomickou univerzitou a ďalšími partnermi vznikol projekt „Podpora spoločensky zodpovedného podnikania v SR“. Jeho výsledkom bude aj „Návrh národnej stratégie podpory spoločensky zodpovedného podnikania v SR“. Okrem toho nám tiež poskytne monitoring a hodnotenie výkonnosti zodpovedného podnikania na úrovni našej krajiny.

Za zmienku stojí aj projekt, ktorý od minulého roku realizuje Nadácia Pontis v spolupráci s Národnou agentúrou pre rozvoj malého a stredného podnikania pod názvom „Zodpovedné malé a stredné podniky na Slovensku“. Jeho cieľom je poskytnúť nielen základnú informáciu o stratégii zodpovedného podnikania, vytvoriť informačné brožúry, zrealizovať desiatky školení a workshopov vo všetkých regiónoch Slovenska, ale najmä prostredníctvom týchto krokov presvedčiť malých a stredných podnikateľov, že zodpovedné podnikanie im pomôže zvýšiť ich konkurencieschopnosť.

Prajem všetkým realizátorom spoločensky zodpovedného podnikania na Slovensku veľa úspechov a tvorivých síl v ich podnikateľských aktivitách!

Juraj Miškov
minister hospodárstva SR

(Z vystúpenia na 8. medzinárodnej konferencii o zodpovednom podnikaní 12. mája 2011 v Bratislave)

Sme pripravení na multipolárnu svetovú ekonomiku?

Úloha dolára v globálnej ekonomike slabne; multimenové usporiadanie v budúcej dekáde bude kopírovať hlavné póly rastu: USA, EMÚ a Čínu. Bolo by už načase pomýšľať aj na nové pravidlá regulácie kapitálových tokov.

10

Ekonomika

- 8** Naša a ich konkurencieschopnosť
Šampióni kvality podnikania
- 9** Elektronický podpis zjednodušuje podnikanie
- 10** Sme pripravení na multipolárnu svetovú ekonomiku?
- 11** Peking žiada reformu MMF
- 12** Magnet pre investorov: menšie rastúce firmy z V4

Financie

- 16** Kto ziska novelou zákona o stavebnom sporení?
- 17** Ide nám o klienta
Pavol Pitoňák, Wüstenrot stavebná sporiteľňa a Wüstenrot poisťovňa

Podnikanie

- 19** Obrana proti nedostatkom v rozhodcovskom konaní

Priemysel

- 20** Elektrotechnický priemysel si zaslúži väčšiu pozornosť
- 20** Bekaert rozširuje závod v Sládkovičove
- 21** MSV 2011 nadviaže na úspešný minulý ročník

Doprava a logistika

- 24** P3 potvrdzuje pozíciu na trhu
PointPark Properties v SR
- 26** Vysokorychlostné trate nemusia byť vždy drahé
- 27** Kuehne + Nagel oslavuje 20 rokov na Slovensku

Automobily

- 28** Výroba úžitkových vozidiel sa zmení
- 29** Slovenskí šoféri svoje autá milujú

Obce – mestá – regióny

- 30** Kraj má na dopravu 470 miliónov
Dôležitá priorita pre BSK

Cestovný ruch

- 33** Sezóna leteckej dopravy bude bohatšia
- 34** Myslite na cestovné poistenie
- 35** Letná dovolenka s istotou
S Katarínou Janákovou z Allianz- SP o rizikách

Dlhodobý stres je zdravotné riziko

Stres je druhý najčastejšie udávaný problém súvisiaci s prácou. **36**

Vnímanie zodpovedného podnikania

Aj zapájaním zamestnancov do dobrovoľníctva podporuje firma kultúru iniciatív. **46**

Zdravie

- 36** Dlhodobý stres je zdravotné riziko
- 38** Vysoký krvný tlak neradne podceňovať
- 39** Kardiovaskulárne ochorenia zabijajú
- 41** Správny pitný režim – súčasť zdravého životného štýlu

Potraviny

- 42** Najkrajšie je grilovanie v prírode
- 43** Leto v znamení miešaných nápojov

Štýl

- 44** Dizajnová značka Moree zažiarí aj u nás
- 45** Výnimočný mok pre výnimočné chvíle
Perrier-Jouët Belle Epoque

Spoločenská zodpovednosť firiem

- 46** Zapájanie zamestnancov do dobrovoľníctva
- 47** Podnetná konferencia o zodpovednom podnikaní
Nadácia Pontis a Business Leaders Forum
- 48** Slovensko je zatiaľ na polceste
- 48** Vnímanie zodpovedného podnikania
- 49** Ruka podaná tým najbezbrannejším
Alena Synková, riaditeľka Detského fondu SR

Informačné a komunikačné technológie

- 53** Inteligentné telefóny pre všetkých
Huawei útočí na slovenský trh
- 54** Štyri z piatich firiem sledujú počítače zamestnancov
- 56** Keď je riadenie tápaním v temnotách

Vzdelávanie

- 57** | Vzdelávanie, kurzy, semináre

Marketing

- 58** | Originálny prístup vzbudí pozornosť zákazníkov
Aj o gerilovom marketingu

English Annex

- 60** | Are We Prepared for a Multipolar World Economy?
- 61** | Slovakia's Nuclear Power Plants Are Safe

Slovensko – Ukrajina regionálne

V Michalovciach sa v polovici mája stretli tri desiatky zástupcov podnikateľských subjektov zo Slovenska a Ukrajiny, aby spoločne diskutovali a hľadali možnosti nadviazania obchodnej spolupráce. Stretnutie malých a stredných podnikateľov bolo jednou z aktivít cezhraničného projektu Obchodné tréningy a konzultácie financovaného z prostriedkov EÚ. Organizátormi boli neziskové organizácie z Michaloviec a Užhorodu.

„Podujatie je úvodnou konferenciou, na ktorú sa prišli jednotlivé podnikateľské subjekty predstaviť a vzájomne diskutovať o konkrétnych podnikateľských zámeroch. Ponúkla sa im možnosť nájsť si preverených a adekvátnych partnerov,“ informoval hlavný koordinátor projektu Ľuboslav Závacký. Ako perspektívna sa podľa neho javí napríklad spolupráca pri výstavbe fotovoltaických elektrární, čistiarní odpadových vôd a verejných kanalizačných systémov, ale aj v oblasti cestovného ruchu. „Pocitujeme zvýšený záujem aj o turistiku na Ukrajinu, zameranú nie iba na nákupy. Naši touroperátori preto majú záujem o stretnutie s ukrajinskými cestovnými kancelárkami, majiteľmi hotelov a ďalších zariadení,“ povedal Ľ. Závacký. Ďalšími aktivitami v rámci projektu majú byť podnikateľské školenia, odborné semináre a konferencie, ako aj poskytovanie poradenstva, sprostredkovanie kontaktov či pomoc pri tvorbe marketingových a podnikateľských plánov.

Management Live 2011

Optimizmus slovenských manažérov sa vracia na úroveň pred krízy, aj keď obavy z neistého hospodárskeho rastu pretrvávajú. Na konferencii Management Live, ktorá sa uskutočnila 2. júna v Bratislave, to konštatoval konzultant spoločnosti PricewaterhouseCoopers Slovensko Alexander Mitro. Uvedené zistenia priniesol prieskum PwC medzi viac ako 400 slovenskými topmanažermi, ktorý predstavil na konferencii.

Základná lekcija z krízy spočíva podľa A. Mitra v optimalizácii nákladov. Šetrenie je pre firmy veľmi aktuálne, popri tom vyhľadávajú partnerstvá a outsourcing. Za hlavný zdroj rastu považujú manažéri interné financie a veľká časť z nich sa spolieha najmä na kvalitu svojich produktov. Od vlády očakávajú jasné pravidlá a flexibilné zákony, ale zároveň chcú od štátu viac istoty a slobody pre podnikanie. Najobávanejším podnikateľským rizikom sú pre nich dane.

„Čaro strategických obchodných partnerstiev“ bol názov príspevku Radoslava Šveca z retailového oddelenia spoločnosti Shell vo Veľkej Británii. Práve pomocou takýchto partnerstiev môžu podľa neho firmy ľahšie a rýchlejšie zvýšiť produktivitu. V niektorých prípadoch to rieši obvyklé problémy s nízkym rozpočtom či nedostatkom ľudí. Účastníci konferencie si vypočuli aj príspevky o tvorbe strategických rozhodnutí, o prevencii vzniku ťažko vymožiteľných pohľadávok či o nástrahách projektového manažmentu. JF

Vladimír Slezák šéfom SNOPK

Slovensko-nemecká obchodná a priemyselná komora (SNOPK) si zvolila 2. júna za svojho prezidenta Vladimíra Slezáka, generálneho riaditeľa spoločnosti Siemens, s. r. o. Funkciu doterajší viceprezident komory V. Slezák prevzal po Erichovi Feixovi, ktorý podľa stanov už nemohol kandidovať – ako prezident stál na čele SNOPK šesť rokov. Nový šéf komory potvrdil, že chce pokračovať v doterajšom kurze. Valné zhromaždenie zvolilo aj nových členov predstavenstva

SNOPK: Miroslava Kočana, člena predstavenstva Allianz – Slovenskej poisťovne, a Dušana Randušku, riaditeľa divízie obchodu s plynom spoločnosti SPP. SNOPK vznikla v roku 2005 a dnes zastupuje záujmy 320 členov, ktorí na Slovensku zamestnávajú asi 72 000 pracovníkov a spoločne dosahujú obrát vo výške 13 miliárd eur.

Vladimír Slezák

ZSE má prvú nabíjajúcu stanicu v Bratislave

Západoslovenská energetika (ZSE), a. s., uviedla koncom mája do prevádzky prvú nabíjajúcu stanicu pre elektromobily v Bratislave, ktorú zatiaľ testuje v rámci internej prevádzky. „Vývoj v oblasti elektromobility je veľmi dôležitý a má veľkú budúcnosť. Bude si vyžadovať spoluprácu všetkých zúčastnených strán, čo, samozrejme, zahŕňa aj spoločnosti zaoberajúce sa výrobou, distribúciou a obchodovaním s elektrickou energiou,“ povedal generálny riaditeľ a člen predstavenstva ZSE Stefan Seipl.

Do konca roku 2011 pribudne na území hlavného mesta SR v rámci projektu VIBRATE (Viedeň – Bratislava) ďalších 10 staníc, z toho minimálne 5 už bude slúžiť aj verejnosti. Spolupráca

s Viedňou je významná aj z toho dôvodu, že obidve mestá ležia navzájom v dosahu dojazdovej vzdialenosti elektromobilov dostupných na trhu, vzhľadom na kapacitu batérií. Prvé autá vo flotile elektromobilov ZSE sú typu Peugeot iON.

ZSE využíva pre nabíjajúcu stanicu technológiu Schrack. Stojan je vybavený 4 zásuvkami; dve sú na 230 V a slúžia na pomalé nabíjanie, ďalšie dve sú na 400 V a slúžia na rýchle nabíjanie. Po „natankovaní“ môže zákazník zaplatiť viacerými spôsobmi, napríklad bankomatovou kartou.

ZSE je od roku 2002 súčasťou nemeckej energetickej skupiny E.ON. Patria do nej aj dcérske spoločnosti ZSE Energia, a. s., a ZSE Distribúcia, a. s. JF

ABB: 20 rokov na Slovensku

V tomto roku si švajčiarska nadnárodná spoločnosť ABB, ktorá je lídrom v oblasti výkonových a automatizačných technológií, pripomína 20 rokov svojho pôsobenia v SR. Jej história u nás siaha do roku 1991, keď vznikol spoločný podnik ABB Stotz Krompachy. O dva roky neskôr sa k tomu pridalo obchodné zastúpenie ABB Marketing EE. V roku 1995 bola založená spoločnosť ABB Elektro, ktorá sa špecializovala na predaj, inžiniering a servis. Po významnej reštrukturalizácii

v roku 1998 za zlúčili do jednej spoločnosti aktivity v prenose elektrickej energie a priemyselnej automatizácie. Zlúčenie ABB do jedného právneho subjektu sa uskutočnilo v roku 2005.

V súčasnosti v SR v piatich mestách – v Bratislave, Trnave, Žiline, Banskej Bystrici a Košiciach – pôsobia štyri divízie ABB: Výkonové technológie, Automatizačné technológie, Produkty nízkeho napätia a Robotika. Sídlo je v Bratislave; celkovo zamestnáva ABB v SR približne 230 spolupracovníkov. VN

Trichet chce ministerstvo financií EMÚ

Vlády v eurozóne by mali zvážiť vytvorenie spoločného ministerstva financií pre celý 17-členný blok, ktorý zápasí s dlhovou krízou. Uvedol to prezident Európskej centrálnej banky (ECB) Jean-Claude Trichet. Podľa neho stojí za zväznenie, či by región, ktorý má jednotný trh, jednotnú menu a jednu spoločnú centrálnu banku, nemal mať aj spoločné ministerstvo financií. Podporuje aj myšlienku, aby EÚ mala právo veta v prípade, že nedisciplinované krajiny prekračujú povolený limit pre rozpočtový deficit.

Trichetov mandát o niekoľko mesiacov vyprší a pred odchodom z funkcie predstavil svoju víziu zmien v eurozóne. Podľa neho by spoločné ministerstvo nemuselo spravovať „federálny“ rozpočet, ale malo by mať právomoci v troch oblastiach. Po prvé, v dohľade nad finančnou politikou, ako aj politikou konkurencieschopnosti a tiež priamu zodpovednosť za krajiny, ktoré majú finančné problémy. Ďalej, malo by mať všetky

Jean-Claude Trichet ako laureát ceny Karola Veľkého

„typické právomoci“ na výkon úradu tak, ako si to vyžiada integrovaný finančný sektor menovej únie, a po tretie, malo by reprezentovať eurozónu v medzinárodných finančných inštitúciách.

Stop jadru: nemecký vlastný gól?

Urýchlené odstavenie nemeckých jadrových elektrární spôsobí ich prevádzkovateľom škody asi za 22 miliárd eur. Uvádza to v správe krajská banka Landesbank Baden-Württemberg (LBBW). Rozhodnutím spolkovej vlády z 31. mája skončí v roku 2022 s prevádzkou jadra stratili koncerny E.ON a RWE štvrtinu zo svojej trhovej hodnoty. Informovali, že v tomto roku nedosiahnu svoje hospodárske ciele a ich hrubý zisk bude asi o 1,7 miliardy eur nižší, ako plánovali. Krokom vlády kancelárky Angely

Merkelovej sa cítia byť ohrozené priemyselné odvetvia, ktoré potrebujú veľa energie. Nepriamo upozornili vládu na svoj možný postupný odchod z krajiny. Rozhodnutie kritizoval napríklad aj predseda správnej rady koncernu Daimler Dieter Zetsche, podľa ktorého bolo „veľmi silno poznačené emóciami“ v súvislosti s jadrovou katastrofou v Japonsku.

Odstavenie reaktorov bude mať negatívny dopad aj na susedov Nemecka a celú Európu. Podľa šéfa energetického koncernu ČEZ Martina Romana je rozhodnutie nemeckej vlády zlou správou pre európsky priemysel, ale nie pre európsku energetiku. „Ak zdražie najekologickejší a najekonomickejší zdroj, logicky dôjde k zdraženiu samotného produktu – elektriny,“ uviedol v online besede. Vladimír Vaněk zo spoločnosti Deloitte konštatoval, že výpadok elektriny z nemeckých elektrární sa bude musieť niečím nahradiť a obnoviteľné zdroje sú dotované štátom.

EÚ chce lepší prístup na čínsky trh

Európska únia žiada od Číny, aby jej umožnila lepší prístup na svoj trh. Počas návštevy Pekingu to povedal predseda Európskej rady (ER) Herman Van Rompuy. Poukázal na to, že Čína mala veľký úžitok z otvorenosti a spoločných pravidiel globálneho obchodného systému, no otvorenosť podľa neho funguje iba vtedy „keď je skutočná a vzájomná“. Ľudia v moderných spoločnostiach môžu podľa neho akceptovať horšie stránky, ktoré prináša medzinárodná súťaž, len vtedy, keď ich krajiny majú rovnaké šance v zahraničí a môžu tam získať to, čo doma strácajú. „Ak to tak nie je,

hrozí populizmus a protekcionizmus,“ varoval. Šéf ER sa snažil rozptýliť obavy z európskej menovej krízy, pričom ocenil postoj Číny, ktorá eurozóne verí. Čína podľa neho pomohla členom eurozóny rovnako ako európske krajiny pomohli jej rozvoju svojimi investíciami a technológiami. Pokiaľ ide o spoluprácu Číny a EÚ, podľa Van Rompuya by sa nemali usilovať o vzájomnú konkurenciu, ale o spoluprácu.

Prezident EÚ vystúpil so svojim príhovorom v polovici mája na straníckej škole pred vysokými komunistickými funkcionármi. Išlo o jeho prvú mimoeurópsku cestu v súčasnej funkcii.

Pád zajčika

Bieloruská centrálna banka s platnosťou od 24. mája devalvovala rubel (nazývaný aj „zajčik“) približne o 56 % – z 3 155 na 4 930 BYR/USD z hľadiska oficiálneho kurzu. V krajine existuje od apríla systém viacúrovňového výmenného kurzu a voľne plávajúci kurz na interbankovom trhu sa odvtedy pohybuje okolo 6 400 až 6 800 bieloruských rubľov za dolár.

Napriek vyhláseniam prezidenta Alexandra Lukašenka experti varovali, že mena bude bez rýchlej ruskej alebo inej zahraničnej pomoci ďalej prudko padať. Obyvateľstvo na to nečakalo a zobralo útokom obchody, z ktorých podľa hlásení agentúr zmizla väčšina tovaru. V prvých dňoch sa mnohí Bielorusi zúfalo snažili dostať aj k zahraničnej mene, kvôli čomu boli ochotní stáť dlhé hodiny v radoch pred zmenárňami, no väčšinou bez úspechu.

Podľa ruského ministra financií Alexeja Kudrina by Minsk mohol dostať pôžičku v celkovo objeme asi 3 miliardy USD z fondu Euroázijského hospodárskeho spoločenstva. Bieloruská vláda a centrálna banka 1. júna oznámili, že požiadali o stabilizačný úver Medzinárodný menový fond.

ČR mení sadzby DPH, ale reformy sú neisté

Už na budúci rok by sa znížená sadzba DPH mala v Českej republike zvýšiť z dnešných 10 na prechodných 14 %, a od roku 2013 na 17,5 %. V roku 2013 by sa mala zároveň štandardná sadzba DPH znížiť zo súčasných 20 na 17,5 %. Rozhodla o tom vláda. Predpokladaný výnos zo zmeny sadzby DPH (asi 900 mil. EUR) má slúžiť na financovanie dôchodkovej reformy. Zmena DPH sa odrazí na skokovom zvýšení cien potravín, liekov, novin, kníh, vstupeniek na kultúrne podujatia, ubytovacích služieb a služieb spojených

Petr Nečas

s bývaním vrátane elektriny, tepla a vody. Má spôsobiť asi dvojpercentné zvýšenie životných nákladov.

Dôvera investorov v trvácnosť českých reforiem však podkopávajú hádky vo vládnej koalícii. Strana Veci verejné občas hrozí odchodom, čo by znamenalo, že premiér Petr Nečas by sa ocitol na čele menšinovej vlády. Trhy sledujú, či kabinet splní všetko, k čomu sa zaviazal. Podľa niektorých zahraničných analytikov konsolidácia verejných financií ČR napreduje pomaly. Ak sa budú vládne reformy ďalej odkladať, výnosy z českých dlhopisov by mohli vzrásť až o 1 %.

Naša a ich konkurencieschopnosť

Šampiónmi kvality podnikania sú Amerika a tigre Ázie i Európy

Najnovšia Svetová ročenka konkurencieschopnosti zaraďuje Slovensko na 48. priečku spomedzi 59 hodnotených krajín.

Švajčiarsky Inštitút pre rozvoj manažmentu (Institute for Management Development – IMD) v ročenke porovnáva konkurenčnú schopnosť pomocou indexu vyjadrujúceho kvalitu podnikateľského prostredia. Za kvalitné prostredie sa pritom považuje také, ktoré čo najviac pomáha podnikom presadiť sa doma i v zahraničí.

Vedú USA a HK

Na prvých štyroch priečkach ročenky sa umiestnili rovnaké krajiny ako vlani, zmenilo sa len ich poradie. Svetovými lídrami v konkurencieschopnosti sú spoločne Hongkong a USA, nasleduje ich Singapur (pred rokom bol prvý). Štvrtou najkonkurencieschopnejšou krajinou sa stalo Švédsko (minulý rok 6. priečka), nasledujú ho Švajčiarsko, Taiwan, Kanada, Katar a Austrália.

Najúspešnejšími postkomunistickými krajinami sú 30. ČR a 34. Poľsko.

Desiatku najkonkurencieschopnejších krajín uzatvára tento rok Nemecko, ktoré poskočilo zo 16. minuloročného miesta. Najväčšími skokanmi roka sú tak Katar a Nemecko. Príčinou vysokého vzostupu Kataru bol hlavne rast HDP, prílev zahraničných investícií a flexibilita trhu práce. Nemecko bolo prioritne ťahané vyšším rastom HDP, realizáciou miery zahraničných investícií, flexibilitou trhu práce a vyšším exportom.

Naopak, na chvoste rebríčka sa spomedzi hodnotených krajín umiestnila rovnako ako vlani Venezuela, tento rok tesne pred Chorvátskom (!). Hodnotenie ukazuje o. i. pretrvávajúci rozdiel v konkurenčnej sile postkomunistických a „západných“ krajín.

SR je stále pozadu

Slovensko si svojim 48. miestom zlepšilo pozíciu o jednu priečku. Pri porovnaní s najbližšími susedmi je v kvalite podnikateľského prostredia ďaleko za Českou republikou, ktorá je na 30. priečke stále najúspešnejšou postkomunistickou krajinou, aj keď si pohoršila o jednu priečku, rovnako ako za Poľskom (34. miesto). „Česko je podobné Poľsku; je tam rozvinutejší

sektor malého a stredného podnikania a väčšia diverzifikácia ekonomiky. Takisto je tam menšia citlivosť na prepad tých odvetví, ktoré na Slovensku zohrávajú veľkú úlohu – ako je automobilový a elektrotechnický priemysel,“ vysvetlil projektový manažér Svetovej ročenky konkurencieschopnosti Martin Kapko z Nadácie F. A. Hayeka (ktorá je slovenským partnerom IMD). SR je v rebríčku len tesne za Maďarskom (47.). Naša krajina sa v hodnotení konkurenčnej schopnosti za posledné dva roky dostala veľmi hlboko, keď v roku 2010 klesla o 16 priečok.

Slovensko stojí podľa Svetovej ročenky konkurencieschopnosti pred piatimi veľkými výzvami. V záujme rastu konkurenčnej schopnosti by mala pokračovať reforma justice a eliminácia

Poradie podľa WCY

1 Hongkong (2)	11 Luxembursko (11)	21 Nový Zéland (20)	31 Island (30)	41 Filipíny (39)	51 Slovensko (52)
1 USA (3)	12 Dánsko (13)	22 Južná Kórea (23)	32 India (31)	42 Taliansko (40)	52 Južná Afrika (44)
3 Singapur (1)	13 Nórsko (9)	23 Belgicko (25)	33 Estónsko (34)	43 Peru (41)	53 Jordánsko (50)
4 Švédsko (6)	14 Holandsko (12)	24 Írsko (21)	34 Poľsko (32)	44 Brazília (38)	54 Argentína (55)
5 Švajčiarsko (4)	15 Fínsko (19)	25 Čile (28)	35 Španielsko (36)	45 Litva (43)	55 Bulharsko (53)
6 Taiwan (8)	16 Malajzia (10)	26 Japonsko (27)	36 Kazachstan (33)	46 Kolumbia (45)	56 Grécko (46)
7 Kanada (7)	17 Izrael (17)	27 Thajsko (26)	37 Indonézia (35)	47 Maďarsko (42)	57 Ukrajina (57)
8 Katar (15)	18 Rakúsko (14)	28 SAE	38 Mexiko (47)	48 Slovensko (49)	58 Chorvátsko (56)
9 Austrália (5)	19 Čína (18)	29 Francúzsko (24)	39 Turecko (48)	49 Rusko (51)	59 Venezuela (58)
10 Nemecko (16)	20 V. Británia (22)	30 ČR (29)	40 Portugalsko (37)	50 Rumunsko (54)	

Pozn.: v zátvorke je poradie z roku 2010. Spojené arabské emiráty neboli v r. 2010 hodnotené.

korupcie, spolu s podporou zahraničných investícií a znižovaním dlhodobej nezamestnanosti. Takisto by sme sa mali snažiť aj o znižovanie neefektívnosti vynakladania verejných zdrojov a o konsolidáciu reforiem v oblasti sociálneho systému, zdravotníctva a verejných výdavkov.

Váha goodwillu

Podľa M. Kapka veľkú úlohu zohrávajú aj také vládne kroky, ktoré ostanú v povedomí investorov. „Ako sa dostávajú do obehu informácie o tom, aké sú výhody nejakého tovaru a služby, podobne to funguje aj z hľadiska atraktívnosti ekonomik. Keď sú vysielané pozitívne informácie o tom, že vláda spravila reálne kroky, z ktorých už majú podnikatelia a zamestnanci reálne výhody, zvyšuje to atraktívnosť,“ uviedol.

Pokiaľ ide o budúci vývoj, posun v rebríčku by mohlo priniesť oživenie v kľúčových odvetviach slovenskej ekonomiky. Podľa riaditeľa Nadácie F. A. Hayeka Matúša Pošvanca však bude záležať aj na vývoji v „konkurenčných“ krajinách. „Samozrejme, pokiaľ niektoré krajiny nebudú lepšie ako my. Pretože rebríček je zostavený tak, že najlepšia krajina dosiahne sto bodov a ostatné potom už menej,“ upozornil.

Čo zohľadňuje index

Index konkurencieschopnosti ekonomik, publikovaný od roku 1989, porovnáva a hodnotí

krajiny podľa 327 rozličných kritérií, ktoré sú združené v štyroch základných oblastiach – ekonomický rozvoj, efektívnosť vlády, efektívnosť podnikov a infraštruktúra. Asi dve tretiny parametrov

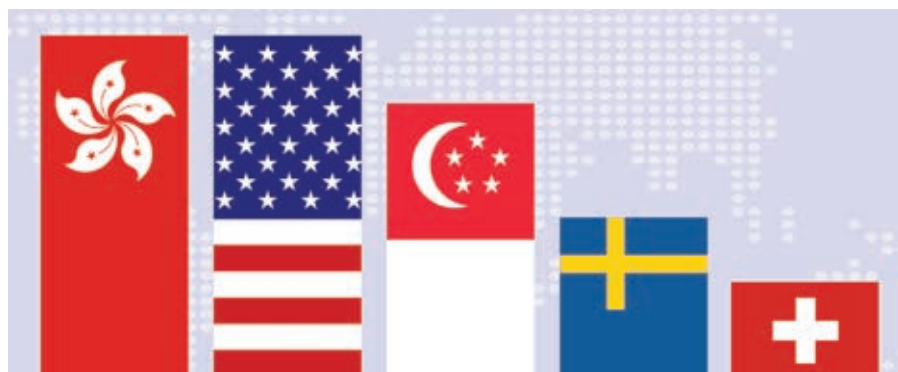
Recepty pre SR: reforma justície, potlačenie korupcie, podpora investícií, efektívna administratíva.

predstavujú „tvrdé“ objektívne údaje, vychádzajúce napríklad zo štatistik o každej krajine, ktoré sa pre potreby indexu získavajú aj zo správ medzinárodných organizácií. Subjektívne hod-

notenia zvyšných faktorov v indexe sa získavajú prieskumami od asi 4 460 topmanažérov z hodnotených krajín. Zo Slovenska sa do prieskumu zapojilo takmer sedemdesiat riaditeľov a vedúcich pracovníkov súkromných podnikov.

Medzi najdôležitejšie objektívne faktory, obsiahnuté v indexe, patria rast HDP, toky investícií, obchodná a platobná bilancia, zamestnanosť, cenové úrovne, deficity verejných rozpočtov, produktivita práce, úroveň vzdelanosti, vedy, techniky a výskumu, zdravotná starostlivosť a mnoho ďalších. Topmanažéri v prieskume hodnotili napríklad legislatívne prostredie, vymáhateľnosť práva, štátne zásahy, stupeň korupcie, zahraničné vzťahy, vplyvy globalizácie či hodnotový systém.

MJ/TA
Foto JF

Elektronický podpis zjednodušuje podnikanie

Komunikácia firiem a ich kontakt s úradmi sa čím ďalej, tým viac presúvajú na internet.

Podľa údajov Ministerstva financií SR dnes služby elektronickej verejnej správy využíva každý druhý Slovák. Mnoho inštitúcií finančne zvýhodňuje tých, ktorí sa rozhodnú komunikovať elektronicke. Až polovicu poplatkov vám napríklad ušetrí elektronická komunikácia s katastrom nehnuteľností či s obchodným registrom. Podmienkou je zriadenie zaručeného elektronického podpisu (ZEP). Elektronický podpis je dnes už nielen dostupný, ale aj cenovo výhodné riešenie pre podnikateľov a živnostníkov. Plánované zmeny v legislatíve navyše urobia z elektronického podpisu povinnosť pre všetkých platcov DPH.

Zaručený elektronický podpis

Elektronický podpis, ktorý sa na Slovensku začal používať v roku 2002, je spôsob, akým osoba (fyzická alebo právnická) môže potvrdiť svoj

súhlas s dokumentom v elektronickej podobe. Elektronický podpis zabezpečuje dôveryhodnosť odosielateľa (to znamená, že elektronickú faktúru ste podpísali naozaj vy) a integritu údajov (údaje na elektronickej faktúre na ceste od odosielateľa k príjimateľovi neboli zmenené).

Základný rozdiel medzi ZEP a „obyčajným“ elektronickým podpisom spočíva v tom, že právna váha zaručeného elektronického podpisu je na úrovni vlastnoručného podpisu a používať ho môžete aj pri komunikácii s verejnou správou. „Obyčajný“ elektronický podpis sa zasa využíva zväčša v obchodnom styku, pričom ide o zmluvne dohodnutú podobu autorizácie.

ZEP prináša podnikateľovi viacero výhod. Podľa riaditeľa spoločnosti D. Trust Certifikačná Autorita (DTCA) Júliusa Lintnera podnikateľ dnes získava produkty pre elektronický podpis v každom väčšom slovenskom meste a k dispozícii sú aj služby tzv. mobilnej registračnej autority. „Zriadenie kvalifikovaného certifikátu pre zaručený elektronický podpis netrvá viac ako 15 minút,“ vysvetľuje J. Lintner.

Úspora času a nákladov

Výhody používania elektronického podpisu sú

zjavné. Odbúrava byrokraciu a zbytočné papirovanie, zefektívňuje komunikáciu a zjednodušuje podnikanie. Okrem množstva času, ktoré by inak podnikateľ strávil osobným kontaktom s úradmi či firmami, je kľúčovým faktorom aj úspora nákladov. Malá firma s približne desiatimi zamestnancami minie na poštovnom, na rôznych poplatkoch či na kancelárskom papieri stovky eur, pri väčšej firme idú náklady na tieto položky až do tisícok eur. Tieto náklady je možné pri používaní ZEP pri komunikácii v elektronickej podobe ušetriť.

O tom, že rozšírenie používania elektronického podpisu stále rastie, svedčia aj aktuálne čísla spoločnosti DTCA. „V roku 2010 sme vydali viac ako 6 miliónov časových pečiatok, vyše 3 000 kvalifikovaných certifikátov a približne 16 500 komerčných certifikátov,“ hovorí J. Lintner. „Možnosti využitia elektronického podpisu stále rastú – či už ide o elektronizáciu samosprávy alebo projekt eGovernment. Vidím tu paralelu s penetráciou mobilných telefónov na Slovensku. Verím, že elektronická komunikácia s úradmi či firmami bude o niekoľko rokov rovnako rozšírená,“ dodáva.

VN

Sme pripravení na multipolárnu svetovú ekonomiku?

Je čas pomýšľať aj na nový medzinárodný menový systém

Nové ekonomiky sa postupne dostávajú na popredné svetové pozície. To je dôvod prehodnotiť tradičný prístup ku globálnym hospodárskym a finančným mechanizmom.

V čase, keď svetová ekonomika trpí krízou dôvery, štrukturálnymi nerovnováhami a vyhlídkami spomaleného rastu, snaha pozrieť sa desať rokov dopredu a predpovedať vývoj si vyžaduje starostlivé modelovanie a viac ako bystrý úsudok. Treba brať do úvahy mnoho pohľadov, spojiť zmysel pre históriu s dôkladnou analýzou síl pôsobiacich dnes – a takou silou je aj posun na mape globálneho rastu smerom k rozvíjajúcej sa časti sveta. Zodpovedná predpoveď si vyžaduje pochopenie spôsobu, ako sa chcuť vyspelé ekonomiky popasovať s uvedeným presunom vplyvu a ako sa tomu prispôbiť medzinárodný menový systém. Študovali sme tieto faktory a sme presvedčení, že svetová ekonomika je na pokraji transformačnej zmeny – prechodu k multipolárnemu svetovému ekonomickému poriadku.

Nástup nových hráčov

Počas celej histórie sa paradigmy ekonomickej moci rysovali a prekresľovali v závislosti od vzos-

tupov a pádov tých krajín, ktoré boli najlepšie vybavené na to, aby dominovali v globálnom raste a stimulovali globálnu ekonomiku. Multipolarita – čo znamená, že existujú viac ako dva dominantné póly rastu – bola v niektorých obdobiach kľúčovým prvkom svetovej ekonomiky. V nijakom období v modernej histórii však neboli v popredí multipolárneho ekonomického systému rozvoje krajiny.

To sa teraz ide zmeniť. Do roku 2025 bude šesť rozvíjajúcich sa ekonomík – Brazília, Čína, India, Indonézia, Južná Kórea a Rusko – spoločne zabezpečovať polovicu svetového hospodárskeho rastu. V tom istom čase pravdepodobne už ani v medzinárodnom menovom systéme nebude

dominovať jedna mena. Korporácie z rozvíjajúcich sa (emerging) ekonomík budú ďalej sledovať a využívať možnosti rastu svojho biznisu v zahraničí, k čomu ich budú podporovať materské štáty. Budú tak hrať čoraz prominentnejšiu úlohu v celosvetovom obchode a v investovaní za hranicami. Súčasne s tým veľký objem kapitálu sústredený v týchto krajinách umožní novým ekonomikám stať sa kľúčovými hráčmi na finančných trhoch.

Prekonané pravidlá

Fakt, že „emerging“ ekonomiky sa postupne dostávajú na čelné pozície v svetovej ekonomike, je dôvodom na prehodnotenie tradičného prístupu k jej globálnemu spravovaniu. Súčasný prístup spočíva na troch predpokladoch: medzi koncentrovanou ekonomickou silou a stabilitou je priama súvislosť; kapitálové toky vedú po osi sever – juh; ústrednou menou je americký dolár.

Od konca druhej svetovej vojny bol globálny hospodársky poriadok s Amerikou ako nepochybiteľným centrom postavený na súbore tichých ekonomických a bezpečnostných dohôd medzi USA a ich kľúčovými partnermi. Rozvojové a rozvíjajúce sa ekonomiky pritom hrali okrajovú rolu. Spojené štáty prevzali zodpovednosť za udržiavanie systému, pričom akceptovali medzinárodnú úlohu dolára a ich trh slúžil ako miesto poslednej inštancie. Kľúčoví hospodárski partneri – západná Európa a Japonsko – za to priznávali Amerike jej špeciálne privilégia – emitentské zisky, samostatnú domácu makroe-

konomickú politiku a flexibilitu platobnej bilancie. Zo širšieho pohľadu toto usporiadanie stále funguje, aj keď náznaky jeho erózie sa ukázali už dávnejšie. Benefity, ktoré majú rozvíjajúce sa ekonomiky vďaka rozšíreniu svojej prítomnosti v medzinárodnom obchode a financiách, sú dobrým príkladom.

Korporácie z východu

Čoraz väčšia multipolarita globálnej ekonomiky s veľkou pravdepodobnosťou zmení spôsob, akým sa vo svete robí medzinárodný obchod. Množstvo dynamických firiem z rozvíjajúcich sa trhov je na ceste k tomu, že v najbližších rokoch budú dominovať vo svojich priemyselných odvetviach na celom svete (podobne ako v uplynulom polstoročí korporácie z vyspelých ekonomík). V nadchádzajúcich rokoch budú takéto firmy pravdepodobne vyvíjať tlak na ekonomické reformy doma a stanú sa tak silou pôsobiacou v smere väčšej integrácie svojich domovských krajín do globálneho obchodného a finančného systému.

Multimenové usporiadanie bude kopírovať hlavné póly rastu: USA, EMÚ a Čínu.

Takže možno už dozrel čas, aby sme pokročili so zavedením určitého multilaterálneho rámca na reguláciu cezhraničných investícií, ktoré sa od 20. rokov minulého storočia už niekoľkokrát vymkli spod kontroly. Na rozdiel od sféry medzinárodného obchodu a menových vzťahov, v oblasti medzinárodných investícií neexistuje žiadny mnohostranný režim, ktorý by ich podporoval a riadil.

Dolár – euro – jüan

V tejto chvíli je stále najdôležitejšou medzinárodnou menou americký dolár. Ale jeho dominancia je na ústupe, o čom svedčí klesajúce používanie dolára ako oficiálnej rezervnej meny, podobne ako na fakturáciu za tovary a služby, vyčíslenie nárokov v medzinárodných

stykoch či na ukotvenie výmenných kurzov. Euro predstavuje najsilnejšieho konkurenta dolára – aspoň potiaľ, kým eurozóna úspešne odoláva súčasnej kríze finančnými výpomocami svojim členom a dlhodobými inštitucionálnymi reformami, ktoré majú ochrániť projekt spoločného trhu.

Ale meny rozvíjajúcich sa krajín v dlhšom časovom horizonte nepochybne tiež nadobudnú na váhu. Veľkosť a dynamika ekonomiky Číny a rýchla globalizácia jej firiem a bánk pravdepodobne povedú k tomu, že jüan tiež prevezme významnejšiu medzinárodnú rolu.

Vo svojej správe Horizonty globálneho vývoja 2011 (Global Development Horizons 2011) prezentuje Svetová banka scenár pre rok 2025, ktorý považuje za najpravdepodobnejší:

multimenové usporiadanie v centre s dolárom, eurom a jüanom. Tento scenár podporuje názor, že v tej dobe budú tvoriť tri hlavné póly rastu práce USA, eurozóna a Čína.

Rast, rozvoj a zodpovednosť

A napokon, medzinárodná finančná komunita musí v reálnom živote zabezpečiť, aby rozvojová agenda zostala prioritou. Štáty s globálnou ekonomickou mocou majú osobitnú zodpovednosť a musia si uvedomiť, že ich politické opatrenia majú významný dosah na ostatné krajiny. Obzvlášť vítané sú iniciatívy v oblasti menovej politiky zacielené na zvýšenie spo-

luprácu medzi centrálnymi bankami v záujme dosiahnutia finančnej stability a udržateľného rastu globálnej likvidity.

Napriek významnému pokroku, ktorý rozvojové krajiny dosiahli v integrácii do tokov medzinárodného obchodu a financií, zostáva urobiť ešte veľa práce na tom, aby prevzali svoju časť brémena zachovania globálneho systému. Ich po-

Úloha dolára slabne; v USD je menej menových rezerv, medzinárodných platieb, referencií.

diely v tomto systéme rýchlo rastú. Ale súčasne je dôležité aj to, aby veľké priemyselne vyspelé krajiny vyvinuli také stratégie, ktoré zohľadnia ich rastúcu závislosť a prepojenie s rozvíjajúcimi sa krajinami. Úspešné riadenie globálnej ekonomiky bude čoraz viac závisieť od toho, či bude takéto prepojenie posilňovať medzinárodnú spoluprácu a zvyšovať prosperitu.

Justin Yifu Lin,

hlavný ekonóm Svetovej banky,

Mansoor Dailami, analytik,

hlavný autor správy Global Development

Horizons 2011

© Project Syndicate

Medzitulky redakcia, foto TASR

Peking žiada reformu MMF

Pri reforme Medzinárodného menového fondu sa nedosiahne potrebný pokrok dovtedy, kým Spojené štáty nebudú ochotné vzdať sa dominantného počtu hlasovacích práv v prospech rozvíjajúcich sa krajín. Povedal to člen menového výboru čínskej centrálnej banky Sia Pin v súvislosti s výberom šéfa MMF. „Spornou otázkou nie je to, kto kandiduje na post generálneho riaditeľa MMF. Problémom je však príliš veľký hlasovací podiel USA,“ skonštatoval. Hlas rozvíjajúcich sa ekonomík by podľa neho malo byť viac

počuf. Na druhej strane pripustil, že reforma globálneho menového systému je dlhý proces, čo by mali chápať aj rozvíjajúce sa krajiny.

Podiel hlasov vo fonde odráža relatívnu veľkosť ekonomiky členských štátov. V novembri 2010 MMF schválil posilnenie hlasovacích práv veľkých rozvíjajúcich sa ekonomík, vďaka čomu získala Čína o niečo viac hlasov, ako majú Nemecko, Francúzsko či Veľká Británia. USA sú aj po tejto novelizácii stále najsilnejším členom MMF s právom veta.

Na čele MMF stáli od jeho založenia pred 65 rokmi vždy Európania, kým Američania tradične

obsadzujú ďalšie dva vysoké posty vo fonde a zároveň najvyššiu funkciu v sesterskej Svetovej banke (SB). O tieto kreslá majú teraz záujem aj rozvíjajúce sa ekonomiky.

Nemecká kancelárka Angela Merkelová nedávno všeobecne pripustila, že nové ekonomiky majú právo na vysoký post v MMF alebo v SB. No v súčasnej situácii, keď eurozóna zápasi s dlhovými problémami a pri ich riešení sa výrazne angažuje aj MMF, by mal byť podľa nej generálnym riaditeľom fondu stále Európan. Rovnaký názor vyjadril aj eurokomisár pre hospodárske a menové záležitosti Olli Rehn.

TA

Valónsko je v mínuse, Flámi ho dotujú

Prieskum valónskeho Centra pre výskum regionálnej ekonomiky a hospodárskej politiky (CERPE) so sídlom v Namure nepotešil zástancom valónskej samostatnosti. Vyjadrené ekonomicky, rozpad Belgického kráľovstva by priniesol faktúru, ktorú by Valóni nedokázali zaplatiť. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami (bez zarátania úrokov z dlhov) za rok 2010 bol pre Valónsko 6,2 miliardy eur. V roku 2009 boli rozpočtové straty ešte výraznejšie – 6,9 miliardy eur. Podľa CERPE pritom ešte v roku 2006 malo Valónsko priaznivú primárnu bilanciu vo výške 1,7 miliardy eur. „Primárny deficit Valónska za obdobie rokov 2009 a 2010 sa podstatne zhoršil pre ekonomickú krízu,“ uviedli predstavitelia centra pre médiá.

Ekonomická situácia Flámska a bruselského regiónu bola za skúmané obdobie oveľa lepšia. Bruselský región mal v roku 2010 prebytok 276 miliónov eur a Flámsko až 4,3 miliardy eur. Celá krajina vlni zaznamenala deficit 1,6 miliardy eur. Za uvedené obdobie sa nemenila výška finančných prevodov medzi jednotlivými regiónmi Belgicka, čo bolo v prospech Valónska, ktoré dostávalo každý rok zo spoločnej kasy vyše 5 miliárd eur.

V prípade rozpadu Belgicka by pre Valónov bola ekonomická situácia horšia, lebo jednotlivé regióny by museli uhradiť dlhy voči spoločnému štátu i dlhy v oblasti sociálneho zabezpečenia. Úroky zo štátneho dlhu v roku 2010 by pre Valónsko predstavovali 12,2 miliardy eur. To by bola vysoká cena za samostatnosť.

Investor, porad' si sám

Pomoc finančných poradcov sa investorom v praxi príliš nevypláca, tvrdí štúdia univerzít vo Frankfurte nad Mohanom a v Neapoli. Ich výskumné tímy preskúmali údaje investorov – klientov veľkej nemeckej banky a onlinového brokera, ktorý sa zaoberá voľným predajom aktív. Napodiv, investori, ktorí sa opierali o služby poradcov, nemali lepšie výsledky ako samostatní investori.

Spoluautor štúdie Andreas Hackethal z Frankfurtu z výskumu vyvodzuje záver, že poradcovia nedostatočne korigujú investičné chyby svojich klientov a často len vytvárajú vyššie náklady. Príčinou je nevhodná štruktúra ich odmeňovania, ktorá vytvára nesprávne stimuly. Na prvom mieste nie je prospešnosť pre klientov, ale výška provízie, ktorá závisí od predaja produktov. Prieskum napríklad ukázal, že investor, ktorý sa radil s poradcem, robí zmeny vo svojom portfóliu častejšie než investor, ktorý sa spolieha len sám na seba. Prísnejšia regulácia činnosti finančných poradcov sama o sebe nevedie k zvýšeniu kvality ich činnosti. Je to aj preto, lebo na strane dopytu pretrvávajú veľmi vážne problémy. Investori neberú vážne asi 95 % z poskytnutých rád a vo zvyšných 5 % prípadov im dajú za pravdu len z polovice. Keby im dôverovali viac, ich výnos z investície by bol lepší.

Magnet pre investorov: menšie rastúce firmy z V4

Optimizmus medzinárodných investorov, pokiaľ ide o obchody v strednej Európe, je v súčasnosti najvyšší za posledné štyri roky. Podľa poradenskej spoločnosti Deloitte je hybnou silou rastúca investičná činnosť v regióne, ako aj rast HDP v krajinách ako Poľsko, Česká republika či Slovensko. „Signály sú povzbudivé, lebo väčšia časť odborníkov zameraných na súkromný kapitál očakáva, že v nasledujúcich mesiacoch sa bude viac kupovať ako predávať. Podľa rozsahu niektorých obchodov uvedených v správe možno naozaj stojíme na prahu úplne novej éry,“

myslí si partner Deloitte a vedúci služieb v oblasti fúzií a akvizícií v regióne strednej Európy Garret Byrne. Dodáva, že až 77 % investorov plánuje venovať väčšinu svojho času a pozornosti novým investíciám.

Aktuálna správa Deloitte hovorí, že oproti októbru 2010 sa zvýšil aj počet odborníkov, ktorý očakávajú buď zlepšenie ekonomického prostredia, alebo prinajhoršom stagnáciu. V priebehu nasledujúcich šiestich mesiacov by sa tak investori v oblasti súkromného kapitálu mali zamerať predovšetkým na hľadanie nových investícií. Až 74 % z nich si myslí, že investičné príležitosti budú smerovať do Vyšehradskej štvorky.

„Za jeden z najpozoruhodnejších výsledkov prieskumu považujem to, že významne rastie percento odborníkov, ktorí očakávajú, že investori budú súperiť o rastúce a stredne veľké spoločnosti,“ podotkol G. Byrne. Kým v októbri 2010 predpovedalo 74 % respondentov najväčší záujem o akcie umiestnené na popredných miestach na trhu, teraz sa naopak zdá, že investori majú väčšiu chuť riskovať a rásť.

Rada EÚ navrhla legislatívu proti riskantným swapom

Členské krajiny EÚ sa v máji dohodli na princípoch regulácie tzv. predaja nakrátko (short selling). Finančné operácie, ktorých neprehľadnosť podľa mnohých odborníkov prehĺbila hospodársku krízu, by tak mali byť v budúcnosti viac strasparentnené.

Predaj nakrátko je obchodovanie s cennými papiermi, ktoré sám obchodujúci nevlastní. Od majiteľa si ich požičiava s tým, že na trhu ich predá a neskôr ich odkúpi späť za nižšiu cenu a rozdiel medzi cenami vytvorí preňho zisk. Jeho v poslednom čase často diskutovanou formou je nekrytý predaj nakrátko (naked short selling), kde obchodníci špekulujú o vývoji cien cenných papierov bez toho, aby ich reálne mali v držbe. Medzi tieto obchody patria produkty s názvom swapy úverového

zlyhania, ktoré najviac rozvírili vlnu kritiky zo strany politikov.

Dohoda na forme regulácie nevznikala ľahko, členské štáty sa združili v dvoch táboroch, z ktorých tie okolo Nemecka požadovali prísnejšie kritériá obchodovania, kým Veľká Británia uprednostňovala voľnejší prístup v regulácii. „V normálnych trhových podmienkach predaj nakrátko prispieva k trhovej likvidite, ale v čase krízy podporuje mimoriadne správanie na trhoch a môže zapríčiniť ohrozenie celého systému,“ konštatoval komisár pre vnútorný trh Michel Barnier. Po prijatí kompromisného návrhu Radou EÚ bude nasledovať vyjednávanie s Európskym parlamentom o konkrétnej podobe príslušného nariadenia.

USA si kupujú krehké spojenectvo Islamabadu tým, že tam každoročne nalievajú miliardy dolárov.

Pakistan je oficiálne spojencom Západu, ale prezident Ásif Alí Zardári od nástupu do úradu v auguste 2008 už niekoľkokrát navštívil aj Peking, kde okrem iného rokoval o podpore pre rozvoj jadrovej energetiky a o výstavbe železnice cez pohorie Karakoram, spájajúcej obidve krajiny. To by uľahčilo prístup k moru zo západnej Číny cez pakistanský prístav Gwadar.

Aj to podčiarkuje rastúcu závislosť Islamabadu od zahraničnej pomoci. Nie je to prekvapujúce, vzhľadom na to, že pomer daní k HDP v krajine klesol na menej ako 9 % – čo je najnižšia hodnota spomedzi 22 najväčších rozvíjajúcich sa ekonomík. Takisto to naznačuje pokračovanie takého prístupu k hospodárstvu, ktorý sa spolieha na zahraničnú pomoc v momente, keď sa krajina priblíži k okraju priepasti.

Opakujúca sa história nastavenej dlane

Dnes je Pakistan jednou z najhoršie fungujúcich ekonomík Ázie s tempom rastu HDP oveľa nižším, ako má susedná India či jeho bývalá dvojčička Bangladéš. Aktuálna infúzia zahraničných peňazí vo forme 7,5 miliardy dolárov americkej pomoci na obdobie 5 rokov poskytuje síce šance, že krajina sa vymaní z hlbokej hospodárskej krízy, bude to však iba opakujúca sa história. Pakistanu sa darí vtedy, keď

Pakistanská ekonomika morálneho hazardu

dostane veľké dávky zahraničnej pomoci – tak ako v 60. rokoch za prezidenta Ajúba Chána, v 80. rokoch za vlády generála Zijáula Haka či po roku 2001 za generála Parvíza Mušarráfa. Počas týchto troch období vojenskej vlády bola krajina schopná rýchlo sa prispôbiť požiadavkám Spojených štátov. V 60. rokoch totiž chcela mať Amerika Pakistan na svojej strane, keď sa snažila potlačiť šírenie komunizmu v Ázii. V 80. rokoch potrebovali USA od Pakistanu pomoc pri vytlačení Sovietskeho zväzu z Afganistanu. Po teroristických útokoch z 11. septembra 2001 chcel Washington, aby mu Pakistan pomohol ukončiť v Afganistane vládu Talibanu.

Teraz po prvýkrát USA poskytujú veľký objem pomoci demokraticky zvolenej pakistanskej vláde. Pomôže tento vzťah Pakistanu opustiť horskú dráhu, na ktorej krúžil v uplynulom polstoročí?

Potreba reforiem a obchodu so susedmi

Na to, aby sa zabezpečilo, že výkon ekonomiky už nebude diktovaný dostupnosťou zahraničnej pomoci, by musel Pakistan pristúpiť k fundamentálnej reštrukturalizácii. Ak by ju realizovala reprezentatívna vláda, mali by hospodárske reformy šancu pretrvať.

Krajina by sa viac ako na textil mala orientovať na znalostné odvetvia.

Tie zahraničné vlády, ktoré majú dobré vzťahy s Pakistanom, by mali povzbudiť jeho predstaviteľov, aby sa snažili o pokrok na dvoch vzájomne súvisiacich frontoch: jednak v obchodných vzťahoch s Indiou, jednak vo vše-

obecnom zlepšení vzťahov s touto krajinou. V čase získania nezávislosti pred vyše 60 rokmi mal Pakistan väčší pomer obchodu k HDP, najmä vďaka obchodu s Indiou. Ten bol náhle ukončený v roku 1949 v dôsledku prvej z mnohých obchodných vojen, ktoré odvtedy medzi sebou viedli tieto dve krajiny.

Vojenský šéfovia Pakistanu vždy vedeli, že USA ich nenechajú ekonomicky padnúť.

Pred rokom 1949 India absorbovala približne 60 % vývozu Pakistanu a zabezpečovala 70 % jeho dovozu. V dnešnej dobe však obchod s Indiou predstavuje menej ako 5 % celkového obratu zahraničného obchodu krajiny. To je v rozpore s tým, čo by predpovedal takzvaný gravitačný model obchodu, ktorý je založený na veľkosti a vzdialenosti obchodného partnera. Podľa tohto modelu by mali byť najväčšími obchodnými partnermi Pakistanu Čína a India, nie USA. Pakistan by možno už nemal venovať toľko úsilia otázke zlepšenia svojho prístupu na trh USA s textilom, ako to robí teraz. V konkurencii ekonomík s nízkymi mzdami, ako sú Bangladéš a Kambodža, by sa mal vzdať orientácie na textil a radšej sa sústrediť na rozvoj odvetví založených na znalostiach.

Demokratizácia a decentralizácia

V dialógu s Pakistanom by mali zahraniční donori klásť dôraz aj na spravovanie verejných záležitostí – a to nielen na zníženie korupcie, ale aj na priblíženie politiky a rozhodovania k ľuďom. Dlhé obdobia vojenskej vlády s ich dôrazom na vydávanie príkazov a ovládanie spoločnosti zhora zanechali krajine vysoko centralizovaný systém rozhodovania.

Darcovia by mali trvať na tom, aby Pakistan zreformoval svoju ekonomiku a unikol tak morálnemu hazardu, ktorý vyplýva z pokračujúcej závislosti od prílevu pomoci zvonka. A takéto pozitívny vývoj je oveľa pravdepodobnejší, keď v krajine rozkvitá demokracia.

Shahid Javed Burke, bývalý minister financií Pakistanu a viceprezident Svetovej banky; dnes predseda Inštitútu pre verejnú politiku, Láhaur
© Project Syndicate
Krátene; perex a medzititulky redakcia; foto TASR.

Čo je morálny hazard

Tento pojem opisuje situáciu, keď je osoba alebo inštitúcia chránená pred nepriaznivými dôsledkami svojich rozhodnutí. Zvyšuje to pravdepodobnosť, že bude viac riskovať, napríklad s aktívami a kapitálom, ktoré jej zveria iní. Čím väčšia je taká ochrana, tým väčšie je riziko morálneho hazardu.

Zdroj: KI

■ naša anketa

Téma: goodwill

1 Aký význam pripisujete goodwillu firmy? Je dnes dôležitejší ako v minulosti?

2 Ako budujete goodwill vašej spoločnosti?

PETER MINÁRIK,
Individuálne
poradenstvo
Centrum zdravia a výživy
ONLIFE

Úspech veľkých aj malých spoločností je založený na dobrej podnikateľskej myšlienke, aktívnom marketingu, vysokej kvalite poskytovaných služieb a vytváraní dôvery u zákazníkov. Vo vzťahu k cieľovým zákazníkom je dôležitý aj správny odhad pomeru medzi objemom poskytovaných služieb a ich cenou.

Dobry goodwill má rovnaký význam pre malé spoločnosti aj pre veľké korporácie.

V záujme zabezpečenia všetkých podmienok nevyhnutných na vytvorenie dobrého mena a úspešného fungovania spoločnosti je dôležité venovať pozornosť všetkým uvedeným významným aktivitám. Preto aj pre malé spo-

ločnosti má dobrý goodwill rovnaký význam ako pre veľké korporácie.

2 Predovšetkým máme snahu poskytnúť klientom rady a informácie na takej úrovni, aby im pomohli prekonať alebo vyriešiť ich problémy. V záujme zabezpečenia kvality poskytovaných poradenských služieb je nevyhnutné, aby sme zvyšovali svoje vlastné teoretické znalosti a následne z nich čo najviac zavádzali aj do svojej poradenskej praxe. Kontinuálne vzdelávanie si od nás vyžaduje neustálu časovú angažovanosť, silnú vôľu a vynaloženú energiu.

Goodwill nášho poradenského centra budujeme aj cestou vytvárania dôvery a korektného vzťahu s klientmi. Každý klient je pre nás dôležitý, a preto máme snahu všetkým sa venovať v čo najvyššej možnej miere. Naša angažovanosť podľa aktuálnych potrieb konkrétnych klientov neraz presahuje časový aj obsahový rozsah pôvodne dohodnutých služieb bez dodatočného cenového navýšenia. Sme si vedomí, že iba spokojní klienti budú šíriť dobré meno a pozitívne referencie o nás.

MICHAL JÍLEK,
generálny riaditeľ Zepter
International ČR a SR

1 Pre obchodníka je dobré meno v podstate to najdôležitejšie. Má kľúčový význam v jeho biznise, pretože pomáha budovať a udržiavať u zákazníkov dôveru. Obchod – a pre priamy predaj to platí dvojnásobne – je o dôvere. Keď zákazník verí vašim výrobkom a vašej firme, nakupuje u vás, a to opakovane, odporúča vaše výrobky svojim známym, a tým pomáha ďalej šíriť dobré meno vašej spoločnosti. Z praxe však všetci vieme, že dobré meno sa

ľahko získava, veľmi dlho sa buduje a ľahko sa môže stratiť. Preto je hlavným cieľom obchodných aktivít našej spoločnosti spokojný zákazník, ktorý aktívne naše výrobky používa. Zjednodušene povedané, spokojný zákazník je alfou a dobré meno omegou každého podnikania. Toto je rovnako platné dnes ako pred sto rokmi. Jediný rozdiel spočíva v tom, že dnes máme viacero možností a nástrojov, ako aktívne podporiť šírenie dobrého mena, napr. prostredníctvom marketingových aktivít.

2 Tým hlavným základom, na ktorom musí byť dobré meno každej spoločnosti budované, sú kvalitné výrobky s vysokou úžitkovou hodnotou, resp. poskytované služby. V prípade našej spoločnosti sú to výrobky, ktoré pomáhajú ľuďom žiť zdravšie a zároveň im šetriť i peniaze. K tomu potom pristupujú okrem

Spokojný zákazník je alfou a dobré meno omegou každého podnikania.

iného najrôznejšie marketingové aktivity, podpora charitatívnych a dobročinných akcií – úspešný obchodník totiž považuje za svoju povinnosť podeliť sa o svoj úspech s potrebnými ľuďmi. Dobré meno spoločnosti by, samozrejme, nebolo možné budovať bez kvalitného tímu ľudí, a preto kladieme veľký dôraz tiež na pravidelné školenie a vzdelávanie.

O tom, že sa našej spoločnosti darí budovať dobré meno nielen v európskom, ale i v celosvetovom kontexte, svedčí i Medaila cti ostrova Ellis Island, ktorú udelili 7. mája v New Yorku zakladateľovi našej spoločnosti Philipovi Zepterovi ako len šiestemu Európanovi za výnimočný prínos ľudstvu v oblasti humanity.

V Henkeli nový šéf pre diverzitu

Markus Dinslacken sa stal novým šéfom Henkelu pre globálnu diverzitu a inklúziu. „Diverzita je kľúčovou hnacou silou nášho obchodného úspechu,“ povedal predseda predstavenstva Henkelu Kasper Rorsted.

„Sme presvedčení o tom, že diverzifikované tímy, t. j. tímy pozostávajúce z ľudí rôznych národností, pohlavia, ktorí disponujú rôznymi skúsenosťami, prispievajú podstatnou mierou k hlbšiemu pochopeniu odlišných trhov, a tým k ďalšiemu zlepšovaniu našej výkonnosti.“

42-ročný Dinslacken má vyše desaťročné skúsenosti z medzinárodného pôsobenia v rôznych funkciách v riadení IT a ľudských zdrojov v Henkeli v Nemecku a USA. V spoločnosti pracuje od roku 2000; v súčasnej funkcii nahradil Anke Meierovú. VN

Nový šéf outletu vo Voderadoch

Graham Coxhead začal pracovať ako business development manager pre najväčší slovenský outlet vo Voderadoch. Jeho úlohou je predstaviť projekt ONE Fashion Outlet zástupcom značiek a zabezpečiť ich prítomnosť v tomto nákupnom outletovom centre. G. Coxhead donedávna spolupracoval na konkurenčnom

outlete v Senci. V segmente nákupných centier pracuje od roku 1982. VN

Prezidentka združenia výrobcov piva a sladu

Slovenské združenie výrobcov piva a sladu má novú prezidentku. Po ukončení funkčného obdobia Romana Šustáka sa ňou Mgr. Júlia Hurná, PhD., ktorá predtým pôsobila ako odborníčka pre zahraničnú a európsku politiku na Úrade vlády SR. V minulosti pracovala v Americkej obchodnej komore v SR, kde zodpovedala za vládne a mediálne vzťahy. VN

Stavebníctvo: rast až o rok

Stavebné spoločnosti očakávajú v tomto roku stabilizovaný vývoj v odvetvi. Vyplýva to zo štúdie slovenského stavebníctva, ktorú predstavila spoločnosť CEEC Research v spolupráci s KPMG a Zväzom stavebných podnikateľov Slovenska. Pokles stavebnej produkcie by nemal presiahnuť 2 %. „Rast sa očakáva už na budúci rok,“ povedal v Bratislave na stretnutí lídrov slovenského stavebníctva riaditeľ CEEC Research Jiří Vacek.

Podľa výsledkov prieskumu medzi stavebnými firmami sú o niečo optimistickjší zástupcovia pozemného staviteľstva; zhotovitelia inžinierskych stavieb vidia situáciu o niečo dramatickejšie. „Štatistické údaje mierne naznačujú určitú stabilizáciu, ale nedá sa povedať, že by sme boli z hľadiska stavebného podnikania za vodou,“ upozornil prezident Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska Zsolt Lukáč.

Veľká časť spoločností ide stále aj do strato- vých projektov, len aby vyžaili kapacity. Každá štvrtá firma je ochotná prijať zákazku s nulovou alebo zápornou maržou – a z veľkých spoločností je to až polovica subjektov. „Plánované straty sa budú ďalej prenášať do ďalšieho reťazca dodávateľov a subdodávateľov,“ tvrdí generálny riaditeľ ZIPP Bratislava Juraj Hirner. Len dvaja až traja riaditelia z 10 si myslia, že z verejných zdrojov možno získať zákazku bez úplatkov. Asi polovica spoločností v prieskume uviedla, že ju požiadali o úplatok. „Od roku 2007 dochádza v tomto smere ku konzistentnému nárastu,“ upozornil J. Vacek. Aj tak sa však z pohľadu transparentnosti výberových konaní situácia na Slovensku oproti minulému roku zlepšila. Podľa respondentov sú pritom lepšie hodnotené tendre z privátnych zdrojov než z verejných. **TA/JF**

„Zelené“ budovy ako štandard

Takzvané zelené administratívne budovy, ktoré sa zatiaľ v skromnom počte objavili aj na Slovensku, by mali medzi novými realitnými projektmi čoskoro dominovať. Trend, ktorý sa k nám dostáva zo západu, prináša napríklad znova vetranie otváraním okien, ale aj vyššiu úsporu energií či vody. „Myslím si, že to, čo dnes nazývame zelenými budovami, bude o pár rokov bežný štandard. Už dnes stoja rovnako alebo len nepatrne viac ako tradičné projekty – v prípade, že developer venuje dostatok pozornosti plánovaniu,“ vysvetlil Alexander Rafajlovič z poradenskej spoločnosti Cushman & Wakefield.

O status zelenej budovy sa uchádza aj bratislavský projekt BBC1 Plus – jeho developer CA Immo požiadala o certifikát LEED, ktorý sa udeľuje v USA. Vo Veľkej Británii zasa funguje systém BREEAM a podobné druhy hodnotenia majú aj ďalšie krajiny.

Zelený prístup investorov pri plánovaní nových administratívnych budov môže priniesť nielen úsporu nákladov, ale môže byť aj dobrým marketingom. Budovy môžu prilákať klientov, ktorí si budujú imidž priateľský k životnému prostrediu. „Majitelia aj užívatelia budov sú čoraz uvedomelejší vo vzťahu k životnému prostrediu. V prípade konzumentov je dopyt po takýchto produktoch veľmi cielený,“ tvrdí Ludger Koch, výkonný riaditeľ spoločnosti Bilfinger Berger, ktorá je generálnym dodávateľom BBC1 Plus. V budúcnosti bude podľa neho ťažké prenajať alebo predať nehnuteľnosť bez ekologického rozmeru. **VN/TA**

Dopyt po kanceláriách bude rásť

Do konca roka sa dá v Bratislave očakávať mierny nárast cien kancelárií najvyššieho štandardu A, ceny kancelárskych priestorov kategórie B však zostanú stabilné. Predpokladá to poradenská spoločnosť CB Richard Ellis (CBRE). Najvyššie dosiahnuté nájomné v atraktívnych lokalitách sa podľa analýzy CBRE v prvom kvartáli medzročne nezmenilo a je na úrovni asi 16 až 17 eur za 1 m² na mesiac. V iných štvrtiach to bolo 12 až 14 eur. Tzv. efektívne nájomné však bolo medzročne nižšie o 10 až 20 %, vďaka benefitom pre nájomníkov.

Mierny tlak na ceny bratislavských kancelárií vyššieho štandardu spôsobí v nasledujúcich mesiacoch najmä očakávaný rast dopytu. No kým kancelárie typu A sa budú postupne zapínať, staršie projekty môžu naopak zaznamenať pokles obsadenosti. Výstavba nových budov môže priniesť ustálenie ponuky v rokoch 2012 a 2013. **JF**

NAVŠTÍVTE NÁŠ VZOROVÝ BYT
V MESTSKEJ VILE 3 – Č. 3482
V UTOROK A VO ŠTVRTOK 15-19 HOD.

KU KAŽDEJ ZMLUVE POUKÁŽKA
NA NÁKUP NÁBYTKU V HODNOTE 300€

www.villarustica.sk

Tel.: 0911-333 472, 0911-333 306,
0911-333 304, 02 546 303 61

Kto získa novelou zákona o stavebnom sporení?

Zákon č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení sa bude počas 19 rokov existencie meniť už po 16. raz. Pri tvorbe novely rezort financií aplikoval šokovú metódu – a zdá sa, že na účet stavebných sporiteľov.

Hoci novelu zákona o stavebnom sporení pripravovala spoločná pracovná skupina dvoch rezortov (MF SR a MDVRR SR) a troch stavebných sporiteľní takmer dva mesiace, od marca 2011, len v predposledný deň pred odoslaním návrhu na pripomienkové konanie doň zástupcovia ministerstva financií jednostranne doplnili nový spôsob výpočtu štátnej prémie.

Cesta k celoročnej prémii – celý vklad v januári?

Podľa ministerstvom navrhovanej spôsobu výpočtu štátnej prémie, v roku uzatvorenia zmluvy o stavebnom sporení by pravidelne mesačne sporiaci stavební sporitelia nemali ani teoretickú šancu po 1. januári 2012 získať maximálnu štátnu prímiu 66,39 eura. „Opatrenie, ktoré by v konečnom dôsledku neprinieslo úsporu, ale

Vládna novela zákona o stavebnom sporení by nepriniesla úsporu, ale zníženie príjmov štátu.

zníženie príjmov štátneho rozpočtu, by najtvrdšie postihlo predovšetkým nízkoпрíjmové skupiny obyvateľstva tvoriace viac ako 70 % obyvateľov Slovenska, ktoré zároveň predstavujú viac než 90 % klientov stavebných sporiteľní,“ upozornil Karl Peter Giller, predseda predstavenstva Wüstenrot stavebnej sporiteľne, a. s. Navrhovaná úprava by sa však dotkla aj stavebných sporiteľov z vyšších príjmových kategórií. „Ak by od januára do decembra vykonali na svoj účet 12 mesačných vkladov sumárne zodpove-

dajúcich vkladu 663,90 eura, potrebnému na získanie maximálnej štátnej prémie, získajú z nej najviac 55 %, čo predstavuje približne 35 eur,“ vysvetľuje Imrich Béreš, predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne, a. s. Jediný spôsob, akým by sa dalo docieľiť získanie maximálnej štátnej prémie, by podľa neho bolo vloženie celej ročnej sumy 663,90 eura na účet stavebného sporenia už v januári – a to už ťažko možno označiť za sporenie. Pre zástupcov stavebných sporiteľní je teda návrh, ktorým sa má zaoberať vláda a parlament, neprijateľný. Ide proti duchu a filozofii stavebného sporenia a výrazne by poškodil tých stavebných sporiteľov, ktorí v roku 2012 uzatvoria zmluvu o stavebnom sporení.

Kontraproduktívny návrh

Štátna prémie nie je úrok, ale motivátor na kumuláciu peňazí, ktoré sa využívajú na financovanie výstavby a obnovy bývania. Návrh výpočtu štátnej prémie pre stavebného sporiteľa v 1. roku stavebného sporenia by bol po novom podľa zástupcov stavebných sporiteľní príliš komplikovaný a neumožňoval by vopred presne stanoviť jej výšku. Hrozí aj množstvo reklamácií, napríklad ak bude vklad v súvislosti s medzibankovým alebo poštovým prevodom meškať a klient tak stratí nárok na štátnu prímiu za daný mesiac.

Návrh novely navyše podľa stavebných sporiteľní diskriminuje dôchodcov a deti a zároveň môže spôsobiť vysoké náklady v správe štátnej prémie pre štát aj stavebné sporiteľne. Novela zákona o stavebnom sporení by tak v konečnom dôsledku nepriniesla úsporu, ale zníženie príjmov štátneho rozpočtu.

Pozor na širšie ekonomicko-sociálne dopady

V návrhu novely zákona o stavebnom sporení sa však objavili aj zmeny, ktoré stavební sporitelia určite uvítajú. Všetky tri stavebné sporiteľne v odbornej diskusii navrhli zníženie poplatkov za

vedenie účtov na 20 % z maximálnej štátnej prémie a zníženie poplatku za uzatvorenie zmluvy o stavebnom sporení o 20 %. Predbežne akceptovali zrušenie poplatku za spracovanie stavebného úveru, ako aj zrušenie nároku na štátnu prímiu pre sporiteľov, ktorí budú čerpať medzi-

Novela nedáva sporiteľom šancu pri pravidelnom sporení získať najvyššiu štátnu prímiu.

úvery. Tieto zmeny by mali v roku 2013 priniesť úsporu výdavkov na štátnej prémii viac ako pol milióna eur a v roku 2015 takmer 3 milióny eur. Na druhej strane, uvedené opatrenia znížia zisk stavebných sporiteľní o viac ako tretinu, čo by následne znamenalo zníženie odvodov daní do štátneho rozpočtu o 2 až 3 milióny eur ročne. Zároveň by to prinieslo zníženie kapitálu určeného na rozvoj stavebného sporenia a zvyšovanie kvality služieb pre stavebných sporiteľov. Podľa stavebných sporiteľní by výpadok príjmov štátneho rozpočtu v dôsledku zníženia investícií do bývania v rokoch 2013 a 2015 dosiahol 60, resp. 90 miliónov eur (tabuľka). To by zároveň znamenalo výpadok príjmov štátneho rozpočtu z daní v týchto rokoch vo výške 17 až 35 miliónov eur. Dôsledkom zníženia investícií do bývania pritom nebude len zníženie príjmu štátneho rozpočtu, ale oddiali sa aj obnova a zatepfovanie bytových domov. V stavebníctve a súvisiacich odvetviach hrozí prepustenie takmer 10-tisíc zamestnancov. To všetko bude predstavovať ďalšiu záťaž pre obyvateľov v podobe vysokých platieb za teplo a pre štát na dávkach v nezamestnanosti a na odvodoch do poisťovních fondov. „Kto teda získa z takejto novely zákona?“ pýta sa šéf PSS.

RJ/VN

Čo získa a čo stratí štát

Rok	Zisk		Strata	
	Úspora výdavkov ŠR na štátnu prímiu	Investície do bývania	Výpadok príjmov ŠR na DPH a daní z príjmov	
2012	0 €	pokles o 50 mil. €	- 16,5 mil. €	
2013	cca 2 až 3 mil. €	pokles o 60 mil. €	- 21,3 mil. €	
2014	cca 3,5 až 4,5 mil. €	pokles o 75 mil. €	- 28,5 mil. €	
2015	cca 5 až 7 mil. €	pokles o 90 mil. €	- 35,5 mil. €	

Ide nám o klienta

Prevažne na tému plánovaných noviniek v stavebnom sporení sme diskutovali s Ing. Pavlom Pitoňákom, MBA, členom predstavenstiev Wüstenrot stavebnej sporiteľne a Wüstenrot poisťovne...

■ **Zákon č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení čaká ďalšia zmena. V čom vidíte najviac problematické body novely a ako by jej prijatie ovplyvnilo systém stavebného sporenia na Slovensku?**

Jasným zámerom navrhovaných úprav je úspora výdavkov zo štátneho rozpočtu na stavebné sporenie. Myslím si, že hovorím nielen za našu, ale za všetky stavebné sporiteľne, keď poviem, že chápeme akútnu finančnú situáciu štátu a snahu ministerstva financií hľadať riešenia. Aj preto sme – stavebné sporiteľne – pristupovali ústretovo k predloženým návrhom a súhlasili s opatreniami, ktoré sú v prospech klientov, teda so znížením poplatku za uzavretie zmluvy, za vedenie účtu, so zrušením poplatku za spracovanie úveru, i keď to stavebné sporiteľne finančne výrazne pocítia.

Nesúhlasíme však s návrhom, ktorý zásadne oklieštuje šancu klienta na zisk štátnej prémie v prvom roku sporenia, napriek tomu, že splní podmienku – uskutoční ročný vklad v dostatočnej výške. Takáto zmena by ukrádala aj pravidelne sporiacich klientov, ktorí sú

Chceme zachovať stabilitu systému stavebného sporenia, ktorý sa osvedčil a plní svoj účel.

oporným prvkom stavebného sporenia. Prítom výsledný efekt takejto úspory na prémii je pre štát v konečnom dôsledku takmer zanedbateľný, ba až mínusový, ak sa pozrieme na vec komplexne, vrátane následných dopadov na stavebníctvo a ďalšie s tým previazané oblasti ekonomiky.

Pavol Pitoňák

■ **Ministerstvo financií tvrdí, že efektívnosť štátnej podpory pre stavebné sporenie je nízka a poplatky sú príliš vysoké. Ako vidíte túto otázku z pohľadu vašej stavebnej sporiteľne?**

Z informácie, ktorá je vytrhnutá z kontextu a nie je posudzovaná v adekvátnych súvislostiach, sa môže ľahko stať dezinformácia.

Na trhu neexistuje iný úver na bývanie za 3 % ročne a fixnou splátkou s garanciou na 25 rokov.

Zúženie problematiky na porovnanie štátnej prémie a poplatkov nie je opodstatnené. Štátna prémie je hlavne motiváciou k sporeniu, k tomu, aby klient uskutočnil vklady práve na stavebné sporenie a aktívne pristupoval k otázke zabezpečenia vlastného bývania či jeho skvalitnenia.

A potom sú tu poplatky, tiež nie samoúčelné. Ich výška sa stanovuje, resp. odvodzuje od nákladov, ktoré pre stavebnú sporiteľňu vyplývajú z určitých úkonov, z technického zabezpečenia a povinností s tým spojených. Navyše, poplatky sú prirodzene korigované aj konkurenčným prostredím. Popri tom vo Wüstenrot stavebnej sporiteľni poskytujeme klientom možnosť šetrenia na poplatkoch aj využitím sporenia viacerých osôb na jednej rodinnej zmluve.

■ **Aké zmeny v legislatíve v oblasti stavebného sporenia by boli podľa vás namieste z hľadiska jeho ďalšieho rozvoja a účinnej pomoci pri riešení otázok zvyšovania kvality bývania obyvateľov SR?**

Na Slovensku prispieva stavebné sporenie k zvyšovaniu kvality bývania už takmer 20 rokov. Za ten čas sa najmä do rekonštrukcií a modernizácií, ale aj do výstavby nového bývania preukázateľne investovali miliardy korún a milióny eur. Ľudia si osvojili sporenie na bývanie, pochopili jeho prínos a výhody – v po-

Poplatky nie sú samoúčelné a koriguje ich konkurenčné prostredie.

rovnani s inými produktmi na financovanie bývania – ako sú garancia úrokov, garancia splátok alebo aj medziúver už do 1,69 %.

Na trhu neexistuje iný finančný produkt – iný úver na bývanie, ktorý by vám niekto poskytol za 3 % ročne na 20 – 25 rokov, bez ohľadu na krízu a pod. a ešte aj s fixnou splátkou dostupnou rôznym príjmovým skupinám obyvateľstva.

A preto, aby tieto benefity, ktoré stavebná sporiteľňa poskytuje, mohli ľudia naďalej plne využívať, je najdôležitejšie zachovanie stability systému, ktorý sa osvedčil a spoľahlivo plní svoju úlohu.

■ **Vo svete sa darí aj rodinnému poisteniu. Čo ponúka Wüstenrot v tomto segmente?**

Poistenie viacerých príslušníkov rodiny zvyhodňujeme v mnohých poistných produktoch.

Naše Investičné životné poistenie pre zdravie a dôchodok patrí na slovenskom trhu určite k najatraktívnejším. Umožňuje poistiť dve dospelé osoby v rámci jednej poistnej zmluvy, pričom klient platí len jedenkrát obstarávacie náklady. V rámci tohto produktu získavajú automaticky širokú poistnú ochranu pred chorobami a úrazmi aj všetky deti poisteného. Dieťa môže byť navyše výhodne poistené ako druhý poistený subjekt na poistnej zmluve.

Pri investičnom i kapitálovom životnom poistení získava celá rodina, t. j. 2 dospelé osoby a všetky nezaplatené deti, aj celoročné cestovné poistenie.

PR

Viac informácií na www.wustenrot.sk

Výrazný nárast úverov na bývanie

Výhodnejšie úrokové sadzby na trhu a refinancovanie starších pôžičiek novými. Podľa Hypocentra práve tieto dva faktory stoja za výrazným nárastom úverov na bývanie. Veď za prvý kvartál tohto roka sa na Slovensku poskytl úver na bývanie vo výške 377,8 mil. €, čo predstavuje medziročný nárast o takmer 90 %. „Zvýšený dopyt po lepších podmienkach sa vyskytuje práve v období končiacej fixácie úrokovej sadzby. Ak klienti od súčasnej banky nedostanú uspokojivé podmienky na ďalšie obdobie, zisťujú si aktuálne ponuky na trhu a rozhodujú sa o prenosení úveru do inej banky,“ vysvetľuje Hypocentrum. Jednotkou v oblasti úverov na bývanie bola v marci Slovenská sporiteľňa, ktorá pokrývala 30,84 % domáceho trhu. Nasledovala ju VÚB s 27,03 % a na tretej priečke sa umiestnila Tatra banka s podielom 16,32 %.

Podľa odborníkov sa v porovnaní s rovnakým obdobím vlaňajška predalo približne o 75 % viac bytov v novostavbách. Hypocentrum tvrdí, že v súčasnosti je voľná približne tretina zo všetkých bytov v novostavbách, pričom ich ceny sa pohybujú medzi 1 800 a 1 900 € za štvorcový meter. **TA**

Ukradnutú kartu treba hneď zablokovať

Pri strate alebo krádeži platobnej karty je nevyhnutné čím skôr ju zablokovať v kontaktnom centre príslušnej banky. „Odporúčam preto uložiť si číslo na kontaktné centrum do mobilného telefónu,“ radí Alena Walterová z VÚB. Zablokovanie karty je zrealizované okamžite po nahlásení požiadavky.

Pri hlásení straty alebo krádeži karty banka požaduje tieto údaje: meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa bydliska, prípadne ďalšie údaje, ak ich má klient k dispozícii – napr. číslo karty, dobu platnosti karty a podobne. Pri dovolenkách v zahraničí radia banky mať k dispozícii aspoň dve platobné karty vydané rôznymi spoločnosťami. **TA**

Internetbanking zatiaľ nezruší pobočky

Napriek rastúcej úlohe internetového bankovníctva ostáva banková pobočka jedným z hlavných kanálov pre poskytovanie kvalitných služieb. V súčasnosti poskytujú pobočky hlavne poradenstvo a služby riadenia vzťahov so zákazníkmi. Vyplýva to z ročnej správy World Retail Banking Report 2011 spoločnosti Capgemini.

Podľa indexu zákaznickej spokojnosti CEI klienti plánujú zvýšiť využívanie týchto služieb z 28 % v roku 2010 na 31 % v roku 2015. „V záujme zachovania ziskovosti a postavenia na trhu potrebujú banky prehodnotiť pobočkové stratégie,“ upozornil generálny sekretár asociácie EFMA Patrick Desmares. Kvalita služieb totiž podľa prieskumu rozhoduje u 55 % zo 14 000 opýtaných klientov bánk na celom svete. **TA**

Allianz dosiahol solídne výsledky

Spoločnosť Allianz vykázala v strednej a východnej Európe solídne výsledky za prvý kvartál roka 2011, a to aj napriek náročnému prostrediu v regióne. Celkový objem predpísaného poistného dosiahol výšku 1,057 miliardy € v porovnaní s 1,115 mld. € v prvom štvrtroku 2010. Za prvé tri mesiace roka Allianz získal viac ako 100 000 nových klientov, čím už dosiahol hranicu sedem a pol milióna klientov v strednej a východnej Európe. Prevádzkový zisk zostal takmer na vlnajšej úrovni s výškou 65 miliónov €, a to aj napriek rastúcej záťaži dodatočnými krízovými daňami na niektorých trhoch.

„Vývoj našich spoločností v prvom štvrtroku

2011 je v súlade s našim očakávaním. Pozorujeme pomaly sa stabilizujúce trhy v regióne,“ povedal Manuel Bauer, člen predstavenstva spoločnosti Allianz SE. **GT**

Platba nálepkou na mobile

Banka UniCredit Bank predstavila zákazníkom svoje dva nové produkty. Službu BankAir otestovala na viac ako 800 druhoch mobilov. „Prostredníctvom aplikácie nainštalovanej priamo v mobilnom telefóne si môžu klienti kedykoľvek a kdekoľvek kontrolovať stav na účte,

získať prehľad o transakciách realizovaných na účte a zadať jednoduchým spôsobom domáce platby,“ hovorí Monika Kohútová, riaditeľka divízie retailového bankovníctva UniCredit Bank. Aplikáciu je možné si aktivovať aj v zariadeniach iPhone a čoskoro aj v telefónoch s operačným systémom Android.

Ďalším novým produktom je medzinárodná debetná platobná karta MasterCard vo forme nálepky s názvom StickAir. Pomocou nej je možné platiť za tovar a služby do výšky 20 € iba jednoduchým priložením nálepky k bezkontaktnému POS terminálu. V prípade vyššej sumy potvrdí klient platbu zadáním PIN kódu. Nálepku je možné napr. nalepiť na zadnú stranu mobilného telefónu. **ZĎ**

Dividendy od Tatra banky

Na základe rozhodnutia valného zhromaždenia vypláca Tatra banka akcionárom z dosiahnutého čistého zisku na úrovni 91,307 mil. € dividendy v celkovej výške 75,010 mil. €. Prídela do nerozdeleneho zisku minulých rokov predstavuje 16,136 mil. €. Akcionári Tatra banky na VZ v máji schválili riadnu individuálnu a konsolidovanú účtovnú závierku, výročnú správu za rok 2010. Predmetom valného zhromaždenia bolo aj rozhodnutie o zvýšení základného imania upísaním nových akcií.

V dôsledku toho sa základné vlastné zdroje banky zvýšia celkovo o 130 000 000 €. **MS**

Slovenské Fincentrum rastie

Spoločnosť Fincentrum potvrdila vlani pozíciu tretieho najväčšieho subjektu na trhu finančného sprostredkovania a zaznamenala v prvom štvrtroku 2011 obrat viac ako 1,3 milióna €. To predstavuje nárast o 87 %. „Očakávame pozitívny vývoj a pokračovanie

úspešného začiatku roka aj v ďalšom období,“ uviedol Milan Repka, predseda predstavenstva a riaditeľ spoločnosti na Slovensku. Ďalší potenciál rastu vidí na trhu financovania bývania a investícií voľných finančných prostriedkov. **ŽK**

Obrana proti nedostatkom v rozhodcovskom konaní

Rozhodcovské konanie je alternatívnou formou riešenia sporov.

Táto forma riešenia sporov umožňuje dosiahnuť vydanie záväzného rozhodnutia vo veci samej, ktoré je vynúiteľné štátnou mocou.

Rozhodcovský rozsudok sa stáva exekučným titulom za rovnakých podmienok ako rozhodnutie súdu a je vykonateľný cestou súdneho exekútora. Na odstránenie nedostatkov rozhodcovského konania, a následných väd rozhodcovského rozsudku, má účastník konania dve možnosti.

Rozsudok možno preskúmať

Prvá z nich je fakultatívna a jej využitie závisí od toho, či si túto možnosť účastníci dohodli v rozhodcovskej zmluve. V prípade, že si preskúmanie rozhodcovského rozsudku účastníci v zmluve výslovne dojednali, účastník konania môže navrhnúť preskúmanie rozhodcovského rozsudku iným rozhodcom, resp. rozhodcami. Lehota na podanie žiadosti je 15 dní a začína plynúť od doručenia rozhodcovského rozsudku tomu účastníkovi, ktorý žiadosť o preskúmanie podáva. Účelom zavedenia tohto osobitného opravného prostriedku je umožniť účastníkom rozhodcovského konania odstrániť nedostatky zmiernym spôsobom, a to rozhodcom, ktorého si sami vyberú. Odbremenia sa tiež súdy, pretože je predpoklad, že pri preskúmaní rozhodcovského rozsudku sa odstránia nedostatky,

ktoré niektorý z účastníkov namietal pri vydaní prvého rozhodcovského rozsudku.

Ak sa však účastníci rozhodcovského konania nedohodli v rozhodcovskej zmluve na tomto type opravného prostriedku, platí, že preskúmanie je vylúčené.

Druhá možnosť: žaloba

Druhým opravným prostriedkom, ktorého využitie garantuje zákon, je žaloba na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Vzhľadom na to, že toto procesné právo účastníka je priamo zakotvené v zákone o rozhodcovskom konaní, nie je nevyhnutné, aby sa na tomto opravnom prostriedku účastníci dohodli v rozhodcovskej zmluve. Účastník rozhodcovského konania, ktorý sa domnieva, že v jeho prípade sú splnené zákonom

stanovené dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku, môže podať v lehote do 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku žalobu na okresný súd. Súd zruší rozhodcovský rozsudok, ak bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (napr. spor o vzniku, zmene alebo o zániku vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam alebo spor o osobnom stave atď.), alebo už o tejto veci predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní, prípadne ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, alebo sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal, ďalej ak bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania alebo boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa atď.

V prípade, že súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodu, že vec nemohla byť predmetom rozhodcovského konania, alebo z dôvodu, že bola popretá platnosť rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovská zmluva sa stane bezpredmetnou a vec bude ďalej prerokovaná a rozhodnutá v občianskom súdnom konaní.

V prípade zrušenia rozhodcovského rozsudku súdom z iného dôvodu sa pôvodné rozhodcovské konanie obnoví s novými rozhodcami, ktorých si účastníci opätovne zvolia.

JUDr. Katarína Bystrická
Právne centrum, s. r. o.

Pravidlá platenia nájomcu za spotrebu

Zákony presne upravujú platby za energie ako zdaniteľný príjem prenajímateľa.

V súlade s ustanoveniami § 663 a následne Občianskeho zákonníka nájomnou zmluvou prenajímateľ prenecháva za odplatu nájomcovi vec, aby ju dočasne (v dojednanej dobe) užíval alebo z nej bral aj úžitky. Prenajímateľ je povinný prenechať prenajatú vec nájomcovi v stave spôsobilom na dohodnuté užívanie alebo, ak sa spôsob užívania nedohodol, na obvyklé užíva-

nie a v tomto stave ju na svoje náklady udržiavať. V zmysle vyššie uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka je prenajímateľ povinný zabezpečiť nájomcovi v súvislosti s prenajímanou nehnuteľnosťou aj dodávky energií (elektrinu, vodu, plyn a pod.). Takýmto dohodnutým užívaním prenájateľa veci je teda aj zabezpečenie dodávky energií súvisiacich s prenajatou vecou, bez ktorej zabezpečenia by prenajatá vec nebola spôsobilá na dohodnuté užívanie.

Preto platby za nájom a za spotrebu všetkých energií, bez ohľadu na to, či sú v nájomnej zmluve medzi prenajímateľom a nájomcom dohodnuté jednou sumou alebo sú dohodnuté oddelene, sú u prenajímateľa jeho zdaniteľ-

ným príjmom z prenájmu nehnuteľnosti podľa § 6 ods. 3 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZDP“).

Platby, ktoré daňovník uhradza konkrétnym dodávateľom, si uplatní ako preukázateľný výdavok v súlade s § 2 písm. i) ZDP, ak vykazuje základ dane podľa § 17 až 29 ZDP, a to na základe vedeného účtovníctva alebo evidencie podľa § 6 ods. 11 ZDP.

V prípade, že si prenajímateľ uplatňuje z dosiahnutých príjmov z prenájmu nehnuteľnosti percentuálne výdavky, platby za energie sú súčasťou percentuálnych výdavkov vypočítaných podľa § 6 ods. 10 ZDP.

TA

Elektrotechnický priemysel si zaslúži väčšiu pozornosť

Zväz elektrotechnického priemyslu upozorňuje na problémy odvetvia, ktorých riešenie patrí aj do kompetencie vládnych inštitúcií.

V polovici mája sa v Bratislave uskutočnilo Valné zhromaždenie Zväzu elektrotechnického priemyslu SR (ZEP SR). Predstavitelia tohto na Slovensku tradične silného priemyselného odvetvia na ňom upozornili na niektoré problémy, ktoré by mohli v budúcnosti brzdiť

jeho ďalší úspešný rozvoj. Týkajú sa napríklad organizačnej podpory pre exportné aktivity slovenských podnikov – najmä tých malých a stredných – a situácie v slovenskom školstve, ktoré nepripravuje dostatok odborníkov pre toto odvetvie.

Podľa prezidenta zväzu Jána Badžgoňa by mali štátne inštitúcie na čele s agentúrou SARIO a Eximbankou popri snahe o prilákanie zahraničných investícií na Slovensko zároveň viac pomáhať uplatneniu slovenského exportu a kapitálu na zahraničných trhoch. Upozornil, že malé a stredné podniky, ktoré aj keď ponúkajú konkurencieschopné produkty, majú pri prenikaní na nové trhy problémy napríklad s prefinancovaním exportu či s pokrytím vysokých nákladov na prezentačné aktivity – účasti na veľtrhoch atď. To sú oblasti, kde by mali systematicky pomáhať štátne inštitúcie a proexportné mechanizmy. Vláda by podľa J. Badžgoňa mala celkovo výraznejšie posilniť ekonomický rozmer diplomacie.

Stav školstva a vedy je problém

Ak nebudú mať mladí pedagógovia platy porovnateľné s tými, ktoré im ponúkajú v priemysle, nezostanú na vysokých školách najlepší absolventi, a tým utrpí systém prípravy

odborníkov. V diskusii s predstaviteľmi elektrotechnických podnikov to povedal dekan Fakulty elektrotechniky a informatiky STU Gabriel Juhás. Upozornil aj na nízky objem prostriedkov celkovo vynakladaných na výskum a vývoj. Oproti odporúčaným trom percentám HDP nedáva Slovensko na „R&D“ ani jedno percento. Problém v tom vidia aj zástupcovia priemyslu vrátane J. Badžgoňa. „Ak budeme ďalej podceňovať vedu a výskum, Slovensko bude odsúdené na pomocné práce,“ povedal. Slovensko má podľa predstaviteľov ZEP SR vo vedeckovýskumnej oblasti príliš veľký rozptyl strategických priorit – vládne materiály hovoria až o 12 preferovaných smeroch rozvoja. Podľa šéfa zväzu by bolo rozumnejšie definovať napríklad len tri rozhodujúce priority a v tých sa presadiť v medzinárodnom meradle.

Generálny riaditeľ SARIO Róbert Šimončič, hosť valného zhromaždenia, uviedol, že agentúra chce prehĺbiť spoluprácu so zväzom a aj s jeho pomocou na Slovensku vytvoriť „technologicko-talentovo-inovatívne centrum Európy“. R. Šimončič zdôraznil silnú pozíciu elektrotechnického priemyslu v štruktúre slovenského exportu, ktorého podpora je jednou z hlavných úloh SARIO. **JF**

Indikátor dôvery v priemysle rastie

Hodnota trojmesačného kľúčového priemeru indikátora ekonomického sentimentu (IES) v máji 2011 v porovnaní s aprílom vzrástla o 1,2 bodu na 95,4, a to v dôsledku priaznivejších hodnotení pri troch jeho komponentoch – službách, priemysle a u spotrebiteľov. Názory respondentov boli v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka optimistickejšie o 4,9 bodu. Informoval o tom Štatistický úrad (ŠÚ) SR.

Indikátor dôvery v priemysle sa v máji zvýšil o 1,6 percentuálneho bodu (p. b.) na hodnotu 8,3. Ovplyvnilo to zvýšenie očakávanej produkcie na nasledujúce tri mesiace. Indikátor dôvery v obchode po dvojmesačnom raste klesol o 1,7 p. b., naďalej však prevyšuje úroveň dlhodobého priemeru. Hodnota indikátora dôvery v službách vzrástla oproti aprílu 2011 o 9,7 p. b. na 35,0. Spotrebiteľská atmosféra sa druhý mesiac po sebe zlepšovala. Indikátor spotrebiteľskej dôvery vzrástol oproti aprílu o 5,1 bodu na mínus 24,7 z dôvodu zníženia obáv pri všetkých zložkách, ktorými sú predpokladaný vývoj ne-

zamestnanosti a očakávaná hospodárska situácia v SR, odhadovaný vývoj finančnej situácie a perspektívy úspor domácností. **TA**

Bekaert rozširuje závod v Sládkovičove

Belgická spoločnosť Bekaert, popredný svetový dodávateľ kovových komponentov a ťahaného drôtu, otvorila v máji novú výrobnú halu vo svojom závode v Sládkovičove. Prevádzky spoločnosti (ďalšia je v Hlohovci) fungujú na Slovensku už 10 rokov. Rozšírenie závodu v Sládkovičove o výrobnú jednotku polotovarov je reakciou na rastúci dopyt, pričom sa očakávajú prínosy v efektívnosti a flexibilitate.

Investícia zahŕňa výstavbu novej budovy s rozlohou 30 000 m² (čím sa veľkosť pôvodného závodu zdvojnásobi), inštaláciu infraštruktúry a najmodernejšieho strojového zariadenia, ako aj zamestnanie a vyškolenie dodatočného personálu. V uplynulých mesiacoch zamestnala firma 100 nových zamestnancov a nábor má ďalej pokračovať. Bekaert si týmto

krokom posilnil pozíciu významného zamestnávateľa a investora v regióne. Na inaugurácii nových výrobných priestorov sa zúčastnila aj predsedníčka vlády SR Ivetta Radičová, CEO spoločnosti Bekaert Bert DeGraeve (na foto) a generálny riaditeľ agentúry SARIO Róbert Šimončič. Bekaert v súčasnosti zamestnáva v dvoch závodoch v SR vyše 2 100 ľudí; akumulované investície tu dosahujú 240 miliónov eur. Celosvetovo firma zamestnáva vyše 28 000 ľudí. Poskytuje služby zákazníkom v 120 krajinách; v roku 2010 dosiahla kombinované tržby vo výške 4,5 miliardy eur. **JF/JD**

MSV 2011 nadviaže na úspešný minulý ročník

Vlajková loď brnianskeho výstavníctva, 53. medzinárodný strojársky veľtrh, sa uskutoční od 3. do 7. októbra 2011.

Najvýznamnejší priemyselný veľtrh strednej Európy bude opäť platformou pre predstavenie nových výrobkov a technologických riešení. Zvýšená pozornosť sa sústreďí na problematiku energetických a materiálových úspor a na technológie pre dopravu a logistiku, ktoré budú prezentované v rámci samostatného bienáleho veľtrhu Transport a Logistika.

Tradične najvyššia účasť sa očakáva v odbore kovoobrábacie a tvárniace stroje, náradie, povrchové a tepelné úpravy, zvaracie stroje. MSV sa, samozrejme, nezameriava len na strojárstvo. Silné zastúpenie tu má tradične aj elektrotechnika, elektronika, automatizácia a meracia technika, nechýbajú ani priemyselné riadiace systémy. K nosným odborom ďalej patria materiály a komponenty pre strojárstvo a energetiku. K veľmi perspektívnym a dynamickým odvetviám českého a stredoeurópskeho priemyslu patrí aj výroba a spracovanie plastov. Významná prezentácia

strojov a technológií pre plastikársky priemysel v regióne sa odohráva práve na MSV, v rámci odborového celku plasty, gumárstvo a chémia.

Aj Transport a Logistika

Moderná výroba sa dnes nezaobíde bez logistických procesov, ktoré znižujú náklady a zvyšujú konkurencieschopnosť. Komplexná ponuka výrobkov, technológií a služieb pre efektívny tok tovaru sa v Brne prezentuje vždy v nepárnych rokoch na Medzinárodnom veľtrhu dopravy a logistiky Transport a Logistika, ktorý sa koná spoločne s MSV.

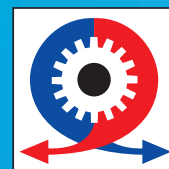
Partnerskou krajinou MSV 2011 je Poľsko. Oficiálna expozícia poľských firiem v pavilóne V bude zameraná na priemyselný dizajn.

Z ďalších úspešných projektov pokračuje Transfer technológií a inovácií s expozíciami vysokých škôl a ich vedecko-výskumných kapacít ponúkaných priemyselným podnikom. Reprízy sa dočká aj projekt Packaging Live – vzorová baliaca linka, ktorá predvádza prepojenie špičkových technológií rôznych dodávateľov v živej prevádzke.

Podrobné informácie o veľtrhoch MSV a Transport a Logistika 2011 sú k dispozícii na www.bvv.cz/msv a www.bvv.cz/translog. **BVV**

© UGW 110608

MSV 2011

**53. medzinárodný
strojársky
veľtrh**

www.bvv.cz/msv

**6. medzinárodný
veľtrh dopravy
a logistiky**

www.bvv.cz/translog

Prihláste sa čo najskôr!

3.–7. 10. 2011
Brno – Výstavisko

Veletrhy Brno, a.s.
Výstaviště 1
647 00 Brno
tel.: +420 541 152 926
fax: +420 541 153 044
e-mail: msv@bvv.cz
translog@bvv.cz
www.bvv.cz/msv
www.bvv.cz/translog

BVV

**Veletrhy
Brno**

Spotreba elektriny v SR vlní vzrástla

Spotreba elektriny v SR vlní vzrástla medzi ročne o 1 375 gigawatthodin (GWh), teda o 5,02 percenta na 28 761 GWh. Výroba elektriny sa v roku 2010 dokonca zvýšila o 1 646 GWh, teda o 6,32 percenta na hodnotu 27 720 GWh. Informoval o tom Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (URSO). Faktorom, ktorý v roku 2010 naďalej ovplyvňoval aj odvetvie elektroenergetiky, bola svetová finančná a hospodárska kríza. Už sa však neopakoval podobný pokles spotreby elektriny ako v roku 2009, keď sa spotreba medziročne znížila o 8,2 percenta. „Vlaňajšie hodnoty spotreby a výroby elektriny sice ešte nedosiahli úroveň spred dvoch rokov, ale očakáva sa ďalšie postupné oživovanie ekonomiky,“ uvádza sa ďalej v správe regulačného úradu.

Dovoz elektriny v minulom roku dosiahol úroveň 7 334 GWh, vývoz 6 293 GWh, saldo bolo 1 041 GWh. Už tretí rok po sebe bola elektrizačná sústava SR závislá od dovozu elektriny zo zahraničia, aj keď tento dovoz je obchodného charakteru, nie z dôvodu nedostatku inštalovaného výkonu na Slovensku, objasnil úrad.

„Možno predpokladať, že po uvedení do prevádzky paroplynovej Elektrárne Malženice a nových zariadení s obnoviteľnými zdrojmi energie, ako aj kombinovanej výroby elektriny a tepla bude Slovensko už v roku 2011 v oblasti výroby elektriny mierne prebytkové,“ dodáva ÚRSO v správe.

Prvá stanica pre elektromobily

Spoločnosť Východoslovenská energetika, a. s., v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR koncom mája otvorili na Mierovej ulici v Bratislave pred budovou rezortu hospodárstva prvú verejnú nabíjajúcu stanicu pre elektromobily v Bratislave. Zúčastníci o „zelenú energiu“ môžu z tejto stanice čerpať elektrickú energiu do konca roka 2011 úplne zadarmo.

„Som presvedčený, že e-mobilita ako taká má obrovskú budúcnosť. Slovensko by nemalo zaostávať za ostatnými krajinami, ktoré výrazným spôsobom tlačia na rozvoj e-mobility, už aj vzhľadom na to, že automobilový sektor je najvýznamnejším sektorom nášho hospodárstva,“ uviedol šéf MH SR Juraj Miškov.

„Budeme pokračovať v našom sľube a na Slovensku otvoríme ďalšie dobíjacie stanice,“ povedal predseda predstavenstva a generálny riaditeľ VSE, a. s., Norbert Schürmann.

TA

Plynová elektráreň v Malženicach

Tri miliardy kWh ekologickej elektriny vyrobí ročne nová plynová elektráreň v Malženicach pri Trnave, ktorú v polovici mája slávnostne inaugurovali. Symbolicky ju zapli minister hospodárstva SR Juraj Miškov, minister životného prostredia József Nagy, člen predstavenstva E.ON AG Jorgen Kildahl a predseda predstavenstva E.ON Slovensko Konrad Kreuzer.

Podľa slov K. Kreuzera výstavba elektrárne trvala 26 mesiacov a celkové investície dosiahli 400 miliónov eur. Elektráreň Malženice má inštalovaný elektrický výkon 436 MW, takže svojou výrobou dokáže pokryť ekvivalent priemernej ročnej spotreby 600 000 až 900 000 domácností. Účinnosť elektrárne na úrovni viac ako 59 % patrí k najvyšším v Európe.

Komerčná prevádzka elektrárne sa začala koncom decembra 2010. Formou projektu na kľúč ju postavil Siemens, ktorý bol aj generálnym dodávateľom kľúčových komponentov a technológií. Tým, že sa Elektráreň Malženice vyznačuje vysokou flexibilitou prevádzky, prostredníctvom ktorej je schopná veľmi rýchlo

Elektráreň v Malženicach

a spoľahlivo vyvažovať náhle výkyvy zaťaženia siete, významne prispieva k stabilite slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy.

V Žarnovici bude elektráreň na biomasu

Spoločnosť Energy Edge stavia v areáli bývalého závodu Preglejka v Žarnovici novú elektráreň na výrobu energie z biomasy. Spoločnosť, ktorá elektráreň stavia, podľa primátora Kamila Danku rokuje so samosprávou aj o ďalších investíciách. Elektráreň má mať podľa pôvodných projektov výkon cez 10 megawattov. „Výroba elektrickej energie by mala byť na báze obnoviteľných zdrojov, teda biomasy, štiepky,“ uviedol K. Danko. Výstavba by podľa projektu mala stať približne 40 miliónov eur. V elek-

trárni sa majú použiť špičkové technológie. „Toto by malo byť akýmsi prvým krokom, pretože tento investor zvažuje ďalšie možnosti, ďalšie investície do drevospracujúcej výroby, aby bola aj energeticky, ale aj surovinovo prepojená s touto prvou investíciou,“ podotkol K. Danko. V meste by tak v budúcnosti mohli vzniknúť ďalšie pracovné miesta. V novej elektrárni by ich malo pribudnúť 40.

Podľa predpokladov by sa mala skúšobná prevádzka spustiť už v treťom štvrtroku.

Jadro nemožno odstaviť rýchlo

Ak by došlo k nepremyslenému zastaveniu výroby v európskych jadrových elektrárňach, vyvolalo by to podľa názoru rakúskeho energetického odborníka Lea Windtnera nedostatok elektrickej energie a rast jej ceny.

Šéf spoločnosti Energie-AG zdôraznil, že unáhlenosť v tejto oblasti nie je bez splnenia nevyhnutných rámcových podmienok vôbec možná. „Kto si myslí, že Nemecko môže do roku 2025 odstaviť svoje jadrové bloky, musí zobrať na zreteľ, že by došlo k obrovskému obmedzeniu európskeho trhu s elektrickou energiou. Lebo náhradné kapacity nebudú tak rýchlo k dispozícii,“ uviedol Windtner. Vyslovil presvedčenie, že sa zámer dá uskutočniť do roku 2040. Dokonca sa už prijal. Ak by sa rozhodnutie v porovnaní s cieľovým dátumom skracovalo, každý rok jeho predsunutia by stúpalo nebezpečen-

stvo, že elektrickej energie bude nedostatok. Nie je realistickou ani predstava, že sa výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov bude donekonečna subvencovať. V Nemecku stojí podpora fotovoltiky ročne každého obyvateľa krajiny asi 140 eur. Aj výroba v tomto sektore musí smerovať k voľnému trhu. Ináč nie je situácia z národohospodárskeho hľadiska udržateľná.

V podmienkach, keď budú veľkú časť elektrickej energie dodávať ekologické produkčné kapacity, výrazne vzrastie význam prepojenia rozvodných sietí európskych krajín. Preto sa budú musieť budovať nové linky vysokého napätia. Veď už teraz je tranzit energie medzi Nemeckom a Rakúskom blízko svojej maximálnej kapacity. Budú sa musieť budovať aj záložné zdroje, ktorých úlohou bude vyrovnávať výpadky výkonu primárnych energetických zdrojov.

Podpísali dohodu o leteckej doprave

Slovensko podpísalo dohodu s Českom, Rakúskom, Maďarskom, Slovinskom, Chorvátskom a Bosnou a Hercegovinou o vytvorení stredoeurópskeho segmentu. Dohoda sa týka fungovania Letových prevádzkových služieb, podniku spadajúceho pod rezort dopravy.

„Dnes funguje Slovensko ako monopolný, autonómny priestor v rámci Európy, vytvorením tohto bloku sa celý európsky kontinent rozčlení na tzv. funkčné bloky, v rámci ktorých sa spolupráca zintenzívni, zlepšia sa parametre a ušetrí sa na nákladoch,“ vysvetlil minister dopravy Ján Figeľ. V horizonte 20 rokov by malo ísť o celkovú úsporu dve až tri miliardy eur. Zmena pravidiel sa bude týkať nielen civilných letov, ale aj činností, ktoré zabezpečuje rezort obrany. „Európske kritériá sú prísne a veľmi jednoznačné. Na to, aby sme ich mohli plniť po stránke poskytovania riadenia a po stránke technologickej, je nutné vybudovať nové priestory, ktoré umožnia aplikáciu nových technológií,“ uzavrel šéf Letových prevádzkových služieb Miroslav Bartoš.

V tejto súvislosti minister Ján Figeľ uviedol: „Našou ambíciou je vytvorenie takého rámca spolupráce 7 krajín zapojených do funkčného bloku FAB CE, výsledkom ktorého bude významné zlepšenie výkonu európskeho systému letec-

kej dopravy v kľúčových oblastiach, akými sú bezpečnosť a efektívnosť vynaložených nákladov, kapacita letov či environmentálna udržateľnosť. Nevyhnutnou podmienkou je vzájomná koordinácia letovej prevádzky, kvalifikovaný dohľad a implementácia spoločných pravidiel. Dnes je ten moment, kedy sa stávame priamymi aktérmi napĺňania cieľov projektu Európskej únie, a to jednotného európskeho vzdušného priestoru.“

TA

Chystá sa prenájom letiska v Bratislave

Podrobnosti a časový plán plánovaného prenájomu bratislavského letiska z dielne ministerstva dopravy vzal na vedomie vládny kabinet. Podľa návrhu rámcových podmienok udelenia koncesie pre Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava (BTS) bude mať celý proces tri fázy, a to ná-

vrh dizajnu procesu udelenia koncesie, príprava a následne implementácia tohto procesu.

„Všetky fázy sa budú realizovať za podpory medzinárodného tímu poradcov, ktorí majú skúsenosti s realizáciou obdobných projektov v oblasti leteckej infraštruktúry,“ upozorňuje ministerstvo. V prvej fáze bude potrebné vypracovať rad právnych, technických, finančných a ekonomických analýz a modelov, na základe ktorých bude možné nastaviť variant koncesie. V nasledujúcej druhej fáze sa má pripraviť konkrétna tendrová dokumentácia. Poslednou fázou bude proces výberu najvhodnejšieho súkromného partnera. Podľa pôvodného návrhu rezortu dopravy, ktorý v polovici marca odsúhlasili aj vládni ministri, sa má letisko prenajať na obdobie 30 rokov. TA

Ryanair dosiahol vyšší zisk

Írska nízkonákladová letecká spoločnosť Ryanair dosiahnutým čistým ziskom prekonala očakávania trhov. V uplynulom obchodnom roku 2010/2011 dosiahla až 26-percentný nárast čistého zisku. Z hospodárskych výsledkov vyplýva, že za 12 mesiacov do konca marca 2011 dosiahol čistý zisk spoločnosti 401 miliónov eur. Počet cestujúcich, ktorých letecká spoločnosť prepravila od začiatku apríla 2010 do konca marca 2011, stúpol medziročne o 8 percent na 72 miliónov pasažierov. TA

Váš dodávateľský reťazec má teraz vyššiu hodnotu.

GEFCO ENGINEERS YOUR PRODUCTIVITY

Kľúčovým prvkom rastu a rentability pre výrobný podnik je zvládnuť dodávateľského reťazca. Úlohou spoločnosti GEFCO je v každodennej praxi navrhovať a realizovať globálne a medzinárodné logistické riešenia. Viac informácií sa dozviete na stránke: www.gefcoengineersyourproductivity.com

GEFCO
LOGISTICS FOR MANUFACTURERS

EURO	22.800
BRITISH POUND	15.600
US DOLLAR	34.880
JAPANESE YEN	8.143.700
HONG KONG DLR	234.400
CONVERSIONS APPROXIMATE	

AUCTION & SONS
PARIS - LONDON

P3 potvrdzuje pozíciu na trhu

Tromfami sú silný tím, investičné zázemie a skúsenosti z 11 krajín

PointPark Properties (P3) je jedným z najvýznamnejších developerov a správcov skladových priestorov na Slovensku.

Spoločnosť bola založená v Prahe v roku 2001 a v súčasnej dobe spravuje skladové priestory s celkovou rozlohou viac než 1,5 milióna m² v 11 európskych krajinách. O trhu všeobecne a o tom, aké je postavenie P3 na slovenskom trhu priemyselných a logistických nehnuteľností, sme sa rozprávali s Petrom Bečárom, výkonným riaditeľom P3 pre Českú republiku a Slovensko.

■ **Ako vnímate vývoj trhu priemyselných a logistických nehnuteľností v posledných rokoch?**

Roky 2006 až 2008 boli v znamení rýchleho rastu a rozvoja logistických parkov a hál, o čom vypovedá aj číslo celkovo prenajatých metrov štvorcových – za tieto tri roky to bolo takmer 642-tisíc. Nasledujúce dva roky boli ovplyvnené finančnou a hospodárskou krízou, čo sa, bohužiaľ, dotklo aj logistiky. Pre porovnanie – v tomto období sa prenajalo iba 228-tisíc m². Výstavba nových hál sa vý-

Rok 2010 priniesol otvorenie dvoch nových lokalít P3 – PointPark Košice a PointPark Žilina.

razne spomalila, podmienky na financovanie špekulatívnej výstavby neboli priaznivé. Trh sa sústredil na prenájom existujúcich priestorov, čo malo vplyv na zníženie celkovej obsadenosti logistických parkov, ktorá klesla na úroveň cca 5 percent.

Dnes už je viditeľné opätovné oživenie ekonomiky vo všetkých oblastiach. Pevne verím, že prílev nových investícií, zvýšená produkcia a spotreba budú znamenať oživenie aj na trhu výstavby nových logistických hál, a to najmä kvôli nedostatku voľných plôch.

■ **Ako konkrétne sa toto obdobie podpísalo na vývoji PointPark Properties?**

P3 vstúpil na slovenský trh v správnom období. V marci 2006 sme založili pri Bratislave v Lo-

zorne prvý logistický park s celkovým potenciálom 200 000 m² a už o pol roka sme otvárali prvú halu s rozlohou 24 000 m² a získali prvého klienta. V septembri 2007 otvoril P3 kanceláriu v Bratislave. Lokálne zastúpenie a zvýšená aktivita slovenského tímu vyústili hneď do dvoch významných Build-To-Suit projektov (výstavba na kľúč – poznámka redaktora). V novembri 2008 to bola spoločnosť Whirpool, ktorej sme postavili na mieru halu s veľkosťou 30 000 m², a o rok neskôr spoločnosť Möbelix, s halou s celkovou využiteľnou plochou 28 000 m². Pozitívny vývoj a dobré výsledky nás viedli k ďalšej expanzii. Začali sme jednak s akvizíciou druhej časti parku v Lozorne, ale pustili sme sa aj do rozširovania našich aktivít do ďalších slovenských regiónov. Rok 2010 priniesol otvorenie dvoch nových lokalít – PointPark Košice a PointPark Žilina.

■ **Čo vidíte ako najsilnejší motív pre rozvoj logistických parkov v budúcnosti?**

S oživením a rastom ekonomiky prichádza aj zvýšenie aktivít v oblasti výrobných spoločností, retailu a logistiky. Príchod nových investícií a ďalší rast už existujúcich hráčov vytvárajú tlak na výstavbu ďalších nových priestorov v už etablovaných parkoch, ale aj v nových lokalitách.

Podmienky financovania budú naďalej ovplyvňovať špekulatívnu výstavbu,

Peter Bečár

Výkonný riaditeľ P3 pre Českú republiku a Slovensko Peter Bečár je absolventom Univerzity Komenského v Bratislave. Štúdium so zameraním na strategický manažment ukončil v roku 2005. Už počas neho získaval cenné skúsenosti z riadenia v manažérskej praxi. Je zakladateľom spoločnosti Comsultia Ltd. a WEBCOM Ltd., v ktorých zastával funkciu výkonného riaditeľa.

Skúsenosti z oblasti real estate a znalosť lokálnych podmienok ho v roku 2007 priviedli do spoločnosti PointPark Properties (P3), kde spočiatku pôsobil vo funkcii obchodného riaditeľa so zodpovednosťou za lízingové aktivity, development projektov, marketing a manažment slovenského tímu. V roku 2008 bol poverený funkciou výkonného riaditeľa P3 pre Slovensko a od 1. septembra spadá do jeho kompetencie aj P3 Česká republika.

a teda budeme svedkami výstavby projektov priamo na mieru vopred zazmluvneným klientom. Práve cieľená výstavba na kľúč bude najväčším motorom rozvoja logistických parkov v nasledujúcich rokoch.

■ **Výstavba na kľúč je jednou z hlavných služieb ponúkaných P3. Aké sú vaše konkrétne skúsenosti na slovenskom trhu?**

Build-To-Suit alebo Build-To-Own znamená, že všetko je stavané pre konkrétne potreby konkrétneho zákazníka. P3 vyhľadá pozemok, pripraví projekt, cenový odhad, získa všetky stavebné povolenia a potom zrealizuje výstavbu, prípadne zabezpečí i prevádzku objektu. Klientovi ponúkame možnosť nájmu, ako aj výstavbu do osobného vlastníctva.

Ako som už spomenul, P3 za minulé

Príchod nových investícií a rast už existujúcich hráčov vytvárajú tlak na výstavbu nových priestorov.

roky priniesol na slovenský trh dva významné Build-To-Suit projekty v Point-Parku Bratislava. V súčasnosti pracujeme na skladovej a výrobnjej hale pre spoločnosť Audia Plastic v lokalite Trnava-Voderady. V septembri 2011 by tu mala byť dokončená hala s rozlohou takmer 15 000 m².

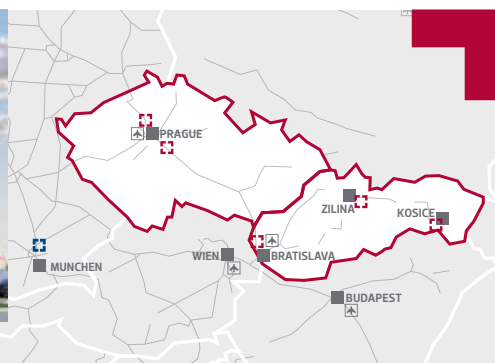
■ **Prečo ste si pre projekt vybrali práve trnavský región a nevyužili plochu košického alebo žilinského PointParku?**

Vychádzali sme hlavne z klientových požiadaviek na lokalitu, ktorý považuje trnavský región vzhľadom na priaznivé podnikateľské prostredie a vynikajúcu logistickú dostupnosť za veľmi zaujímavý. Navyše my túto oblasť dobre poznáme a máme teda v úmysle sa tu i naďalej rozvíjať.

■ **V čom vidíte konkurenčnú výhodu P3 na slovenskom trhu logistických nehnuteľností?**

Myslím si, že najväčšími konkurenčnými výhodami P3 sú silný lokálny tím, dobré investičné zázemie a globálne pôsobenie v 11 krajinách Európy.

VN

P3 PROJEKTY V ČESKEJ A SLOVENSKEJ REPUBLIKE

300 000 m² skladových priestorov | 10 rokov pôsobenia na českom a slovenskom trhu | 20 profesionálov v tíme | potenciál 638 000 m² pre výstavbu nových hál

POINTPARK PRAGUE D1

180 000 m² skladových priestorov, flexibilné kancelárske priestory, jednotky od 600 m²
K dispozícii: 5 300 m², možnosť výstavby na mieru

POINTPARK BRATISLAVA

196 000 m² skladových priestorov, flexibilné kancelárske priestory, jednotky od 1 000 m²
Momentálne k dispozícii: 4 000 + 6 000 m², možnosť výstavby na mieru

POINTPARK PRAGUE D8

150 000 m² skladových priestorov, flexibilné kancelárske priestory, jednotky od 900 m²
K dispozícii: 10 280 m², možnosť výstavby na mieru

POINTPARK KOŠICE

66 000 m² skladových priestorov, flexibilné kancelárske priestory, jednotky od 2 500 m²
Možnosť výstavby na mieru

POINTPARK ŽILINA

41 000 m² skladových priestorov, flexibilné kancelárske priestory, jednotky od 2 500 m²
Možnosť výstavby na mieru

CZ: Daniel Kubizňák | +420 724 570 999 | daniel.kubiznak@pointparkproperties.com

SK: Naďa Kováčiková | +421 905 400 488 | nada.kovacikova@pointparkproperties.com

WWW.POINTPARKPROPERTIES.COM

Nové trate sa dajú stavať s podstatne lepšími parametrami ako modernizované trate v starých koridoroch.

Vysokorýchlostné železničné trate postavené „na zelenej lúke“ nemusia byť vždy neúnosne drahé. Keď sa stavajú na zelenej lúke, podľa riaditeľa nevládneho Centra pre efektívnu dopravu Petra Šlegra, nie sú projektanti obmedzovaní starou trasou a trať sa stavajú na

Vysokorýchlostné trate nemusia byť vždy drahé

rýchlosť nad 200 km/h. „Musím tiež vyvrátiť mýtus,“ pokračoval Šlegr, „že čím vyššia je rýchlosť vlaku, tým vyššia je aj cena trate. Troleje, koľajnice a podvaly sa nijako podstatne nelíšia, keď sa ukladajú pre rýchlosť 160 km/h alebo 300 km/h. Cenu trate určuje najmä počet umelých stavieb, teda tunelov a mostov.“ Vo voľnom teréne je trať pre superrýchle vlaky podstatne lacnejšia než diaľnica aj preto, lebo je oveľa užšia. Samozrejme, v niektorých úsekoch sa musia vybudovať tunely. Keď sa však urobí priemer za celú republiku, možno podľa Šlegra povedať, že cena vysokorýchlostných tratí je rovnaká ako cena diaľnic.

Hrozba zaostávania

V dôsledku chybného rozhodnutia spred dvoch desaťročí teraz Česku hrozí, že vypadne z hlavných európskych železničných ťahov. Rozhodnutie vlády v 90. rokoch zmeniť staré

trate na koridory bolo podľa Šlegra chybné. Ako povedal, podľa neho mal štát namiesto opravy starých tratí vytýčiť vysokorýchlostné línie „na zelenej lúke“, ktoré by zodpovedali moderným nárokom.

Neprezieravé rozhodnutie?

Celý projekt modernizácie koridorov je až na svetlé výnimky v podstate generálnou opravou tratí z 19. storočia. V prvej polovici 90. rokov, keď sa rozhodovalo o budovaní železničných koridorov, bol ministrom dopravy Jan Stráský. Ten povedal, že vysokorýchlostné vlaky nemajú v Česku zmysel, lebo skôr, ako by sa dostali na maximálnu rýchlosť, by už museli začať brzdiť. Vtedajšie rozhodnutie bolo poplatné obdobiu, ktoré železnici neprialo. Bolo to rozhodnutie dosť neprezieravé, pretože koridory, ktoré mali byť podľa pôvodných predstáv hotové približne do roku 2000, nie sú dokončené dodnes. **TA**

System Alliance Europe rastie

System Alliance Europe, vedúca európska sieť na prepravu kusového tovaru, expanduje do ďalších troch európskych krajín a ponúka zákazníkom väčšiu funkčnosť pri intenzívnej kampani kvality. Špedičná spoločnosť Omega International Transport S. A. s prevádzkami v Aténach a Solúne je od mája 2011 partnerom System Alliance Europe v Grécku. Ďalšími destináciami sa stanú Dánsko a Nórsko; pripravujú sa tam zmluvy s poprednými

alizovalo 171 prevádzok siete o 17,8 % viac zásielok a o 18,7 % viac tonáže v porovnaní s prvým kvartálom 2010. V roku 2010 bolo zrealizovaných viac ako 3,1 mil. zásielok v sieti spolupráce, čo zodpovedá hmotnosti takmer 1,6 mil. ton. Aktívnych je viac ako 1 600 trás, po ktorých sa jazdí niekoľkokrát týždenne. Zákazníkom je takto k dispozícii čoraz hustejšia sieť s vysokou frekvenciou. **VN**

Širokorozchodná do Viedne

Rakúska spolková ministerka dopravy Doris Buresová rokovala v máji v Moskve s ruským kolegom Vladimirom Levitinom o budovaní širokorozchodnej trate do Rakúska. Trať by mala slúžiť zrýchleniu prepravy tovarov z Číny do západnej Európy. Podľa podpísaného memoranda ide o veľký dopravný projekt, no mnoho otázok ešte nie je vyriešených. Na diele za 6,5 miliardy eur by sa mali podieľať aj Ukrajina a Slovensko. Trať by mala končiť vo Viedni, kde sa má vybudovať prekladisko za ďalších niekoľko sto miliónov eur. Ak by sa zámer realizoval, 33 európskych a ázijských krajín by dostalo novú dopravnú tepnu na prepravu nákladov. Kým teraz trvá cesta loďou medzi západnou Európou a čínskym pobrežím päť týždňov, vlak potrebuje na prekonanie tejto vzdialenosti asi dva týždne. **TA**

Nové spojenie Bratislava – Moskva

Ruský prepravca UTair Aviation 1. júna oficiálne otvoril priame letecké spojenie medzi Bratislavou a Moskvou (Vnukovo). Na linke bude lietať 4-krát týždenne.

Podľa predsedu predstavenstva Letiska M. R. Štefánika - Airport Bratislava (BTS) Maroša Jančulu je tak letisko spojené celkovo s 30 destináciami v Európe a vo svete. „Linkou do Bratislavy sa začíname rozvíjať do európskych destinácií. Myslíme si, že toto letecké spojenie má nielen ekonomický, ale aj politický význam,“ konštatoval riaditeľ pre pravidelnú leteckú dopravu spoločnosti UTair Denis Škabar. Za výhodu novej ponuky považuje najmä konkurencieschopné ceny leteniek a servis na palube lietadla. **JF**

stredne veľkými špedičnými spoločnosťami. V nasledujúcich rokoch sa plošné pokrytie cielene rozšíri na krajiny východnej Európy. Cieľom je celistvé geografické pokrytie Európy. V súčasnosti je aktívnych 50 partnerov v 24 krajinách. V prvom štvrťroku 2011 zre-

Kuehne + Nagel oslavuje 20 rokov na Slovensku

Popredná logistická spoločnosť štýlovo oslávila svoje výročie

Pred 20 rokmi založila spoločnosť Kuehne + Nagel pobočku v Bratislave. Dnes svoje výročie oslavuje s veľkým počtom zákazníkov a obchodných partnerov.

„Za posledných 20 rokov sme uspeli v ponuke nepretržite expandujúcich služieb a v objeme podnikania,“ povedal Reinhard Lange, CEO Kuehne + Nagel Group, počas slávnostného podujatia k výročiu. Vyjadril svoje presvedčenie aj o budúcom úspešnom rozvoji slovenskej organizácie.

Dve úspešné desaťročia

Kuehne + Nagel bola medzi prvými spoločnosťami, ktoré vstúpili na slovenský trh po politických zmenách vo východnej Európe. Dnes sa zaraďuje medzi logistických lídrov na trhu krajiny a jej približne 180 expertov ponúka kompletný servis leteckej, námornej, pozemnej a železničnej prepravy a služby kontraktnej logistiky. Spoločnosť disponuje skladovacími priestormi s rozlohou 22 000 m².

V roku 1991 začal Kuehne + Nagel svoje fungovanie ponukou služieb námornej prepravy a svoj prvý sklad otvoril o rok neskôr. V roku 1994 spoločnosť otvorila svoju druhú pobočku v Košiciach. Vzhľadom na narastajúce požiadavky

Spoločnosť pripravila svojim hosťom príjemný a nezabudnuteľný večer v areáli kaštieľa blízko Bratislavy.

trhu na integrované logistické služby, Kuehne + Nagel od roku 2006 prevádzkuje multifunkčný terminál, ktorý je ideálne umiestnený blízko bratislavského letiska. V tom istom roku spoločnosť získala nevyhnutné licencie (GDP a GMP) na manipuláciu s farmaceutickým tovarom a zdravotníckymi nástrojmi a pridala k svojim službám aj tepelne kontrolované zariadenia a prepravy.

Široké portfólio služieb

„Dnes sa zameriavame tak na high-tech, priemyselný tovar, strojárstvo, automobilový priemysel, ako aj na farmaceutický priemysel a starostlivosť o zdravie a ponúkame špecializované služby, ako sú prebaľovanie, preprava tovarov s vysokou hodnotou, charterové alebo nadrozmerné prepravy,“ hovorí Radoslav Miko, generálny riaditeľ spoločnosti Kuehne + Nagel na Slovensku.

„Aby sme zabezpečili vysokú kvalitu a efektívnosť služieb pre našich zákazníkov, budeme pokračovať v rozširovaní portfólia našich služieb a posilňovať našu pozíciu. Okrem toho sa budeme koncentrovať na rozvoj našich domácich a medzinárodných prepravných aktivít a rozširovanie našich skladových priestorov pre špeciálny tovar, ako sú napríklad farmaceutické produkty,“ dodal.

Kuehne + Nagel je jednou z popredných svetových logistických spoločností s približne 58 000 zamestnancami, pôsobiaca s 900 pobočkami vo viac ako 100 krajinách. Koncern sa dlhodobo pohybuje na vedúcich pozíciách v segmentoch kontraktnej logistiky, leteckej a námornej prepravy a ponúka komplexné služby riadenia dodávateľského reťazca na báze najmodernejších IT riešení.

ML

Reinhard Lange, CEO Kuehne + Nagel Group

Radoslav Miko, generálny riaditeľ Kuehne + Nagel, s. r. o. (od marca 2011), a Pavol Jelenek, generálny riaditeľ Kuehne + Nagel, s. r. o. (1991 – 2011), pri odovzdávaní firemnej štafety.

Výroba úžitkových vozidiel sa zmení

Kríza je minulosťou, vyhliadky sú vynikajúce. Čo však čaká výrobcov úžitkových vozidiel?

Obdobie, do ktorého vstupuje globálna výroba úžitkových vozidiel, nebude vôbec pokojné. Naopak. Nielen mnichovský MAN a Volkswagen musia zvládnuť veľké zmeny. Aj ostatní výrobcovia úžitkových vozidiel potrebujú dobyť zahraničné trhy, vyvíjať nové technológie a vytvárať prinostné spojenectvá.

Mobilizácia veľkých výrobcov

Vo výrobe úžitkových vozidiel sa začína obdobie silných zmien, ekonómovia im hovoria konsolidácia. Nový trend predznamenáva ríša Volkswagenu svojou ponukou koncernu MAN, respektíve jeho akcionárom, na kúpu ich akcií. Wolfsburský koncern nie je jediným, ktorý predvída a očakáva, že bude konfrontovaný so zmenami na tomto segmente trhu. Na jednej strane, podniky ako Daimler, svetová jednotka vo výrobe úžitkových vozidiel, musia znižovať výrobné náklady a prispôbiť sa rastúcim cenám pohonných látok. Na druhej strane, musia sa presadiť

VW Transporter

na rastúcich trhoch, na ktorých posilňujú svoju pozíciu ambiciózne rozvojové krajiny Čína a India ponukou svojich lacných vozidiel. Situácia v sektore sa po kríze skutočne rapídne zlepšila. Vlni sa na svete predalo 14,2 milióna úžitkových vozidiel, kým rok predtým sa ich vyrobilo len 10,7 milióna. Podiel Číny na ich produkcii zostáva takmer 50 %. Záujem o úžitkové vozidlá však silno rastie aj v Rusku, Indii a v Brazílii. V nasledujúcich štyroch rokoch by mal dopyt po ťažkých nákladných autách stúpnuť o viac ako 50 %, na tri milióny. A práve s touto prognózou súvisí mobilizácia všetkých ich veľkých výrobcov.

Zmení sa pomer síl?

Vznik nového gigantu v sektore úžitkových vozidiel sa uskutoční pod vedením Volkswagenu.

Jeho podiel v koncerne MAN prekročil 30 % a je povinný dať jeho akcionárom ponuku na kúpu ich podielov. Po rokoch rokovani s Mnichovčanmi sa konečne otvorila cesta k vzniku novej aliancie výrobcov nákladných áut v Európe. Wolfsburský koncern chce zrealizovať svoj zámer vytvoriť dynamický a ambicióznejší podnik svojej švédskej dcéry, Scanie a mnichovského MAN-u, lebo s ním spája synergický organizačný a výrobný efekt, ktorého prínos v znižovaní nákladov dosiahne stovky miliónov eur. Ponuka na prevzatie výrobcu nákladných vozidiel MAN zo strany VW sa očakávala už dlho. Koncern dúfa, že tak bude môcť lepšie konkurovať Daimleru a Volvu, ktoré majú na trhu s nákladnými automobilmi vedúcu pozíciu.

TA

Príbeh Isuzu sa blíži k storočnici

Isuzu, jednotka medzi japonskými nákladnými automobilmi s takmer storočnou históriou, vstupuje na slovenský trh. Príbeh spoločnosti Isuzu Motors sa začal písať v roku 1916. Stala sa najväčším japonským výrobcem nákladných áut a má na konte 26 miliónov vyrobených vozidiel. V triede s celkovou hmotnosťou 6 až 16 ton je na trhu celosvetovým lídrom. „Vedúce postavenie v tejto triede má Isuzu na viac ako 20 trhoch, od Japonska po Spojené štáty americké a Austráliu. Na začiatku minulého roku vyrobilo Isuzu svoje päťmilióne vozidlo radu N,“ hovorí Doron Lior, Managing Director v Isuzu Trucks CEE. Isuzu sa môže pochváliť prvenstvom – prvým vznovým motorom s priamym vstrekovaním. Pri vývoji vozidiel využíva Isuzu najnovšie počítačové technológie a dodržiava najprísnejšie bez-

pečnostné a environmentálne štandardy. Svoje motory a prevodovky dodáva aj iným výrobcem vozidiel v Európe, USA i Japonsku. Na všetky nákladné vozidlá Isuzu Trucks sa poskytuje trojročná záruka bez obmedzenia počtu najazdených kilometrov, čo je dôkazom ich spoľahlivosti. Značka Isuzu Motors je známa svojimi ľahkými vznovými motormi, ktoré vyvíja a vyrába už 50 rokov.

PR

Počet registrácií nových áut stúpol o 17,35 %

Počet registrácií nových osobných automobilov v apríli 2011 medziročne narástol o 17,35 %, a to na 5 675 vozidiel. Aj malých úžitkových vozidiel sa v apríli tohto roku zaregistrovalo o 8,49 % viac ako za rovnaký mesiac minulého roka, informovala Mária Nováková zo Združenia automobilového priemyslu (ZAP) SR. Za prvé štyri mesiace sa zaregistrovalo 21 372 osobných vozidiel, čo predstavuje nárast o 28,55 %, keďže za rovnaké obdobie minulého roka ich pribudlo len 16 626. Z celkovo zaregistrovaných osobných automobilov bolo 9 263 s naftovým motorom, 12 104 s benzínovým a 5 ekologicky čistých vozidiel na elektrický pohon. Za január až apríl roku 2011 sa zaregistrovalo 204 nových nákladných automo-

bilov s hmotnosťou 3,5 až 12 ton, čo je o 83,78 % viac ako za rovnaké mesiace vlani. Zvýšenie počtu registrácií o 149,65 % na 1 071 vozidiel sa evidovalo pri nových nákladných automobiloch nad 12 ton. Počas prvých štyroch mesiacov roku 2011 sa zaregistrovalo aj 46 nových autobusov, čo je o 63,49 % menej ako za prvé štyri mesiace roku 2011.

TA

Volkswagen očakáva ďalší rekordný rok

Najväčší európsky výrobca áut Volkswagen počíta v roku 2011 aj vďaka vynikajúcemu prvému kvartálu s rekordnými číslami. „Predpokladáme, že náš koncern predá viac áut, dosiahne vyššie tržby a vyšší prevádzkový zisk než v rekordnom roku 2010,“ povedal šéf Volkswagenu Martin Winterkorn na valnom zhromaždení v máji. Koncern predal v 1. štvrtroku približne 2 milióny áut, čo je podľa Winterkorna dôvodom pre optimizmus. Kľúčom k úspechu zostáva stratégia viacerých značiek. „Práve v časoch boomu sa vypláca takáto široká portfólio.“ Šéf Volkswagenu očakáva, že integrácia Porsche ako desiatej značky koncernu bude aj napriek problémom pokračovať. Cieľ koncernu stať sa najneskôr do roku 2018 najväčším a najziskovejším výrobcem áut zostáva podľa neho na dosah.

TA

Slovenskí šoféri svoje autá milujú

Vodiči na Slovensku majú svoje autá radi a podľa toho sa k nim aj správajú.

Potvrdil to nezávislý prieskum agentúry GfK pre spoločnosť Shell Slovakia. Podľa jeho výsledkov kladie až 56 % aktívnych vodičov dôraz na kvalitnú údržbu a starostlivosť o automobil, používa značkové náhradné diely, kvalitné palivo a stará sa o dobrý technický stav vozidla i jeho vzhľad.

Nadpolovičná väčšina, celkovo až 56 % opýtaných, sa považuje za starostlivých vodičov. Pravidelne podstupujú s vozidlom technické prehliadky. V danom segmente sú vo väčšej miere zastúpení najmä starší ľudia, ženy, majitelia novších áut, pre ktorých je šoférovanie zároveň záľubou. Svoje vozidlo servisuje vo výrobcom stanovenom intervale až 66 % vodičov. Väčšina slovenských vodičov sa pri realizácii údržby a opravy automobilu spolieha na špecializovaný servis. O svoj automobil sa stará a údržbu realizuje včas až 94,5 % vodičov. Podstatnej väčšine tak záleží na dobrom technickom stave vozidla bez ohľadu na vek, skúsenosti, počet najazdených kilometrov či vek automobilu. V prípade poruchy či údržby auto-

mobilu sa približne 60 % opýtaných spolieha na odbornú pomoc profesionálnych servisov.

Zdravie vodiča a motora

Prieskum tiež zistil, že až štyridsať percent slovenských vodičov, ktorí sú skôr používateľmi automobilov, je ľahkovážnych v starostlivosti o svoje zdravie. O svoje zdravie sa starajú len vtedy, keď cítia akútnu potrebu. Ide najmä o mladých ľudí – zväčša mužov, s nižším vzdelaním, nižším príjmom a vlastníacich prevažne staršie autá. Napopak, starostliví vodiči (59,3 %) sa oproti používateľom vyznačujú tým, že sa o stav svojho auta i zdravia pravidelne starajú. Spoločnosť Shell zdôraznila význam prémiových palív pre „zdravie“ automobilu – aktívne čistia jeho motor, chránia najdôležitejšie časti a zároveň vylepšujú výkon. „Nezávislý prieskum nám potvrdil, že slovenskí šoféri majú záujem o prémiové palivá a poznajú ich hlavné benefity. Väčšina z nich vie, že motor je najdôležitejšou časťou každého automobilu, a preto považuje kvalitné palivá za podstatné pre jeho dlhšiu životnosť,“ uviedol Igor Janok, riaditeľ prevádzky čerpacích staníc Shell na Slovensku. Nezávislý prieskum vypracovala spoločnosť GfK exkluzívne pre spoločnosť Shell Slovakia na reprezentatívnej vzorke 800 aktívnych šoférov, ktorí najazdia ročne aspoň 7 500 kilometrov a šoférujú častejšie ako raz za mesiac.

S Fabiou na jednu nádrž 2006 km

Približne 2006 kilometrov na jedno natanovanie – túto hranicu prekonal s vozidlom Škoda Fabia GreenLine Rakúšan Gerhard Plattner. Rekordnú jazdu odštartoval 10. mája v rakúskom meste Reutte, odkiaľ viedla trasa do dánskej obce Bov a späť. Výsledkom je rekordne nízka spotreba modelu Fabia

GreenLine vo výške 2,21 litra/100 km. Európska normovaná spotreba modelu pritom uvádza 3,4 l/100 km.

Trasu z Rakúska do Dánska a späť absolvoval rakúsky majster sveta v úspornej jazde najmä po najdlhšej nemeckej diaľnici A7. Člen predstavenstva Škoda Auto, zodpovedný za oblasť technického vývoja, Dr. Eckhard Scholz pri odovzdávaní vozidla Fabia GreenLine v Mladej Boleslavi vyhlásil: „Intenzívne a sústavne pracujeme na znižovaní spotreby našich vozidiel.“ Natankovanie, rovnako ako aj celá Plattnerova jazda prebehli pod dozorom organizácie International Police Motor Corporation (IPMC). Tá sa pred štartom jazdy v Reutte postarala i o zaplombovanie palivovej nádrže.

Renault sprisňuje environmentálne kritériá

V roku 1995 spoločnosť Renault zaviedla environmentálnu politiku, ktorá sa týka dopadu na životné prostredie v každom životnom cykle automobilu. Ako štandardu tejto environmentálnej snahy si určil plne elektrický automobil, presnejšie celý produktový rad štyroch vozidiel, ktoré sa dostanú na trh v časovom horizonte do polovice roku 2012.

Pri príležitosti 4. výročia signatúry eco2 Renault sprisňuje kvalifikačné kritériá pre svoje najekologickejšie a najekonomickejšie automobily. Nedávno sa umiestnil najvyššie zo spoločností s najnižšími CO₂ emisiami v automobilovom sektore. Tento rebríček bol zostavený britskou neziskovou spoločnosťou EIO (Environmental Investment Organisation).

Renault sa snaží znižovať dopad svojich automobilov na životné prostredie v každom životnom cykle automobilu.

Aby automobil mohol získať označenie eco2, musí po novom spĺňať nasledovné:

- byť vyrobený v závode s ekologickým certifikátom ISO 14001;
- produkovať menej ako 120 g/km CO₂ (doteraz 140 g/km) alebo využívať biopalivá;
- obsahovať aspoň 7 % recyklovaných plastov (doteraz 5 %) a musí byť navrhnutý tak, aby 95 % všetkých materiálov bolo možné na konci života automobilu opäť recyklovať.

Symbolom tejto environmentálnej snahy je dieselové Twingo s emisiami CO₂ zredukovanými o viac ako 13 % v priebehu dvoch rokov, zo 104 g/km na 90 g/km.

SEAT odhalil dizajnový jazyk budúcnosti

Na autosalóne v Barcelone prezentoval SEAT koncepty IBE a IBX, ktoré ponúkajú pohľad na nový dizajnový jazyk SEAT-u, nové

technológie a návrhy elektromobility. Obe vozidlá patria do rovnakej rodiny modelov a boli koncipované pre požiadavky mestskej mobility. IBE je športové kupé, ktoré bolo na autosalóne v Paríži zvolené ako najlepší prototyp elektrického vozidla. IBX predstavené v Ženeve kombinuje schopnosti SUV a štýl športového kupé a je navrhnuté pre najnovšiu generáciu hybridného pohonného systému. James Muir, prezident SEAT-u, vysvetľuje: „Tieto dva koncepty sú prehliadkou dizajnového DNA našich nových modelov a taktiež demonštrujú záujmy SEAT-u v oblasti elektromobility.“

Španielska automobilka deklaruje, že je v súčasnosti jedným z najviac ekologicky uvedomelých spoločností na trhu. Rad vozidiel ECOMOTIVE sa vyvinul do veľmi úspešného a úsporného modelového radu vozidiel.

Kraj má na dopravu 470 miliónov

Z hľadiska riešenia neúnosnej dopravnej situácie v Bratislavskom kraji je tento rok kľúčový.

Uviedol to predseda Bratislavského samosprávneho kraja Pavol Frešo. Je najvyšší čas začať seriózne hovoriť o projekte TEN-T 17, aby nám doslova „neušiel vlak“, povedal na medzinárodnej konferencii o doprave a logistike v Primaciálnom paláci v Bratislave. Projekt TEN-T 17, ktorý má okrem železničného spojenia Paríža s Bratislavou riešiť aj problematickú dopravnú situáciu v Bratislavskom kraji, bol totiž roky spájaný s rôznymi dezinformáciami, ktoré znižovali šance na jeho realizáciu. Župan sa preto v Bratislave stretol so splnomocnencom Európskej komisie pre TEN-T 17 a bývalým

eurokomisárom pre regionálnu politiku prof. Péterom Balázsom.

Príťažlivá alternatíva

V rámci projektu TEN-T 17 má byť do roku 2015 na území Bratislavského kraja vybudovaná sieť železničných prestupných staníc, ktoré budú začlenené do systému mestskej hromadnej dopravy, čím sa v spojení s novými vlako-

Projekt TEN-T 17 má riešiť aj problematickú dopravnú situáciu v Bratislavskom kraji.

vými súpravami zatriaktívni železničná preprava ako alternatíva k individuálnej automobilovej doprave. Tá už dlhodobo spôsobuje dlhé kolóny v dopravných špičkách zo smerov Senec, Pezinok či Dunajská Lužná.

Na tento dôležitý projekt je pre Bratislavský

kraj z fondov EÚ k dispozícii 470 miliónov eur. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR v spolupráci s Bratislavským samosprávnym krajom, hlavným mestom SR Bratislavou a železničnými spoločnosťami zintenzívnili úsilie, aby bol projekt do júna 2015 úspešne zrealizovaný a aby sa v novom programovom období mohlo pokračovať v jeho ďalších etapách.

Čo je TEN-T 17

Železničný koridor TEN-T 17 vedie z Paríža cez územie Francúzska, Nemecka, Rakúska až na Slovensko do Bratislavy. Je súčasťou systému tridsiatich medzinárodných európskych dopravných koridorov. Cieľom je jeho prestavba na vysokorychlostnú výkonnú trať v celej dĺžke (asi 1 500 km). Dôležitú úlohu v tomto postupe zohráva činnosť pracovnej skupiny „Iniciatíva Magistrála pre Európu“, ktorá funguje už od roku 1990, t. j. pred dobou, kedy bol oficiálne zadefinovaný koridor TEN-T 17, a činnosti úradu splnomocnenca Európskej komisie pre

Domácich vinohradníkov treba zvýhodniť

Bratislavský samosprávny kraj uvažuje o vypracovaní návrhu na zvýhodnenie a ochranu domácich vinohradníkov. „Náš Malokarpatský vinohradnícky región je známy a silno identifikovaný s vinohradníctvom už po stáročia. Máme tu generácie vinohradníkov, ktorí zachovávajú tradície a zveľadujú svoje vinohrady. Tie sú dôležitým urbanistickým prvkom celého regiónu a práve túto hodnotu musíme chrániť,“ uviedol bratislavský župan Pavol Frešo.

Vyššie zdanenie vinohradníkov bez ich akéhokoľvek zvýhodnenia by podľa Freša výrazne zhoršilo

aj situáciu medzi vinármi. „Ešte viac by sa otvoril priestor pre väčšie zaplavenie trhu lacným vínom zo zahraničia,“ povedal Pavol Frešo. Z toho dôvodu bude Bratislavská župa podporovať opatrenia smerujúce k podpore a ochrane domácich vinohradníkov v regióne. Frešo je presvedčený, že návrhy opatrení prídu priamo od samotných vinohradníkov.

TS

Pri Výbore regiónov vzniká fond solidarity

Zriadenie osobitného fondu solidarity na zvládnutie problémov v oblasti humanitárnej pomoci podporil v máji Výbor regiónov v Bruseli. Členom výboru je aj Bratislavský samosprávny kraj. Fond by mal riešiť problémy v súvislosti s rastúcim prílevom utečencov do krajín Európskej únie.

„Sústrediť sa musíme na realizáciu účinných opatrení najmä na vonkajších hraniciach Schengenu, čo si vyžaduje spoluprácu a koordináciu všetkých členských krajín EÚ. Inak bude zväzdať hraničné kontroly čoraz viac členských krajín medzi sebou,“ povedal predseda BSK Pavol Frešo. Do opatrení je nevyhnutné zapájať príslušné regionálne štruktúry, v zmysle dokumentu „Situácia v krajinách okolo Stredozemného

mo mora po revolúcii“, ktorý v máji schválil Výbor regiónov.

IT/JH

BSK chce učiť históriu župy

Vedenie Bratislavského samosprávneho kraja chce, aby žiaci stredných škôl poznali históriu župy. Pripravuje preto študijný materiál, ktorý bude mapovať históriu bratislavského regiónu. Študenti sa budú o župe učiť v rámci dejepisu. „Záleží nám na tom, aby mladá generácia poznala históriu Bratislavskej župy. V regióne totiž žilo a pôsobilo veľa významných osobností, je tu množstvo zaujímavých pamiatok a história župy je tiež bohatá na udalosti. Som presvedčený, že

O projekte TEN-T 17 sa hovorilo aj na nedávnej medzinárodnej konferencii v Bratislave.

tento koridor P. Balázsa (od roku 2005). Iniciatíva Magistála pre Európu funguje ako záujmové združenie od roku 1990, keď ju spolu založili mestá, regióny, obchodné a priemyselné komory (Nancy, Štrasburg, Karlsruhe, Stuttgart, Augsburg, Ulm, Mníchov, Salzburg, Linz, Viedeň, Bratislava, aj SOPK BA, Budapešť, St. Pölten, Győr). Na trase železničného koridoru TEN-T 17 dnes združuje 33 miest a regiónov. Slovenská republika pristúpila k predmetnej iniciatíve v roku 2006 na zasadnutí v Luxemburgu. Cieľom je rozvoj železničnej dopravy na celej trase koridoru Paríž – Viedeň s napojením na Budapešť, t. j. prestavba magistály Paríž – Bratislava/Budapešť na vysokovýkonnú trasu pre osobnú a nákladnú dopravu. V roku

1995 Európska komisia zaregistrovala magistálu ako projekt TEN-T 17.

Projekt integrovanej dopravy

Problémy s dopravou v bratislavskom regióne má pomôcť vyriešiť aj projekt Bratislavskej integrovanej dopravy (BID). V rámci budúcej integrovanej dopravy kraj počíta s tromi prestopnými terminálmi v Pezinku, Senci a v Malackách. Župa má už jednu súťaž v rámci prímestskej dopravy schválenú Úradom pre verejné obstarávanie. Takú istú súťaž musí urobiť mesto i Železnice SR. Návrh nového systému Bratislavskej integrovanej dopravy už v minulom roku schválilo krajské zastupiteľstvo. Ide konkrétne o ceny cestovných lístkov BID, návrh

zastávok a železničných staníc do tarifných zón BID a zmeny v označovaní vlakových liniek. Základným cieľom je zosúladienie zámerov objednávateľov dopravy, ktorými sú Bratislavský samosprávny kraj, mesto Bratislava a Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, pri zavádzaní integrovanej dopravy na území bratislavského regiónu.

Železničný koridor TEN-T 17 vedie z Paríža cez územie Francúzska, Nemecka, Rakúska až na Slovensko.

Ide hlavne o aktualizáciu súčasného stavu príprav v oblasti modernizácie infraštruktúry (prestupné terminály), technické vybavenie dopravných prostriedkov (označovače cestovných dokladov, palubné počítače, dispečerský systém riadenia), ale najmä o odsúhlasenie krokov, ktoré budú mať dopad na výšku doteraz objednávaných výkonov, odsúhlasenie nosného dopravcu (uvažuje sa o železnici) a vôbec všetkých krokov, ktoré sa dajú zhrnúť pod „dopravné kroky“. Sú to zmeny, resp. úpravy cestovných poriadkov, prepracovanie z hľadiska nadväznosti jednotlivých dopravných ciest.

BSK/IT

Foto: IT

mládež by mala poznať históriu kraja, v ktorom žije,“ zdôvodnil bratislavský župan Pavol Frešo. Župa v súčasnosti sumarizuje podklady. Zamerať sa chce na významné osobnosti, kultúrne pamiatky, historické miesta v župe, spomienkové slávnosti, priblíži aj historické udalosti, ktoré sú späté s týmto regiónom.

IT

Foto IT

Senec má obnovenú oázu oddychu

V Senci slávnostne otvorili zrevitalizovaný Park oddychu, na obnovu ktorého sa využili prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Park sa nachádza neďaleko futbalového štadióna Národného tréningového centra. Mesto Senec na realizáciu projektu získalo nenávratný finančný príspevok vo výške 600-tisíc eur z Operačného programu Bratislavský kraj. „Som rád, že napriek obmedzenej možnosti čerpania prostriedkov z eurofondov sa nám darí revitalizovať centrá miest na území župy a verím, že park sa stane obľúbeným miestom pre obyvateľov i návštevníkov Senca,“ povedal bratislavský župan Pavol Frešo. Samotná revitalizácia prebiehala od apríla 2010 do mája 2011.

V rámci obnovy boli vybudované detské ihris-

ká, pribudli bezbariérové chodníky, takmer sto parkových lavičiek, trávnaté plochy a ďalšia zeleň. Vynovené je osvetlenie, vstupné budovy, oplotenie parku aj parkovisko. Vybudovaná je aj nová premietačnica budova, v hudobnom altánku sa budú konať malé koncerty. Hneď pri vstupe upúta aj pekná fontána.

IT/JH

Otvorili ďalší úsek cyklotrasy

Cyklisti môžu na aktívnejšie trávenie voľného času využívať ďalší úsek cyklistickej trasy medzi obcami Bernolákovo a Ivanka pri Dunaji. Začiatkom mája ho pre verejnosť oficiálne sprístupnili podpredseda Bratislavskej župy Martin Berta, starosta Bernolákova Lubomír Poór a starostka

Ivanky pri Dunaji Magdaléna Holcingerová.

„Chceme, aby sa náš kraj stal medzinárodným vyhľadávaným miestom pre cykloturistiku, preto som veľmi rád, že sa nám podarilo dokončiť ďalší úsek cyklistického chodníka, ktorý zvýši bezpečnosť cyklistov, a som si istý, že pomôže i turistickému ruchu v regióne,“ povedal bratislavský župan Pavol Frešo.

Ide o úsek s dĺžkou 3,1 km, ktorý je súčasťou cyklochodníka Hamuliakovo – Senec. Projekt sa realizoval cez Operačný program Bratislavský kraj, celkové náklady na vybudovanie tohto cyklistického úseku dosiahli 467 328 eur. Investo-rom bolo Združenie obcí Bernolákovo-Ivanka pri Dunaji na vybudovanie cyklistického chodníka.

IT/JH

Deň otvorených pivníc

Milovníci vínnej turistiky navštívili v máji takmer 120 otvorených pivníc na Malokarpatskej vínnej ceste. Tradičný jarný Deň otvorených pivníc, venovaný sviatku sv. Urbana, patróna vinohradníkov, využilo asi 4 000 návštevníkov. Malí a strední vinári sprístupnili verejnosti svoje vinne pivnice od Bratislavy až po Trnavu. Je to príležitosť, ktorá sa opakuje len dvakrát v roku, na jar a na jeseň. Historické priestory malých a stredných vinárov majú v sebe osobitný kolorit pri degustácii malokarpatských vín. Novinkou jarného Dňa otvorených pivníc bolo, že organizátor – Združenie Malokarpatská vína cesta (MVC) – ocenil mladých vinárov za ich prínos k rozvoju vinohradníckych tradícií v Malokarpatskej vinohradníckej oblasti.

Netradičnou je aj petícia MVC. Vinári zo združenia sa rozhodli osloviť verejnosť petičnými hárkami, v preambule ktorých je striktné odmietnutie uvažovaného zvýšenia spotrebnej dane z tichého vína. „Tisíce vinohradníkov a vinárov by mohli prísť o prácu, a to v oblastiach, v ktorých sa ľudia pestovaním hrozna a výrobou vína živia po stáročia,“ uviedol predseda združenia MVC Milan Pavelka. **TA**

Značka Slovensko je málo známa

Slovensko ako značka je stále pomerne slabé rozpoznateľné. Dôvodom je podľa marketingovej stratégie Slovenskej agentúry pre cestovný ruch, ktorú v máji schválila vláda, zmena pozície krajiny v európskom meradle, teda rozpad východného bloku, osamostatnenie sa či prechod riadenia štátu od totalitného na demokratický.

„Primárnym dôvodom rozpoznateľnosti značky Slovensko je aj dlhodobá absencia systémovej a jednotnej prezentácie krajiny,“ konštatuje rezort dopravy v materiáli. Dodáva, že pre cestovný ruch je rozpoznateľná značka jedným z kľúčov ovplyvňujúcich rozhodovanie pri výbere cieľovej destinácie a konkurencieschopnosti krajiny.

Proces budovania značky „Slovensko“ by mal byť tak koordinovaný so všetkými významnými subjektmi. Ide o rezort zahraničných vecí cez jeho diplomatické zastúpenia v cudzine či ministerstvo hospodárstva prostredníctvom presadzovania proinvestičnej a proexportnej politiky. Významnú úlohu má zohrávať aj rezort kultúry šírením kultúrnych hodnôt v zahraničí. Iba jednotná komunikácia prinesie podľa vypracovanej stratégie vytváranie žiadaných asociácií k značke krajiny. **TA**

Nové združenie bude propagovať Horehronie

V združení cestovného ruchu Klaster Horehronie, formálne založenom začiatkom mája, sa spojilo 8 subjektov. „Chceme spropagovať Horehronie ako turisticky zaujímavú oblasť a ukázať turistom, cestovateľom, že im vieme aj v tomto regióne ponúknuť služby, ktoré by mohli využívať,“ uviedol Jaroslav Demian, primátor mesta Brezno, ktoré je jedným z členov klastra.

„Naším cieľom je združiť tie inštitúcie, organizácie, podnikateľské subjekty, ktoré sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na podpore, rozvoji cestovného ruchu,“ dodal J. Demian. Podľa jeho slov by v budúcnosti chceli tiež pripravovať projekty, ktoré budú smerovať ku skvalitneniu infraštruktúry, pokiaľ ide napríklad

o turistické značenie či chodníky. Združenie bude mať pracovisko v horehronskej obci Mýto pod Ďumbierom.

Do Klastra Horehronie sa združili subjekty zo samosprávy, a to Mýto pod Ďumbierom, mesto Brezno a horehronská obec Čierny Balog. Ďalej doň patria podnikateľské subjekty, ktoré podnikajú v cestovnom ruchu, i OZ Združenie cestovného ruchu Nízke Tatry juh. **TA**

Londýn plánuje plávajúcu promenádu

Na rieke Temža v centre Londýna by mohla do letných OH 2012 vzniknúť plávajúca pontónová promenáda dlhá jeden kilometer, oznámil v máji primátor Londýna Boris Johnson.

Projekt vo výške 60 miliónov libier (68 miliónov eur) sa zaviazala financovať singapurská spoločnosť Venus Group. Projekt, ktorý ponúkne návštevníkom pôsobivé pohľady na zabudnuté

časti mesta, dostal pracovný názov London River Park. Podľa B. Johnsona umožní milovníkom rieky prechádzať sa po Temži od mosta Blackfriars Bridge až k Toweru, kde sa finančné City stretáva s legendárnym East Endom. „Promenáda“ poskytne Londýňčanom nové možnosti odpočinku pri rieke v samom srdci mesta, uviedol šéf Venus Group John Naylor. **TA**

Manažéri sa učili rozvíjať turizmus

Vypracovať projekty, získať na ne peniaze a naučiť sa, ako s ich pomocou rozvíjať turizmus. O tieto zručnosti sa obohatili absolventi ročného vzdelávacieho programu, ktorý v Nitre v máji zrealizovalo Regionálne združenie Váh-Dunaj-Ipeľ. Jeho cieľom bolo pripraviť manažérov vidieckeho cestovného ruchu tak, aby dokázali naplno využiť potenciál regiónu, v ktorom pôsobia. „Naučili sa využívať moderné marketingové a reklamné postupy v cestovnom ruchu, správne komunikovať s médiami či organizovať kultúrne podu-

jatia,“ uviedla manažérka projektu Eva Balková. Medzi absolventmi vzdelávacieho programu boli zamestnanci obcí a miest, zástupcovia mikroregiónov, združení a podnikateľských subjektov. Pilotný projekt s názvom Príprava regionálnych manažérov vidieckeho cestovného ruchu bol financovaný zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Celkové náklady naň dosiahli takmer 55 000 eur. Partnerom Regionálneho združenia Váh-Dunaj-Ipeľ bola Katedra manažmentu kultúry a turizmu na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. **TA**

Sezóna leteckej dopravy bude bohatšia

Aktuálna ponuka aerolínií na letisku M. R. Štefánika – Airport Bratislava (BTS) kopíruje hlavné trasy.

Ide o trasy, na ktorých je možné rozvíjať pravidelnú leteckú prepravu a naplňovať linky. Aktuálne lieta z letiska Ryanair, Danube Wings, Utair Aviation, ČSA, El Al, Belle Air a charterový dopravca Travel Service. Do konca mája prevádzkovať linku do Varšavy aj poľský LOT.

„Trh s leteckou dopravou sa po dvoch ťažkých rokoch začína opäť vzťahovať a my uvidíme, ako sa to odrazí na záujme cestujúcich o tento

druh dopravy a aký to bude mať v konečnom dôsledku dopad i na nás,“ konštatovala hovorkyňa bratislavského letiska Dana Madunická. Letisko počas najťažšieho obdobia krízy prišlo o troch dopravcov, SkyEurope Airlines, Air Slovakia a Seagle Air, ktorí skrachovali. Bratislava neprinesla šťastie ani pre spoločnosť Air Slovakia, ktorá sa momentálne taktiež nachádza v konkurze.

ČSA začínajú v júni lietať z Bratislavy

Letecký dopravca České aerolínie začne koncom júna 2011 prevádzkovať z bratislavského letiska 21 priamych liniek týždenne do šiestich destinácií. „Hlavným dôvodom je poskytnutie

priamych liniek,“ podotkol viceprezident pre obchod a marketing firmy Jiří Marek.

Prvý let spúšťajú ČSA z Letiska M. R. Štefánika – Airport Bratislava (BTS) 23. júna, a to do Amsterdamu, kde budú prevádzkovať celkovo štyri linky. Ďalej otvárajú dve linky do Barcelony a cyperskej Larnaky, tri do Bruselu, päť do Rima a Paríža. Cieľom aerolínií je dosiahnuť až 27 liniek týždenne.

Nové možnosti slovenských cestujúcich

Slovenskí cestujúci budú mať tak možnosť dostať sa do troch veľkých letiskových hubov, Rima, Paríža a Amsterdamu, kde môžu vďaka aliancii Sky Team pokračovať do destinácií

Letisko počas najťažšieho obdobia krízy prišlo o troch dopravcov.

s využitím iba jednej letenky. Odtiaľ budú môcť využiť spojenia do destinácií v Severnej a Južnej Amerike, Afrike a Ázii.

Na prestupové lety zatiaľ využívali klienti ČSA linku do Prahy. „Väčšia časť cestujúcich pokračuje ďalej za Prahu, rozhodli sme sa ušetriť slovenským cestujúcim čas,“ dodal Marek. ČSA tak budú postupne analyzovať obsadenosť tejto linky.

TA

Cestovný ruch stále nedobehol krízu

Devízové príjmy z aktívneho zahraničného cestovného ruchu vzrástli podľa údajov Národnej banky Slovenska (NBS) z 1,674 miliardy eur v roku 2009 na vlaňajších 1,684 miliardy eur. „Ide o symbolický nárast o 0,6 percenta,“ uviedol prezident Slovenskej asociácie cestovných kancelárií a cestovných agentúr (SACKA) Tomáš Hasala.

Vzhľadom na vysoký pokles odvetvia z roku 2009 ide podľa neho o náznak stabilizácie, hoci výsledky sú stále ďaleko od rekordných úrovní tržieb a počtu prenocovaní zahraničných turistov z roku 2008. Na druhej strane, vlni ostalo saldo zahraničného cestovného ruchu na priaznivej úrovni 214 miliónov eur, pričom podiel cestovného ruchu na exporte služieb dosiahol až 38,31 percenta.

Mierny nárast v roku 2010 zaznamenal aj počet ubytovaných návštevníkov, ktorý medziročne stúpol o 0,3 percenta na takmer 3,4 milióny

na. Počet prenocovaní však medziročne klesol o 0,2 percenta na viac ako 10,367 milióna prenocovaní.

V rámci domáceho cestovného ruchu vlni klesol počet ubytovaných domácich návštevníkov medziročne o 0,8 percenta na 2,065 milióna. Počet prenocovaní sa v tomto prípade znížil o necelé 1 percento, na 6,560 milióna prenocovaní. „V domacom cestovnom ruchu rok 2010 kopíroval rok 2009,“ zhodnotil T. Hasala.

TA

Zasadali hotelieri

V polovici mája sa uskutočnilo valné zhromaždenie HOTREC-u – európskeho združenia hotelov, reštaurácií a kaviární. Zväz hotelov a reštaurácií SR, od posledného kongresu v Budapešti ako prístupujúci člen, zastupoval viceprezident ZHR SR Mg. Radúz Dula.

V súčasnosti sa v HOTREC-u so sídlom v Bruseli združuje 43 národných organizácií z 26 krajín EÚ, ktoré spolu predstavujú približne 1,7 milióna podnikateľských subjektov a 9,7 milióna zamestnancov, pričom schválení ako hostia boli 2 organizácie z Izraela. Valné zhromaždenie v Zürichu potvrdilo 3 nové národné zväzy z Luxemburska, Cyprusu a Turecka ako pozorovateľov. HOTREC slúži ako združenie za účelom lobingu pri EÚ, ako podpora a zastrešenie národných organizácií, ktoré týmto združením vystupujú spoločne pred predstaviteľmi EÚ. V tomto duchu sa nieslo aj celé stretnutie.

SH

Myslite na cestovné poistenie

Asistentské služby poisťovní pomáhajú zvládnuť nepríjemné situácie

Nielen dovolenku, ale aj zahraničnú služobnú cestu môžu znepríjemniť nečakané problémy – nehody, úrazy, ochorenie. Bez dobrého poistenia vás môžu vyjsť draho.

Napriek tomu, že v rámci EÚ a pár ďalších krajín majú naši občania pri predložení Európskeho preukazu zdravotného poistenia (EPZP) nárok na poskytnutie ošetrovania a liečenia v rámci verejného zdravotného poistenia, odborníci odporúčajú uzatvoriť si aj komerčné cestovné poistenie. Aké sú jeho výhody?

Pokrytie všetkých nákladov

Komerčné cestovné poistenie zahŕňa aj ošetrovanie u súkromného lekára, kým EPZP kryje len ošetrovanie u lekára vo verejnej, štátnej sieti. V mnohých letoviskách (najmä ostrovy a prímorské destinácie) nie sú štátne zdravotnícke zariadenia, resp. v urgentných prípadoch nie sú najbližším dostupným zdravotníckym zariadením. Pri hospitalizácii v niektorých verejných zdravotníckych zariadeniach sa môže stať, že nebude možné poskytnúť starostlivosť, ktorú si vyžaduje zdravotný stav – napríklad pre nedostatočnú vybavenosť potrebnými prístrojmi. Komerčné poistenie pokrýva všetky náklady (nad rámec dojednanej spoluúčasti, ktorá je však nízka) na ošetrovanie vrátane liekov, prevoz do nemocnice, hospitalizáciu a v neposlednom rade aj repatriáciu na Slovensko.

Rýchlejšie preplatenie

V prípade akejkoľvek poistnej udalosti dovolenár nemusí mať vysokú finančnú rezervu na krytie napríklad spoluúčasti v rovnakej výške, ako platia poistenci v danej krajine, s tým, že náklady klientovi následne refunduje slovenská zdravotná poisťovňa. V niektorých členských štátoch klient musí zaplatiť pri ambulantnom ošetrovaní celý účet a následne žiadať tamojšiu zdravotnú poisťovňu o preplatenie (napr. Francúzsko).

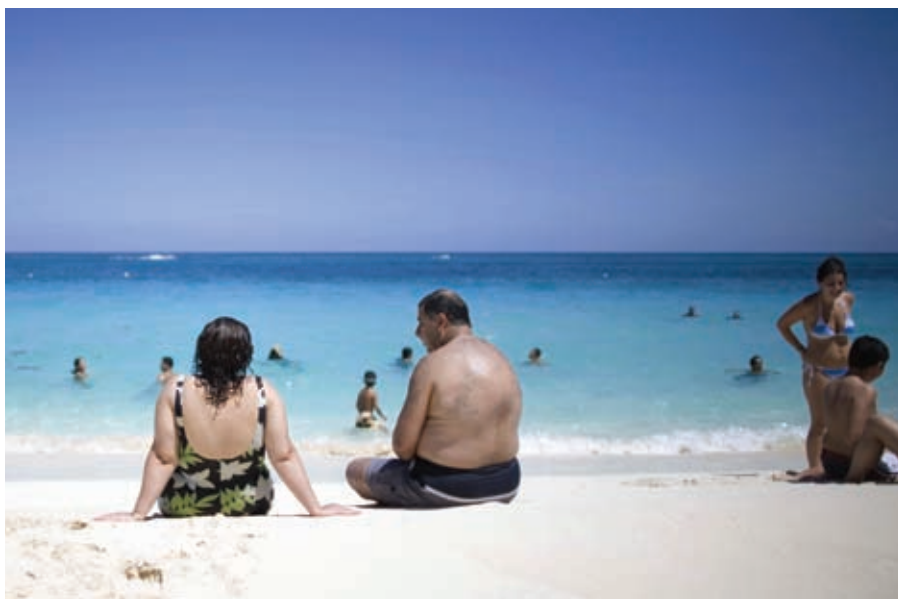
Asistentské služby sú zahrnuté výhradne len v komerčnom cestovnom poistení. Klienti ich ocenia najmä vtedy, ak sa ocitnú vo vážnom zdravotnom stave a nebudú schopní komunikovať s lekárom – môžu nastať problémy pre jazykovú bariéru. Ku komerčnému cestovnému poisteniu je pritom možné pripoistiť si batoži-

nu, zodpovednosť za škodu, úrazové poistenie a stornovacie poplatky.

Celoročné cestovné poistenie

Každým rokom sa zvyšuje počet klientov, ktorí si zjednodušujú prípravu na cestu a prezierať si uzatvárajú celoročné cestovné poistenie, ktoré môžu použiť na služobné i súkromné cesty a v zime aj na lyžovačku. Okrem celo-

Janáková z Allianz – Slovenskej poisťovne. Na Slovensku sa už objavil aj komplexný poistný produkt pre hráčov golfo. Okrem obvyklých rizík, ktoré vzniknú pri športe a pohybe terénom, pokrýva takéto poistenie aj poškodenie golfovej palice pri údere, poistenie storno poplatkov na turnaje či „riziko“ zásahu Hole in One – kde poisťovňa hráčovi preplatí náklady na občerstvenie, ktoré je po dosiahnutí tohto

ročného poistenia s viacnásobným výjazdom je v ponuke aj poistenie pre celoročný pobyt – napríklad pre študentov, ale aj pracujúcich. Ponukou celoročného, ale aj krátkodobého poistenia na pracovné pobyty poisťovňa reaguje na čoraz vyššiu mobilitu pracovnej sily, najmä v rámci Európy, ale aj časté pracovné pobyty v zámorí, najmä v USA.

Aj na hory a na golf s poistením

V prípade, že sa chystáte na dovolenku v horách, je vhodné zvážiť osobitné poistenie nákladov na záchranné akcie horskej služby, ktoré sa môžu vyšplhať veľmi vysoko – na tisíce či až desaťtisíce eur. Horská služba si totiž nárokuje zaplatenie nákladov za pátranie, záchranu, prvú pomoc aj transport zraneného. „Pri dennej sadzbe 0,70 eura je poistné v porovnaní s vyplateným poistným plnením do 16 600 eur skutočne zanedbateľná suma. V praxi sa ukázalo, že horská služba zasahuje najčastejšie v prípadoch, ktoré sú na prvý pohľad banálne, teda keď turisti extrémne neriskujú – ide o bežné úrazy či o zhoršenie zdravotného stavu pri turistike v horách,“ hovorí Katarína

úspechu dobrým zvykom objednať všetkým prítomným. Takže, veľa šťastia.

Poistite sa online

Uzatvorenie cestovného poistenia cez internet a telefón je najnovšou a najmodernejšou formou poistenia. Každoročne využijú tento spôsob desiatky tisíc klientov. Celoročné cestovné poistenie tvorí v objeme poistného 15 percent takto uzatvorených zmlúv.

Online cestovné poistenie je najjednoduchšou a najmenej náročnou formou na čas i peniaze. Keďže uzatváranie zmlúv prebieha elektronickou formou, nie je potrebné vyplňať žiadne papiere, chodiť na poštu alebo do banky. Klienti nie sú obmedzení otváracími hodinami ani nemusia stať v dlhých radoch. Všetko si dokážu zabezpečiť v priebehu pár minút prostredníctvom počítača, či už v práci alebo z pohodlia domova. Cestovné poistenie je možné uzatvoriť si aj tesne pred cestou, pričom platí okamžite. Online služby potom neznamenajú iba predaj produktov, ale aj ďalší servis klientom, ktorí môžu cez internet takisto nahlásiť poistnú udalosť.

VN

Letná dovolenka s istotou

Pred absolvovaním dovolenky v zahraničí je vhodné pamätať aj na vhodný typ cestovného poistenia.

Katarína Janáková

S Katarínou Janákovou z Allianz – Slovenskej poisťovne sme sa pozohovárali o rizikách letných dovoleniek a možnostiach, ako sa pred nimi chrániť. Ako okrem iného uviedla, najvyššie vyplatené

poistné plnenie dosiahlo výšku až 360 000 eur a Egypt je pre poisťovňu najrizikovejšou dovolenkou destináciou.

■ Aké cestovné poistenie ponúkate vašim klientom?

Allianz – SP poisťuje ročne stovky tisíc klientov proti rizikám, ktoré ich môžu pri ceste do zahraničia postihnúť. Najväčšia časť klientov sa poisťuje individuálne a ich poistné krytie liečebných

Každoročne vznikajú aj poistné udalosti, kde náklady dosahujú okolo 100 000 eur.

nákladov tak nie je limitované. Druhú veľkú časť tvoria komplexné cestovné poistenia, ktoré si klienti uzatvoria priamo pri kúpe zájazdu v cestovnej kancelárii. Pri nich je však krytie liečebných nákladov limitované sumou 110-tisíc eur. Najväčší medziročný nárast však zaznamenáva Allianz – SP v cestovnom poistení cez internet a telefón.

■ S akými najčastejšími poistnými udalosťami sa stretávate?

Najčastejšími poistnými udalosťami, s ktorými sa poisťovňa stretáva počas letnej sezóny, sú žalúdočné a tráviace problémy, kde priemerné náklady sú približne 160 eur, chrípka a zápal priedušiek s vysokými horúčkami – s podobnými nákladmi na liečenie, alergická reakcia na slnko, pri ktorej sa náklady pohybujú od 70 do 160 eur, a akútne zubné ošetrovanie. Pri ňom sú náklady obvykle od 160 do 300 eur.

Dosť bežné sú však aj poistné udalosti s nákladmi niekoľko tisíc eur – to môžu byť rôzne

zlomeniny, menšie chirurgické zákroky alebo niekoľkodňová hospitalizácia napríklad pri žlčnikovom či obličkovom záchvate.

■ A čo tie menej bežné poistné udalosti?

Každoročne vznikajú aj poistné udalosti, kde náklady dosahujú okolo 100 000 eur. Vlni sme napríklad mali prípad v Číne, kde len samotný prevoz pacienta so závažným srdcovým ochorením na Slovensko špeciálnym lietadlom stál 86 000 eur a ďalšie nemalé čiastky boli vynaložené na predchádzajúcu hospitalizáciu. Občas sa vyskytnú aj prípady, keď sú náklady aj niekoľkonásobne vyššie – zatiaľ najvyššie poistné plnenie, ktoré sme zaznamenali, bolo v objeme viac ako 360 000 eur, čo predstavovalo náklady na urgentnú srdcovú operáciu, intenzívnu starostlivosť a repatriáciu pacienta z USA.

■ Ktoré dovolenkové destinácie patria medzi najrizikovejšie?

Z hľadiska počtu i objemu vyplatených poistných plnení je na prvom mieste Egypt. Samozrejme, je to obľúbená dovolenkova destinácia, do ktorej mieri veľká časť slovenských turistov, avšak vzhľadom na klimatické a hygienické podmienky v tejto krajine je tu zvýšená frekvencia výskytu najmä žalúdočných a črevných ochorení. Mieru škodovosti v tejto krajine zvyšuje aj miestny systém zdravotníctva, keď lekári poskytujú, resp. účtujú si aj nie vždy celkom nevyhnutné úkony.

■ Na čo by mal klient myslieť pri uzatváraní poistenia?

Mal by v prvom rade porozmýšľať, aké krytie si vyberie – či len poistenie liečebných nákladov alebo kompletný balíček poistenia, teda poistenie liečebných nákladov, úrazu, batožiny, zodpovednosti za škodu a doplnkových asistenčných služieb, prípadne ďalšie pripoistenia, ako sú zvýšený limit na batožinu, poistenie stornovacích poplatkov a predčasného návratu či poistenie nákladov na záchranu činnosť.

■ Aké údaje by mal poskytnúť pracovníkovi poisťovne alebo sprostredkovateľovi poistenia?

Či si klient uzatvára poistnú zmluvu priamo v poisťovni na pracovisku servisu klientom, u sprostredkovateľa poistenia alebo modernejšie cez internet či telefón, v každom prípade by mal poskytnúť informácie, kam sa chystá vycestovať – t. j. takzvanú „územnú platnosť“. Pritom rozoznávame tieto zóny: Slovenská republika, zóna A – Európa a Stredomorie okrem SR, B – celý svet okrem SR, C – svet okrem SR, USA a Kanady.

Klient by tiež nemal zabudnúť ozrejmiť, čo bude počas cesty robiť – či ide o súkromnú alebo služobnú cestu, či bude vykonávať rizikovú profesiu, zimný, rizikový alebo výkonnostný šport.

GT

Časté poistné udalosti

krajina	% z PU
Liečebné náklady	
Egypt	14,9
Chorvátsko	10,3
Grécko	9,2
Turecko	8,1
Bulharsko	5,3
Úraz	
Slovensko	46,2
Rakúsko	12,8
Turecko	12,8
Taliansko	7,7
Chorvátsko	5,1
Thajsko	5,1

krajina	% z PU
Batožina	
Egypt	44,6
Rakúsko	17,4
Turecko	15,3
Grécko	14,9
Španielsko	12,4
Storno zájazdu a predčasný návrat	
Slovensko	84,9
Česko	2,6
Turecko	2,3
Rakúsko	1,6
Taliansko	1,4

Dlhodobý stres je zdravotné riziko

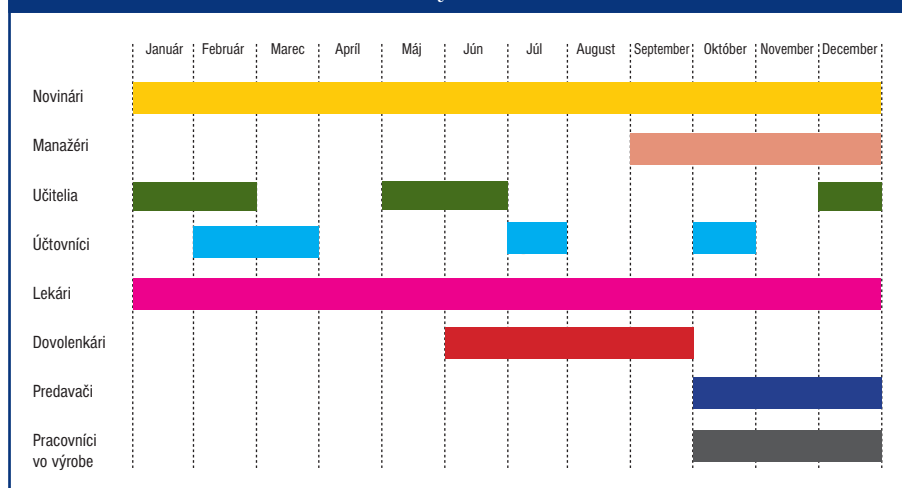
Stres je pre väčšinu ľudí bežnou súčasťou každodenného života. Málokto si uvedomuje, že môže spôsobiť vznik rôznych vážnych ochorení.

Následkom stresu totiž nie je len nervozita či úzkosť, ale postihuje aj vnútorné orgány. Ak človek pociťuje stres dlhodobo, mal by sa pred jeho dopadmi chrániť skôr, ako nezvratne poškodí jeho zdravie.

Až 90 percent ľudí zažíva stres minimálne dvakrát do týždňa a až štvrtina ho považuje za každodennú súčasť života. Aj keď je v dnešnej dobe takmer nemožné úplne sa stresu vyhnúť a určitá miera môže byť dokonca prospešná

a zvyšovať výkonnosť, dlhodobý stres predstavuje pre organizmus človeka zdravotné riziko. Výskumy dokazujú, že psychická záťaž, akou je aj stres, má rovnako dramatické dôsledky na organizmus ako telesná trauma či pôsobenie biologických škodlivín.

Stresový kalendár

Nie je to len vec psychiky

Podnetom, ktorý vyvolá stres, môže byť akákoľvek situácia, ktorá organizmus vychýli z rovnovážneho stavu, naštartuje v ňom poplachovú reakciu a aktivuje obranné me-

Stres má na svedomí množstvo civilizačných ochorení.

chanizmy. Stres zažívame v zamestnaní, ale aj doma, pri konfliktoch s blízkymi či riešení každodenných starostí. Aj keď si to často neuvedomujeme, stres nie je len psychická záležitosť, ale prejavuje sa aj na vnútorných orgánoch, ohrozuje fyzické zdravie a má na

svedomí množstvo civilizačných ochorení. Na liečbu prejavov stresu sa obyčajne používajú lieky proti úzkosti alebo antidepresíva, ktoré však prinášajú riziko rôznych nežiaducich účinkov a vzniku závislosti, preto sú viazané na lekárske predpis. Väčšina z nás sa však radšej snaží príznaky stresu ignorovať, až kým si to „neodnesie“ naše zdravie.

Masový fenomén

Prieskumy ukázali, že stres najčastejšie postihuje ľudí vo veku 25 – 54 rokov. Asi 25 percent ľudí považuje stres za súčasť každodenného života. Stres má také negatívne účinky na organizmus, že je v našom najlepšom záujme odstrániť jeho prejavy, keď trvajú dlhšie alebo sú závažnejšie, inak môže poškodiť zdravie a dokonca ohroziť život. Výskumy dokázali, že psychická záťaž má rovnaké dramatické dôsledky na organizmus ako telesná trauma či pôsobenie biologických škodlivín. Stres je druhým najčastejšie udávaným problémom súvisiacim s prácou. Až 70 percent mužov a 60 percent žien uvádza, že najvyššiu záťaž zo stresu pociťujú v zamestnaní. Okrem

**90 % ľudí zažíva stres
aspoň dvakrát do týždňa;
25 % každý deň.**

toto 57 percent zamestnancov uvádza častý výskyt stresových situácií v zamestnaní a viac ako každý štvrtý zamestnanec v Európskej únii pociťuje dlhodobý stres. So stresom a jeho následkami súvisí až 50 – 60 percent všetkých vymeškaných pracovných dní. Stres pri práci zapríčiňuje viac ako 25 percent dvoj-

Najvýznamnejšie faktory stresu

Životné udalosti	Body
Úmrtie manžela, manželky	100
Rozvod	73
Rozpad manželstva, dlhé odlúčenie	65
Väzenie	63
Smrť príslušníka rodiny	63
Zranenie, choroba, nehoda	53
Svadba	50
Výpoveď z práce	47
Odchod do dôchodku	45
Zmierenie rozvedených manželov	45
Choroba, zranenie blízkych osôb	44
Tehotenstvo	40
Narodenie dieťaťa	39
Sexuálne problémy	39
Zpracovanie sa v novom zamestnaní	39
Negatívna zmena vo financiách	38
Smrť priateľa	37
Zmena zamestnania	36
Prispôbenie sa novým formám práce	36
Manželské hádky	35
Väčšia finančná pôžička	31
Zmena v pracovnej zodpovednosti	29
Odchod dieťaťa z domu	29
Konflikt s príbuznými	29
Vynikajúci osobný výkon	28
Nástup/odchod partnera do/zo zamestnania	28
Začiatok/ukončenie školy	28
Zmena životných podmienok	25
Zmena osobných zvyklostí (zvykov)	24
Konflikt s nadriadeným (resp. na pracovisku)	23
Zmena: pracovného času, bydliska, školy,	20
v spoločenskom živote,	19
v rytme a podmienkach spánku,	16
počtu schádzajúcich sa osôb	15
Dovolenka	13
Vianoce	12
Menší priestupok v predpisoch, zákone	11

týždňovej alebo dlhšej absencie v dôsledku zdravotných problémov spôsobených na pracovisku.

Čo je stres

Stres je každá situácia, pri ktorej na organizmus pôsobia škodlivé podnety a vyčlúajú ho z rovnovážneho stavu, ohrozujú jeho celistvosť a integritu. Podnetom, ktorý vyvolá stres, môže byť nepríjemná informácia, úmrtie, autonehoda, ale aj športový výkon, poranenie alebo popálenie, ktoré tiež vyvolávajú krátkodobý stres v organizme.

Väčšina ľudí pociťuje najvyššiu záťaž zo stresu v zamestnaní.

Pokiaľ stres trvá krátkodobu a v primeranej intenzite, stimuluje človeka k vyššiemu alebo lepšiemu výkonu, podporuje látkovú výmenu, hormonálne zabezpečenie, ako aj duševné schopnosti, tvorivosť a pod. – preto hovoríme o pozitívnom, prospešnom strese. Naopak, nadmerný stres, ktorý pretrváva dlhodobo, ohrozuje telesné aj psychické zdravie človeka, môže ho poškodiť a dokonca spôsobí až smrť v dôsledku nadmernej záťaže a vyčerpania organizmu. Vplyv na výkonnosť je veľmi negatívny až ničivý.

Stresory – príčiny stresu

Podnety, ktoré môžu spôsobovať stres, nazývame stresory. Medzi základné patria:

- sociálne prostredie a interakcia – vzťahy medzi ľuďmi, agresivita, povýšenosť, ale aj spoločenské normy – pravidlá, termíny, zákazy, predpisy, obmedzenia...
- významné životné udalosti – smrť v rodine, strata zamestnania, narodenie dieťaťa...
- každodenné problémy – trvalé nezhody v rodine alebo v práci, dochádzka do práce, nefunkčnosť predmetov...
- faktory životného štýlu – nedostatok spánku, nadmerná konzumácia alkoholu alebo kávy, nedostatok času, nabitý program...
- psychické postoje a osobnostné črty – negatívistické reakcie, veľké očakávania, pesimizmus...
- fyzikálne vplyvy – hluk, prudké svetlo, uzavretý priestor, horúčava, chemické škodliviny...

Odborníci zostavili tabuľku stresorov s hodnotením od 1 do 100 bodov podľa miery zaťaženia, akú pre organizmus predstavujú. Pokiaľ je hodnota bodov po sčítaní 0 – 149, riziko vzniku ochorenia zo stresu je nízke. Stredné riziko zdravotných následkov stresu hrozí pri hodnote 150 – 299 bodov. Ak však sčítaná hodnota bodov dosiahne viac ako 300 bodov, riziko poškodenia zdravia zo stresu je vysoké.

Vysoký krvný tlak neradno podceňovať

Je to celosvetové ochorenie číslo jeden – viac alebo menej ním trpí až 1,5 miliardy ľudí.

Paradoxom je, že napriek jednoduchej diagnostike a dobrým možnostiam liečby sa podľa štatistik približne polovica ľudí s vysokým krvným tlakom (hypertenziou) nelieči. Konštatovali to odborníci na srdcovocievne choroby pri príležitosti Svetového dňa hypertenzie.

Doc. Gabriel Kamenský z Univerzitnej nemocnice Bratislava uviedol, že aj Slováci podceňujú nebezpečenstvo vysokého krvného tlaku, ktorý možno označiť ako zabijaka číslo jeden. Asi 45 percent ľudí s vysokým krvným tlakom neberie žiadne lieky, mnohí nevedia o tom, že majú hypertenziu, a tak len okolo 20 percent pacientov má dobre kontrolovaný a liečený krvný tlak. „Aj ľahko zvýšený krvný tlak sa oplatí liečiť, lebo sa tým významne predlžuje život pacienta. Už pri mierne zvýšenom tlaku sa totiž zdvojnásobuje úmrtnosť (mortalita) ľudí,“ upozornil Kamenský. Poukázal takisto na dôležitosť zdravého životného štýlu – konzumácia ovocia a zeleniny, dostatok pohybu, striedme pitie alkoholu – pričom ľudia často tieto zásady nedodržiavajú.

Pozor na soľ

Na negatívny vplyv konzumácie soli na vysoký krvný tlak poukázal doc. Štefan Farský zo Slovenskej ligy proti hypertenzii a Domu srdca v Martine. Prítom zdôraznil, že zvýšený príjem soli pôsobí zle nielen na vysoký tlak, ale aj na

Tlak nebolí, ale výsledkom môže byť nezvratné poškodenie srdca.

pružnosť ciev a spôsobuje aj iné problémy. Negatívne pôsobí najmä sodík obsiahnutý v soli. Dospelý človek potrebuje denne prijať asi 2 až 4 gramy soli v závislosti od stupňa fyzickej aktivity. Ľudia však vo všeobecnosti prijímajú oveľa viac soli (asi 10 – 12 gramov). Až 75 percent konzumovanej soli pochádza zo spracovaných potravín, samotné potraviny, či už mäso, ryby a iné, obsahujú málo soli. Redukovaný príjem

Vo verejnosti sú populárne kampane, pri ktorých je možnosť zmerať si tlak bez čakania u lekára.

sodíka výrazne znižuje vznik vysokého krvného tlaku aj ischemickej choroby srdca.

Neliečenie vysokého krvného tlaku – hypertenzie – môže viesť po niekoľkých rokoch k smrteľnému ochoreniu – zlyhávaniu srdca. Toto kardiovaskulárne ochorenie je najčastejšou príčinou smrti v slovenských nemocniciach. Lekári upozorňujú, že zanedbanie hypertenzie prináša naozaj veľké nebezpečenstvo.

Pacientov stále pribúda

Podľa Petra Lesného zo Slovenskej kardiologickej spoločnosti vysoký krvný tlak nebolí, preto je dôležité dôveryhodne presvedčiť pacienta, aby užíval predpísané lieky. „Tlak nebolí päť rokov, desať rokov, ale výsledkom môže byť, že nezvratne poškodí srdce a pacient už príde so srdcovým zlyháváním a vtedy je úspešnosť liečby podstatne nižšia,“ zdôraznil.

Srdcové zlyhávanie, ktorému predchádza zanedbanie vysokého tlaku, trápí čoraz viac Slovákov, lekári evidujú už okolo 100 000 pacientov. Príznaky sú prítomné často nenápadné – dýchavica pri námahe či opuchy a zvýšená únava, ktorá sa mnohokrát pripisuje veku.

Ohrozené skupiny

Okrem vysokého krvného tlaku vedie k ischemickej chorobe srdca aj cukrovka, oboje neskôr spôsobujú srdcové zlyhávania. Srdce zlyhá podľa Lesného najmä mužom do približne 70 rokov. „V mladších vekových skupinách sú jednoznačne ohrozenejší.“ Lekári zároveň tvrdia, že

ochorenie postihuje ženy staršie ako 70 rokov. Na otázku, kto je nedôslednejší pri prevencii, sa podľa Lesného nedá jednoznačne odpovedať, je to individuálne. „Pokiaľ to pacient nepochopí a tie lieky brať nebude a príde až vtedy, keď je to ochorenie pokročilé, liečba už potom bude pochopiteľne menej účinná,“ podčiarkol.

Vysokého tlaku sa môžu vyvarovať už mladšie ročníky úpravou životosprávy.

Vysokého krvného tlaku sa môžu vyvarovať už mladšie ročníky úpravou svojej životosprávy. Pravidelná fyzická aktivita, žiadne cigarety a vyhýbanie sa obezite, to je podľa Lesného základný recept, ako zabojovať proti hypertenzii.

Merajme si tlak

Ako preventívny prostriedok a aj ako štandardný doplnok liečby hypertenzie sa odporúča domáce meranie krvného tlaku. Jeho výhoda spočíva najmä v tom, že si môžete svoj krvný tlak sledovať pravidelne v určitom čase a za normálnych každodenných podmienok. Tým sa vyhnete umelo zvýšeným hodnotám spôsobeným nervozitou v cudzom prostredí ordinácie lekára (tzv. syndróm bieleho plášťa).

TA
Foto: TASR

Kardiovaskulárne ochorenia zabíjajú

Iba 10 percent slovenskej populácie nemá žiadny rizikový faktor vzniku kardiovaskulárnych ochorení.

Ako uviedol hlavný odborník ministerstva zdravotníctva Gabriel Kamenský, stúpa počet mladých ľudí, ktorí fajčia, pribúdajú tiež cukrovkári, ako aj obézni ľudia. „Zhoršujú sa nám rizikové parametre už u mládeže a detí,“ konštatoval s tým, že keďže rizikové faktory nebolia, je potrebná edukácia. Podľa Kamenského totiž iba polovica Slovákov pozná správne hodnoty krvného tlaku a iba jedna štvrtina vie, v akých hodnotách by sa mal pohybovať cholesterol.

Ľudia môžu riziko vzniku kardiovaskulárneho ochorenia a výskytu cievnej mozgovej príhody zistiť pomocou sledovania faktorov, akými sú tlak krvi, hladina cholesterolu a glykémie, obvod pása a BMI. Ako prevenciu preto odborníci odporúčajú dodržiavať Kód zdravého srdca 0-30-5-120-80. Ten symbolizuje nefajčenie, 30 minút fyzickej aktivity denne, hladinu celkového cholesterolu nižšiu ako päť mmol/l a krvný tlak nižší ako 120/80 mmHg.

Chorobám obehovej sústavy možno predchádzať najmä pravidelným cvičením a zdravou stravou bohatou na vlákniny s nízkym obsahom soli a tukov, ako aj stravou bohatou na zeleninu a ovocie. Za najzávažnejší rizikový faktor srdcovo-cievnych ochorení sa považuje vysoký tlak krvi, ktorý súvisí najmä s nadmernou konzumáciou slaných jedál.

Výskyt kardiovaskulárnych ochorení sa aj na Slovensku posúva stále do mladších vekových skupín. „Rizikové faktory, ktoré urýchľujú vývoj kardiovaskulárnych ochorení, pôsobia od útleho detstva,“ upozorňuje Národný program prevencie ochorení srdca a ciev v časti venovanej deťom a dorastu. Už v mladom veku sa totiž prejavujú negatívne následky zlej životosprávy či nesprávnych výživových zvyklostí. Program chce preto nielen klásť dôraz na prevenciu, ale tiež zabezpečiť presadzovanie zdravých stravovacích návykov u detí a školákov podporou rozvoja školského stravovania. TA

0 GW 110618

Máte svoj krvný tlak pod kontrolou?

NOVÉ
Prírodné riešenie
pre stabilizáciu krvného tlaku!

Obsahuje unikátny
extrakt z listov olivovníka

Unikátne riešenie pre zdravý krvný tlak

OptiTensin® je veľmi vhodný pre osoby:

- s hraničným krvným tlakom (krvný tlak vyšší než 120/80)
- s vysokým cholesterolom
- dbajúce o zdravie svojho srdca

WALMARK®

CERTIFIKÁT NAJVIŠŠEJ FARMACEUTICKEJ KVALITY

www.optitensin.sk ■ infolinka 0800 191 191

Deň narcisov s rekordným výnosom

Výnos 15. ročníka Dňa narcisov na Slovensku predstavuje sumu 965 270,43 eura, čo je najvyššia suma, ktorú sa podarilo počas jeho 15-ročnej histórie u nás vyzbierať. Uviedla to PR a projektová manažérka Ligy proti rakovine Martina Myjavcová.

Dodala, že Liga proti rakovine používa finančné prostriedky z výnosu Dňa narcisov na realizovanie a financovanie vlastných projektov a programov pre onkologických pacientov, na vzdelávanie a prevenciu. „Nezanedbateľná je však aj podpora zdravotníckych a nemocničných zariadení, hospicov či paliatívnych oddelení nemocníc prostredníctvom financií venovaných na nevyhnutné prístrojové vybavenie i podpora klinických a výskumných projektov,“ uviedla Myjavcová.

Na sekretariát Ligy proti rakovine prišlo 63 žiadostí o podporu rôznych projektov súvisiacich s oblasťou jej pôsobenia – psychosociálnu podporu onkologických pacientov, projektmi smerujúcimi k rozvoju informovanosti, výchovy i prevencie – či zameraných na podporu klinických a výskumných projektov, prístrojové vybavenie, zlepšenie diagnostiky a liečby. TA

Register pacientov s cirhózou

Slovenská hepatologická spoločnosť v spolupráci s firmou Bayer pripravujú vytvorenie prvého Národného registra pacientov s cirhózou pečene v SR s cieľom včas diagnostikovať týchto pacientov a predísť tak riziku vzniku karcinómu pečene.

Prezident Slovenskej hepatologickej spoločnosti Peter Jarčuška okrem iného konštatoval, že cirhóza pečene je šiesta najčastejšia príčina smrti na Slovensku a tretia najčastejšia príčina smrti v mladom veku. Spomenutý register bol spustený v testovacom režime v apríli 2010 a jeho cieľom je získať údaje o minimálne 1 000 pacientoch na Slovensku. Do registra sa doteraz zapojilo 16 hepatologických centier a menších ambulancií, ktoré sa aktívne venujú monitorovaniu pacientov s cirhózou pečene, plánuje sa však zapojiť do registra cca 30 centier. Doteraz bolo zaregistrovaných 283 pacientov, z toho 171 mužov a 112 žien. Vek pacientov pri zaradení do registra sa pohybuje od 26 do 85 rokov. U 44,3 percenta pacientov bola alkoholová príčina cirhózy a nealkoholová príčina u 18 percent chorých, uviedol Jarčuška. TA

Extrémne teploty na pracovisku

Horúce letné počasie sa môže podpísať aj pod zvýšenú únavu a zníženú výkonnosť na pracovisku. Extrémne teploty totiž môžu spôsobovať záťaž zamestnancov teplom na väčšine pracovísk, čo môže spôsobiť až prehriatie organizmu so zvýšením telesnej teploty, malátnosťou, ospalosťou, bolesťami hlavy, závratmi, nevoľnosťou až zvracaním.

Preto treba dbať na správny pitný režim a vhodný výber pracovného odevu. Ten by mal byť jednovrstvový, podľa možnosti svetlej farby a z prírodných materiálov, pretože syntetické materiály neumožňujú odparovanie potu, upozorňujú odborníci z Úradu verejného zdravotníctva (ÚVZ) SR.

Na pracovisku je potrebné zabrániť insolácii, teda prenikaniu priamych slnečných lúčov cez okná alebo svetlíky, tienением, napr. žalúziami alebo roletami. Pracoviská bez klimatizácie treba vetrať.

V prípade potreby treba zamestnancom umožniť prestávky v práci, aby sa mohli ochladiť osprchovaním alebo umytím pokožky chladnou vodou. Prípadná úprava režimu práce a oddychu najmä pri prácach s nadmernou fyzickou

záťažou a pri prácach na vonkajších pracoviskách, ako sú napríklad posun začiatku pracovnej zmeny, dĺžka a zaradenie prestávok a pod., má byť riešená dohodou medzi zamestnávateľom a zástupcami zamestnancov. TA

Ako sa chrániť proti oparu

Na letné slnečné počasie sa teší azda každý, no niektorým z nás dokáže sálajúce slniečko pripraviť poriadne „horúce“ chvíle. Vysoké letné teploty, pot, ktorý sa tvorí na tvári, a najmä ostré slnečné lúče sú totiž jedným zo spúšťačov vzniku oparu, ktorý nás obmedzuje v najzákladnejších činnostiach (pri jedle, umývaní zubov, pri bozkávaní sa, ktoré sa neodporúča v čase výskytu, každý úsmev je bolestivý atď.). Postihnuté miesto, ktoré začne brnieť a nepri-

jemne svrbieť, treba čo najskôr ošetriť vhodným prípravkom.

Novinkou na našom trhu je krém na opary ERAZABAŇ, ktorý obsahuje dokosanol – efektívnu látku novej generácie, ktorá preniká cez pokožku, chráni zdravé bunky pred napadnutím vírusom a zabraňuje tak jeho ďalšiemu šíreniu.

Po včasnom aplikovaní dokáže tento prípravok skrátiť dobu hojenia oparu až o 50 % a navyše nezanecháva na perách neestetické biele stopy, pretože zasychá dostratena. KS

Dovolenku môže znepríjemniť hnačka

Hnačka patrí v súčasnosti medzi časté príčiny chorôb detí aj dospelých. Počas dovolenkovej sezóny jej výskyt stúpa a v niektorých oblastiach postihuje až 80 percent dovolenkárov. „Hnačka vzniká pre narušenie črevnej mikroflóry,“ vysvetlila bratislavská detská gastroenterologička Dagmar Székýová. Hnačka je tak väčšinou reakciou na zmenu stravy, prostredia či stres, dôvodom môže byť aj infekčné ochorenie.

Ako poznamenala Székýová, s rozmachom turistického ruchu narastajú aj komplikácie s cestovaním. „Cestovateľská hnačka je vec, ktorá nás počas dovolenky môže najčastejšie ohroziť a znepríjemniť nám pobyt,“ konštatovala. Medzi lokality s vysokým rizikom vzniku

hnačky patrí Ázia, Afrika a väčšina Strednej a Južnej Ameriky. Stredné riziko je v Karibiku a niektorých oblastiach Južnej Ameriky. Za najmenej rizikové oblasti sa považujú destinácie v Európe, Austrálii a Severnej Amerike.

Za hnačku sú najčastejšie zodpovedné baktérie – enterokoky. Tie sa môžu do tela dostať v potrave, vo vode či rukami. „Cestovateľská hnačka trvá väčšinou jeden a až dva dni,“ ozrejmila Székýová s tým, že komplikácie si človek môže priniesť aj domov z dovolenky. Pre prípad potreby lekári odporúčajú pribaliť si do dovolenkovej lekárničky aj prostriedky, ktoré pomôžu hnačku zmierniť alebo jej predchádzať. TA

Správny pitný režim – súčasť zdravého životného štýlu

Neoddeliteľnú súčasť správnej životosprávy tvorí správny pitný režim po stránke kvantitatívnej aj kvalitatívnej.

Celkový denný príjem tekutín by mal byť približne 2,5 – 3 litre (v závislosti od konštitúcie človeka, jeho hmotnosti, veku, aktivity a aj okolitého prostredia). Piť je potrebné pravidelne, vedome, ešte predtým, než sa dostaví pocit smädu. Nedostatočný príjem tekutín má za následok obmedzenú možnosť vylučovať škodlivé látky z organizmu. Je tu zvýšená možnosť tvorby močových kameňov, zhoršenie reumatických ťažkostí, krv zhutne, zníži sa krvný tlak a zasobovanie buniek kyslíkom, na čo je obzvlášť citlivý mozog, dostavia sa psychické dôsledky dehydratácie – zhoršené vnímanie, únava, podráždenie. Tvorí sa menej potu, telo sa nedostatočne ochladzuje, môže vzniknúť úpal. Poruchy vodnej bilancie vedú k celkovej slabosti, letargii, nevoľnosti, bolestiam hlavy, útlmu; v závažných prípadoch vznikajú kríče.

Najlepšia je pitná voda

Najprirodzenejším a najstarším nápojom pre človeka je kvalitná a dostatočne tvrdá pitná voda. Na každodennú konzumáciu pre všetky osoby bez rozlíšenia veku a zdravotného stavu sú vhodné aj pramenité vody. Prírodné minerál-

ne vody s vyšším obsahom minerálnych látok môžu byť užitočným doplnkom v skladbe tekutín, ale odporúča sa len ich obmedzený príjem – najviac 1/3 až 1/2 l denne; príliš sytené nápoje môžu niektorým konzumentom spôsobovať ťažkosti.

Dehydratácia môže spôsobiť závažné zdravotné ťažkosti.

Okrem týchto základných, prírodných zdrojov tekutín je možné využívať aj široký sortiment rôznych iných vhodných druhov nápojov, či už pripravovaných doma alebo vyrábaných priemyselne (bylinné a ovocné čaje, ovocné

či zeleninové šťavy, nektáre a pod.). Ich kvalitu určuje v prvom rade kvalita surovín použitých na výrobu, spôsob konzervácie a prípadne obsah ďalších prídavných látok. Sladené nápoje nie sú vhodné pre vysoký obsah cukru, ktorý ešte zvyšuje pocit smädu.

Špecifiká manažérov

Manažéri podľa odborného prieskumu vo veľkej väčšine uprednostňujú vo svojom pitnom režime vodu a minerálne vody. O niečo častejšie ako bežná populácia však konzumujú aj sladené nápoje a mimoriadnej obľube sa u nich teší káva – denne ju pije až 87 % manažérov.

Doc. MUDr. Jana Jurkovičová, CSc.
Lekárska fakulta UK, Bratislava

GW 110614

Nenoste si vodu sami, **zavolajte do Fontany!**

fontana

WATER COOLERS

Vyskúšajte **na 7 dní**, bezplatne a nezáväzne!

www.voda.sk
voda@voda.sk

Najkrajšie je grilovanie v prírode

Správne palivo a metóda grilovania zlepšujú kulinársky výsledok

Letné mesiace sú ideálnym obdobím na grilovanie pod holým nebom. Odborníci radia, ako na to.

Najväčšie čaro má grilovanie vo voľnej prírode nad otvoreným ohňom, kde jedlá získavajú jedinečnú chuť a vôňu z aromatického dymu. Tvrdí to Vojtech Artz z Gorumet klubu pri Zväze hotelov a reštaurácií Slovenskej republiky. „Existujú rôzne druhy grilovacieho paliva, no najčastejšie používame drevené uhlie, brikety alebo drevo. Drevo sa síce ťažšie zapaluje, ale rýchlo horí a ak použijeme drevo z ovocných stromov, aj pekne vonia,“ spresňuje.

Pri zapalovaní ohňa používame dlhé zápalky, tekuté alebo pevné zápalné látky, prípadne elektrický zapalovač. „Správny čas, kedy začať s grilovaním, závisí hlavne od druhu paliva, ale aj od druhu jedál, ktoré si vyžadujú rôznu teplotu na úpravu,“ hovorí V. Artz, pričom vysvetľuje, že hydina a chudé druhy mäsa sú chutné, ak sa opekajú prudko na ešte žeravom uhli. Naopak, väčšie kusy mäsa je lepšie upravovať na menšom ohni, aby sa nespálilo.

Aká má byť správna pahreba

Na úpravu viacerých druhov jedál je najvhodnejšia pahreba, ktorá je hotová vtedy, ak uhlie pokrýva tenká vrstva bieleho popola a teplo z rozžeravených uhlíkov ustupuje. V takomto prípade uhlie dosahuje strednú teplotu a dajú

sa na ňom pripravovať kusy mäsa, celé ryby, hydina aj zelenina.

Aj dotlievajúca pahreba dokáže poslúžiť na opečenie celých kurčiat alebo na ugrilovanie zemiakov či ovocia. „Takúto pahrebu poznáme tak, že uhlie pokrýva tenká vrstva popola, no červená farba uhlíkov sa už celkom strátila. Uhlie stále dohára, ale ešte sála teplo,“ spresnil odborník.

Oheň na otvorenom grile horí vďaka dobrému prísunu vzduchu silnejšie a treba pri ňom dávať na pripravovaný pokrm väčší pozor. „Tuk kvapkajúci z jedál na uhlie zvyšuje intenzitu

V závislosti od druhu mäsa sa využíva žeravé uhlie, menší oheň alebo pahreba.

ohňa. V takom prípade presunieme jedlo na okraj grilu, kde je intenzita nižšia,“ odporučil V. Artz.

Naopak, výhodou uzatvoreného grilu je podľa neho rovnomernejšie pečenie. „Teplo sa odráža od pokrievky grilu a jedlo v ňom netreba otáčať,“ dodal s tým, že uzavreté grily sú vybavené ventilačnými otvormi, ktorými regulujeme prívod vzduchu, a tým aj teplotu vo vnútri grilu.

Ak sa nám zdá, že uhlie dohára, otvoríme ventilačné otvory čo najviac a ťah vzduchu opäť oheň rozducha. Keď však chceme ukončiť grilovanie a oheň zadusiť, prikryje-

me gril vrchnákom a všetky ventilačné otvory zatvoríme. Pri otvorenom grile stačí intenzitu pahreby regulovať rozhrňaním uhlia do strán a v prípade potreby ju postriekať vodou.

Výber grilov je pestrý

Dnešný trh ponúka podľa V. Artza široký sortiment rôznych druhov grilov, pričom pri jeho výbere je dôležitá jeho stabilita a veľkosť, ktorá by mala zodpovedať požiadavkám jeho používateľa. Rošt grilu by sa mal dať výškovo nastaviť, aby sa prispôbil požadovanej teplote na grilovanie.

„Najčastejšie používaným je gril na drevené uhlie. Dodáva grilovaným jedlám charakteristickú chuť a vôňu,“ povedal odborník. Takéto grily sa vyrábajú z plechu alebo liatiny. Liatinové sú trvanlivejšie a lepšie rozkladajú teplo.

Grily na plyn sú konštruované podobne ako na drevené uhlie. Ich výhodou je, že ich netreba predhrievať. Atmosféru podobnú grilovaniu na drevenom uhli vytvára grilovanie na griloch s lávovým kameňom.

Výhodou elektrického grilu je zdravé, čisté a pohodlné grilovanie. Pri grilovaní nevzniká dym, pretože šŕava steká do zachytnej nádobky, v ktorej je naliata voda.

Treba dbať na hygienu

Grilovanie si vyžaduje dodržiavanie hygienických pravidiel. V letnom období, keď sa najčastejšie táto úprava pokrmov využíva, sa zvyšuje aj aktivita baktérií, ktoré môžu potraviny pokaziť alebo pri použití nesprávneho technologického postupu prípravy pokrmu sa môžu v potravine vytvárať nebezpečné chemické kontaminanty. Uviedla to hlavná odborníčka pre hygienu výživy hlavného hygienika Slovenskej republiky Iveta Trusková.

Pri nesprávnej manipulácii s mäsom, nedodržaní chladenia alebo mrazenia počas skladovania, pri nedodržaní potrebnej teploty pri kulinárskom spracovaní alebo pri nedodržaní zásad hygieny dochádza k jeho kontaminácii. „Konzumovanie kontaminovaného mäsa predstavuje zdravotné riziko,“ upozornila s tým, že teplota potrebná pri kulinárskom spracovaní mäsa by mala byť najmenej 70 °C vo všetkých častiach pripravovanej potraviny vrátane stredu.

Pri grilovaní mäsa dochádza vplyvom vysokej teploty k zmene proteínov, ale aj k vzniku karcinogénnych látok, tzv. heterocyklických aminorov, preto I. Trusková pri grilovaní odporučila nižšiu teplotu a dlhší čas prípravy. **TA**

Foto SXC

Leto v znamení miešaných nápojov

Leto je za dverami a s prichádzajúcimi teplými večermi je príjemné posadiť sa do záhrady alebo na terasu a dať si dobre namiešaný vychladený drink. Po celodennej horúčave je to to pravé osvieženie a príjemná bodka za dňom.

V dnešnej dobe sú obľúbené miešané nápoje na báze sektu – bublinky navodia správnu atmosféru a výborne doplnia chuť nápoja. V prípade, že nemôžete alebo nechcete piť miešaný nápoj s alkoholom, poruke je aj nealkoholická alternatíva. Na náš trh prišla novinka – Nealkoholický

Hubert, z ktorého si tiež môžete pripraviť lahodný drink. Nemusíte mať ani barmanský kurz, namiešať si chutný nápoj doma je naozaj rýchle a jednoduché. Tu je jeden z receptov.

Na nápoj Hubert passion potrebujete: 3 cl jahodového pyré, 1 cl broskyňového likéru, 1 cl limetovej šťavy, ľad, Hubert Club ružový. Príprava: do šejkra nalejeme jahodové pyré, broskyňový (peach) likér, limetovú šťavu a ľad; premiešame. Celý obsah prelejeme do podávacieho pohára. Dolejeme Hubert Club ružový. **MP**

BeBe Dobré ráno Mini

Ak sa vám zatiaľ nepodarilo nájsť tú správnu kombináciu vyvážených, chutných, no predovšetkým časovo nenáročných raňajok, máme pre vás tip, ktorý určite oceníte. Ide o sušien-

ky BeBe Dobré ráno Mini, ktoré sa aj pre svoju veľkosť hodia k jogurtu. Ak pridáte kúsok čerstvého ovocia, napríklad jablko, a doplníte tekutiny v podobe nesladeného čaju či iného nápoja, bude to dobrý štart do dňa.

Sušienky BeBe Dobré ráno Mini sú zdrojom vlákniny – obsahujú celozrnné cereálie, vitamíny B1 a E a minerály ako horčík a železo. Vďaka originálnej receptúre a spracovaniu obsahujú sacharidy, ktoré sa postupne uvoľňujú a pravidelne vstrebávajú počas 4 hodín – a tak v rámci vyvážených raňajok dodajú telu energiu na celé predpoludnie. Predávajú sa s dvomi príchuťami: kakaovou a orieškovou s medom. **VN**

Novinky v rodine dezertov Danette

Portfólio značky Danette sa rozrástá o novinku – dezert Danette Crunchy s chrumkavými čokoládovými guľôčkami. Ďalšou novinkou v ponuke Danette je cenovo zvýhodnené balenie Danette Čokoláda a Danette Vanilka vo forme 4-packu. Od júna

sú tieto produkty dostupné vo všetkých obchodných reťazcoch na Slovensku.

Danone je jeden z najväčších svetových potravinárskych koncernov. Medzi jeho najznámejšie značky patria aj Activia, Actimel a Fantázia. **VG**

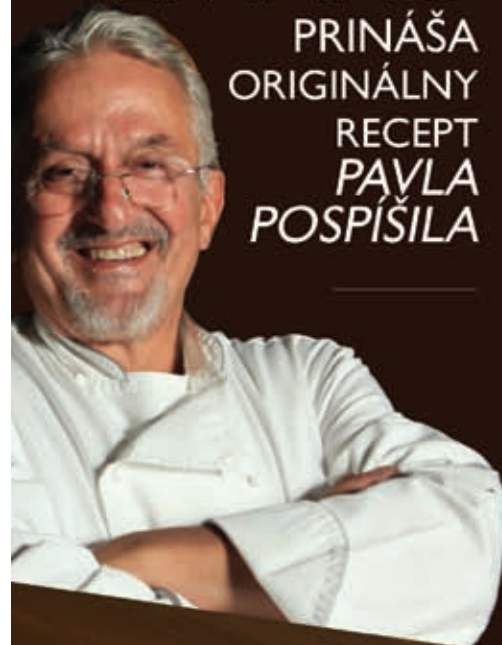
Hranolčky so zdravším olejom

Zemiakové hranolčky si získali srdcia mnohých ľudí, malých i veľkých, po celom svete. Čo všetko sa však skrýva za chutným a kvalitným hranolčekom? Spoločnosť McCain je líder na trhu mrazených zemiakových výrobkov, ktoré sa vyznačujú nielen jednoduchou prípravou, skvelou chuťou ale môžu byť aj súčasťou vyvázenej stravy. Pre ešte lepší nutričný profil zemiakových výrobkov spoločnosť vyvinula novú zmes slnečnicového oleja, ktorú používa v procese predsmážania. Nový mix obsahuje vysoký podiel nenasýtených mastných kyselín (85 %), ktoré majú pozitívny účinok na ľudský organizmus.

Jedným z mylných a častých tvrdení je, že tuky, ktoré prijímame z potravy, nie sú v zhode so zdravým jedálnym lístkom, a teda s vyváženým životným štýlom. „Strava bez tuku je dlhodobá nemysliteľná, pretože niektoré tzv. esenciálne mastné kyseliny si nevie náš organizmus vytvoriť a musí ich prijímať potravou,“ konštatuje MUDr. Peter Minárik. Potraviny, ktoré konzumujeme, majú rozdielny obsah tukov. Niektoré z nich si vie naše telo vyrobiť, ale niektoré nie. To je dôvod, prečo ich musíme prijímať prostredníctvom pestrej stravy, ku ktorej možno zaradiť aj kvalitné hranolčky. **VN**

LIVIANO

PRINÁŠA
ORIGINÁLNY
RECEPT
PAVLA
POSPÍŠILA

Pečené kuracie prsia na bryndzových haluškách

Potrebujeme:

200 g kuracích prs, soľ, korenie, 6 g tymianu
15 g jarej cibulky, špičky zelenej špargle, mrkvu,
60 g hladkej múky, 1 vajce, muškátový oriešok,
olej, 0,5 dcl sladkej smotany, 40 g bryndze

Kuracie prsia osolíme, okoreníme a opečieme na panvici. Vložíme do rúry spolu s tymianom a pečieme 7 minút pri teplote 180°C. Po upečení necháme mäso odpočinúť, aby zostalo šťavnaté. Z múky, vajec, soli a muškátového orieška vypracujeme redšie cesto, ktoré cez sitko pretláčame do vriacej osolenej vody a krátko povaríme. Do rozpustenej bryndze so smotanou pridáme uvarené halušky a zohrejeme. Nakoniec primiešame na drobno nakrájanú jarnú cibulku. Šparglu s mrkvou blanšírujeme v osolenej vode a nakoniec veľmi krátko restujeme na masle. Servírujeme halušky, na ktoré uložíme upečené kuracie prsia spolu s tymianom. Ozdobíme mrkvou a špargľou.

LIVIANO
RESTAURANT

TECHNOPOL, Kutlíkova 17, BRATISLAVA
Rezervácie: 02 / 68 286 688
www.liviano.sk

Dizajnová značka Moree zažiari aj u nás

Spoločnosť Moree, nemecký výrobca inovatívneho svietiaceho nábytku, vstupuje na slovenský trh.

Značka je výnimočná predovšetkým čistými líniami a silným dizajnom. Na slovenskom trhu budú produkty Moree distribuované spoločnosťou Oxygenic. Produkty značky Moree sa hodia do interiéru, ako i pre terasy či záhrady. Vo vysokej miere sú taktiež využívané v reštauráčnom a hotelovom segmente.

„Produkty značky Moree môžete nájsť takmer po celom svete, nielen v dizajnových interiéroch, ale i v nočných kluboch, hoteloch a reštauráciách. Mnoho spoločností si produkty krátkodobo prenajímajú a využívajú ich pri najrôznejších eventoch,“

hovorí Ľuboš Žáček, zástupca výhradného distribútora pre Slovensko a Českú republiku.

S láskou k svetlu

Dizajn značky Moree vzniká v nemeckom Düsseldorfe, kde okolo seba dvaja zakladatelia – Dirk Hagen Zimmermann a Christian Drawert,

zhromaždili tím umelcov a dizajnérov, ktorí prinášajú do sveta svietiaceho nábytku stále nové nápady. Výroba sa uskutočňuje vo Wuppertale, bývalom centre textilného priemyslu západného Nemecka. Samozrejmosťou je tuhosť, odolnosť, stálofarebnosť a veľmi ľahká údržba všetkých produktov tejto značky.

Svietiaci nábytok

„Spoločnosť je priekopníkom v oblasti svietiaceho nábytku. Technológiu LED sme nasadili ako prví, až následne sa stala všeobecne uznávaným trendom v oblasti nábytku na medzinárodných veľtrhoch,“ hovorí Christian Drawert, jeden zo zakladateľov značky. LED jednotky sú pestré, vysoko svietivé a sú nastavené tak, aby vytvárali rovnomerne svietiaci nábytok či predmety. LED diódy poskytujú celé svetelné spektrum farieb, vrátane bielej, a tiež možnosti diaľkového ovládania, výberu farieb či funkcie stmievania. **VN**

Výrobky, čo osviežia pokožku

Spojenie rastlinných a ovocných výťažkov zabezpečuje jemnú a zvláčnenú pokožku tela. V novom Nature Secrets sú použité prírodné výťažky a svieže vône pre maximálny pôžitok pri starostlivosti o celé telo. Výrobky sú v nových, praktických, no najmä vo väčších baleniach s uzáverom proti vytečeniu.

Výrobky spoločnosti Oriiflame z kolekcie Nature Secrets so pšeničnými proteínmi a kokosovým olejom zabraňujú strate hydratácie, vyživujú a zlepšujú pleť. Kokosový olej je bohatý na masťné kyseliny, dobre sa vstrebáva do pokožky a má príjemnú vôňu. Tekuté mydlo s vyživujúcou pšenickou a kokosom Nature Secrets má príjemné krémové zloženie a jemnú vôňu. Krémový sprchovací krém s vyživujúcou pšenickou a kokosom Nature Secrets zaujme zjemňujúcimi a vyživujúcimi vlastnosťami a telový krém s pšenickou

a kokosom Nature Secrets, obohatený o včelí vosk, udrží v pokožke potrebnú vlahu. **PR**

Vylepšené chladničky od Samsungu

Spoločnosť Samsung, popredný výrobca a inovátor spotrebnej elektroniky a domácich spotrebičov, prichádza na trh s novými kombinovanými chladničkami Samsung Série G. Nové vnútorné usporiadanie a zoštíhlené steny chladničky maximalizujú vnútorný priestor pri zachovaní rovnakých vonkajších rozmerov.

Kombinované chladničky Samsung Série G vynikajú vylepšenou ergonomiou interiéru, ktorá poskytuje kapacitu až 400 litrov. Súčasne s tým umožňujú variabilné usporiadanie priehradiek vo dverách chladničky. Viac priestoru poskytuje aj zväčšený spodný box určený na uchovávanie ovocia a zeleniny.

„Nároky na usporiadanie vnútorného priestoru chladničiek sa stále zvyšujú. Súčasne s tým však väčšina do-

mácností rieši problémy s nedostatkom miesta v kuchyni. Inovatívna konštrukcia chladničiek Samsung Série G vychádza v ústrety obom požiadavkám spotrebiteľov,“ uviedol Michal Tichý, produktový manažér divízie domácich spotrebičov Samsung. **VN**

ONE Fashion Outlet sa rozšíri

Prvé outletové nákupné centrum ONE Fashion Outlet potvrdilo príchod ďalších prestížnych značiek do Voderád, ktoré sa stanú jeho sídlom. Okrem už potvrdených predajní GANT, Adidas či Tom Tailor tu zákazníci nájdú aj módnou značku Benetton, športový obchod Envy, spodnú bielizeň Schiesser & Esprit či prémiové čokoládové výrobky značky Lindt. „Príchodom ďalších značiek sa potvrdzuje, že náš projekt je pre ne dostatočne atraktívny,“ uviedol Vladimír Kozár, projektový manažér ONE Fashion Outlet.

Nákupné centrum pri Voderadoch počítá ročne s 1,5 až 2 miliónmi potenciálnych zákazníkov nielen zo Slovenska, ale aj Maďarska, Rakúska a Českej republiky. Celková investícia do tohto projektu dosiahne 65 miliónov eur a prinesie vyše 350 nových pracovných miest. Prvá fáza výstavby outletu z 15 000 štvorcovými metrami predajnej plochy bude dokončená na jar budúceho roka. **PR**

Výnimočný mok pre výnimočné chvíle

Prestížnu značku šampanského Perrier-Jouët si môžete vychutnať aj na Slovensku.

Šampanský dom Perrier-Jouët nedávno oznámil, že knieža Albert II. Monacký si zvolil Perrier-Jouët za oficiálne šampanské na svoju svadbu s Charlene Wittstockovou, ktorá sa bude konať 1. a 2. júla tohto roka. Pre Perrier-Jouët je čťou

byť súčasťou tejto udalosti s medzinárodným ohlasom, pretože je to súčasne aj ocenenie historických vzťahov medzi Monackým kniežatstvom a týmto známym výrobcom. Jeho Cuvée Belle Epoque sa už 10 rokov podáva aj na Bále ruží v Monaku.

Dvestoročná tradícia

Po svadobnom obrade, ktorý sa bude konať na nádhernom nádvorí kniežacieho paláca, budú niektoré z najprestížnejších cuvée od Perrier-Jouët súčasťou recepcie vrátane oficiálnej večere. Na počesť tejto historickej udalosti sa bude podávať personalizované cuvée.

Lionel Breton, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ pre Martell Mumm Perrier-Jouët, poznamenal: „Šampanský dom Perrier-Jouët sa zrodil z ľúbostného zväzku jeho zakladateľov Pierra Nicolasa Perriera a Adèle Jouëtovej pred 200 rokmi. V tomto osobitnom roku 200. výročia domu sme hrdí a teší nás, že

môžeme byť súčasťou osláv svadby Jeho Výsosti Alberta II. Monackého so slečnou Charlene Wittstockovou prostredníctvom našich prestížnych cuvée.“

Od svojho založenia v roku 1811 sa značka Perrier-Jouët vždy spájala s kráľovskými udalosťami. V roku 1861 udelila britská kráľovná Viktória výrobcovi privilégium stať sa dodávateľom jej dvora. Nasledovali ju švédsky kráľovský dvor a Leopold I. Belgický. Napoleon II. a ruská cárovná Marie Hessen-Darmstadt boli tiež zákazníkmi a patrónmi domu.

O pozoruhodné 200-ročné dedičstvo stelesnené ikonickým Belle Epoque Cuvée sa doteraz staralo len sedem majstrov pivníc.

Jedinečná chuť aj u nás

Toto výnimočné šampanské si môžete vychutnať tiež aj na Slovensku. Vyhradným distribútorom Perrier-Jouët je spoločnosť Jan Becher Slovensko. Najst' ho môžete v špecializovaných predajniach, prípadne občas aj v ponuke najväčšieho slovenského veľkoobchodného reťazca METRO Cash & Carry SR. Jeho jedinečnú chuť si môžete užiť napríklad v známej reštaurácii Flowers v Bratislave. Zakúpiť sa dá aj prostredníctvom e-shopu <http://www.janbecher.com/b2b/perrier-jouet>. Na Slovensku sa tohto exkluzívneho šampanského predá okolo 150 litrov za rok a jedna fľaša vyjde približne na 130 €.

Dodajme, že spoločnosť Jan Becher Slovensko, ktorá je súčasťou nadnárodného koncernu Pernod Ricard, v súčasnosti distribuuje viac ako 30 známych svetových značiek alkoholických nápojov. Patrí medzi ne napr. Becherovka, Becherovka Lemond, Absolut, Ballantine's, Jameson, Havana Club, Beefeater, Chivas Regal, Martell, Olmeca, Kahlúa, Malibu, Jacob's Creek, Graffigna, Champagne Mumm, Perrier-Jouët, prémiový likér Cordial, aperitív KV 14 a mnohé ďalšie. Viac info na <http://www.janbecher.com>.

PR
Foto TASR, SCX

Zapájanie zamestnancov do dobrovoľníctva

Ludský faktor je dnes pre pôsobenie firiem mimoriadne dôležitý

V novej ekonomike potrebuje firma zamestnancov, ktorí nie sú len „kolieskami“ v komerčnom stroji – ale ľudí, ktorí prinášajú energiu, iniciatívu, spájajú druhých, uvádzajú veci do života, prinášajú hodnoty.

Títo ľudia sa len ťažko dajú nahradiť. Majú totiž svoju prácu radi, záleží im na tom, čo robia, vedia vložiť do vecí seba, svoju osobnosť. Inšpirujú kolegov, majú ich radi zákazníci. Je jedno, či ide o vrcholného manažéra alebo sekretárku. Najplyvnejší marketingový

poradca na svete Seth Godin ich volá umelci alebo linchpini (kľúčové opory, stredové osky, základné spájajúce prvky).

Seth Godin hovorí, že práve darcovstvo – aj darcovstvo času/dobrovoľníctvo – je typickým znakom linchpinov. Nemôžete byť linchpinom bez dávania. Linchpin robí veci dobrovoľne, z radosťi, že môže zlepšovať status quo, nie kvôli odme-
ne. Je autentickjší, ľudia mu veria – a prirodzene rozširuje okruh spriatelnených fanúšikov.

Význam budovania vzťahov

Zapájanie zamestnancov do darcovstva a dobrovoľníctva je jedným zo spôsobov, ako vo firme podporovať linchpinov. Cez firemné dobrovoľníctvo podnik podporuje kultúru iniciatívy, zapájania sa, budovania vzťahov. Vytvára inú atmosféru ako moderná otvorená kancelária s desiatkami stolov v jednej obrovskej hale. Takéto prostredie nie je príliš humánnejšie ako Fordova továrňa, v ktorej robotníci vykonávali čiastkové mechanizované úkony. Vytvára pocit,

že pracovník je len nahraditeľným kolieskom v komerčnej mašine. Chýba priestor pre slobodu, emócie, zdieľanie, radosť, kreativitu, budovanie vzťahov, vzájomnú pomoc... prirodzené a nutné potreby najschopnejších ľudí, linchpinov. Nejde len o kanceláriu. Dobrovoľníctvo – okrem priameho úžitku pre komunitu – saturuje tieto prirodzené potreby. Vďaka nemu môže firma znížiť stratu motivácie svojich kľúčových pracovníkov a vychovávať nových. Aktuálne štúdie v západných krajinách (napr. Boston Colle-

Cez firemné dobrovoľníctvo podnik podporuje kultúru iniciatívy.

ge Center for Corporate Citizenship v r. 2009 alebo The City of London v r. 2010) už dnes neskúmajú, či sa firmy venujú zapájaniu zamestnancov do dobrovoľníctva, ale ako môžu firmy realizovať tieto programy efektívnejšie, s väčším dopadom, a ako merať prínosy pre komunitu i zapojených zamestnancov. Napr. medzi 90 percentami firiem z rebríčka Fortune 500 sú dobrovoľnícke programy „mainstream and mandatory“.

Nutný je citlivý prístup

Najčastejšie sledovanými biznis benefitmi sú podľa respondentov prieskumov: firemná reputácia, teambuilding, pozdvihnutie morálky a motivácie, spokojnosť s prácou, lojalita zamestnancov voči firme a rozvoj kompetencií. Zapájanie zamestnancov do pomoci komunitu už dnes prekročilo čisto altruistický, charitatívny zámer. Firmy tieto programy chápu ako win-win riešenie (pre komunitu i firmu). Dobrovoľnícke programy mávajú veľakrát aj formálne definovaný vlastný „business case“, ktorý im pomáha v internej komunikácii získať vnútornú podporu a odsúhlasenie. Zároveň sa však ukázalo,

Zaujímavé príklady v dobrovoľníctve na Slovensku

HR politika, znalosť firmy medzi študentmi – ZSE – projekt Energia pre najlepšie nápady mladých.

Link na komerčné aktivity – Edenred – darovanie stravných poukážok a varenie pre ľudí bez domova.

Link na komerčné know-how – Dell – vzdelávanie detí a neziskoviek v IT.

Osobný rozvoj – Slovak Telekom – zamestnankyňa pomáhala cez program Hlavy pomáhať nízkoprahovej organizácii pri strategickom pláne.

Kultúra dobrovoľníctva, osobný príklad šéfa – US Steel – CEO povzbudzuje za-

mestnancov na všetkých dobrovoľníckych aktivitách, osobne oceňuje najaktívnejšieho dobrovoľníka.

Prekonanie prvotného nezáujmu zapojením vedenia – Samsung – vedenie firmy inšpiruje vlastnou účasťou zamestnancov.

Kultúra dobrovoľníctva, teambuilding – Ernst & Young – po svojom Community Day majú zamestnanci spoločný večierok, kde si premietajú fotografie zo všetkých dobrovoľníckych aktivít.

Teambuilding – RWE IT – zdôraznenie zábavy, názvy tímov s filmovým alebo rozprávkovým motívom, príslušné kostýmy, nakrúcanie vtipných videí.

Spoluidentita firmy a neziskovky – Kinstellar – spolupráca s nízkoprahom pre deti ulice – Kaspian.

že firmy musia biznis ciele nastavovať citlivo, nakoľko zamestnanci mnohokrát nepovažujú za vhodné prehnane prepájanie biznis cieľov a dobrovoľníctva. Nechcú napríklad slúžiť ako reklamný nosič firmy. Keď sa na darcovstvo začne pozeráť najmä z biznis pohľadu a bude sa robiť len kvôli očakávanej protihodnote pre firmu, stratí svoju prirodzenú príťažlivosť a silu, stane sa produktom, ktorý si možno zaplatiť – a tým prestane byť zaujímavé pre zamestnancov i iných stakeholderov.

Prieskumy dokazujú, že dobrovoľníctvo rozvíja aj zručnosti a kompetencie zamestnancov, ktoré sú silne prepojené s individuálnou efektívnosťou v práci:

- komunikačné zručnosti, schopnosť zrozumiteľne komunikovať a aktívne počúvať,
- schopnosť pomáhať iným, poskytovať koučing a counseling, trénovať a hodnotiť výkon,
- adaptabilitu a schopnosť pracovať v rôznorodom prostredí na rozdielnych úlohách a s odlišnými ľuďmi, negociačné zručnosti, presvedčenie, riešenie konfliktov, hľadanie riešení.

Zapojení zamestnanci v prieskumoch uvádzajú, že keď dobrovoľníci, veľakrát fungujú mimo svojej „komfortnej zóny“, čo je pre nich a ich prá-

cu mimoriadne prínosné. Britské firmy preto využívajú dobrovoľnícke programy ako priamu súčasť HR a tréningu zamestnancov. Na ilustráciu: v Londýne sa firemné náklady na jedného zamestnanca-dobrovoľníka na rok pohybujú okolo

Prieskumy dokazujú, že dobrovoľníctvo rozvíja aj zručnosti zamestnancov.

400 libier. Oproti iným vzdelávacím programom predstavuje dobrovoľníctvo vysoko efektívny spôsob rozvíjania kľúčových kompetencií.

Positívne efekty

Britský výskum dokázal, že pozitívne efekty dobrovoľníctva na osobné vnímanie, rozvoj zručností a tímové fungovanie sa nespájajú s krátkodobým „epizodickým“ zapojením. Zmyslupnejšie benefity si vyžadujú minimálne dva dni dobrovoľníctva ročne. Takýto typ zapojenia prirodzene ponúka najmä skills-based volunteering (typ programu Hlavy pomáhajú), ktorý si už svojím prirodzeným nastavením –

aby skutočne pomohol – vyžaduje dlhobojší záväzok než len pár hodín. Očakávaným štandardom a benchmarkom na zapojenie zamestnancov by teda malo byť minimálne 16 hodín na dobrovoľníka ročne.

Múdre firmy zohľadňujú dobrovoľnícku skúsenosť uchádzača už pri prijímaní do zamestnania. Uvedomujú si, že životopis s bohatou dobrovoľníckou časťou môže znamenať dôležitú prax a rozvinuté soft skills. Zatiaľ čo formálne vzdelanie sa týka predovšetkým intelektuálnej úrovne zamestnanca, úspešná dobrovoľnícka skúsenosť môže dokumentovať aj charakterové, emocionálne a sociálne kompetencie pracovníka, ako sú: pevná vôľa, vytrvalosť, sebaovládanie, tolerancia, spolupráca, vedenie skupiny, samostatnosť, iniciatíva, asertivita...

Autor manažérskeho bestselleru Good to Great Jim Collins hovorí: „Je to veľká irónia. Neziskové organizácie stále viac pozerajú na biznis v snahe inšpirovať sa modelmi leadershipu a využívania talentu, no mám podozrenie, že viac skutočného leadershipu nájdeme v neziskovom ako komerčnom sektore.“

Pavol Hrica, Nadácia Pontis
Foto TASR

Podnetná konferencia o zodpovednom podnikaní

Nadácia Pontis a Business Leaders Forum vytvorili prestížnu platformu na diskusiu o dôležitých otázkach.

Povedomie Slovákov o zodpovednom podnikaní nie je príliš vysoké. Čo je však zaujímavé – majú o ňom veľmi dobré spontánne povedomie. Nezneužívanie zamestnancov a poctivosť pri podnikaní – práve tieto dve kategórie vyzdvihuje väčšina Slovákov, keď sa ich opýtate na zodpovedné podnikanie. Aj to vyplynulo z prieskumu, ktorý v máji prezentovali na 8. medzinárodnej konferencii o zodpovednom podnikaní. Organizátormi konferencie boli Nadácia Pontis a Business Leaders Forum. Veľvyslankyňa Nórska, Dánska a Holandska spolu s ministrom hospodárstva Jurajom Miškovom a ďalší hostia diskutovali na tému, ako vlády podporujú zodpovedné podnikanie.

Sila verejnosti

Podľa ministra hospodárstva Juraja Miškova sú hlavnými realizátormi zodpovedného podnikania

najmä nadnárodné firmy a propagátormi neziskové organizácie. „S radosťou však sledujeme rastúce povedomie verejnosti, ktorá zodpovedné podnikanie od firiem očakáva,“ poznamenal. Potvrzuje to aj prieskum, podľa ktorého 12 percent respondentov už bojkotovalo výrobky firmy alebo služby, ktorú považujú za nezodpovednú. Podobný počet už poslal sťažnosť firme e-mailom a ďalší rozposlali e-mail známym, že sú nespokojní s výrobkom alebo s aktivitou firmy. V dobe elektronických médií tiež narastá efekt oplyvňovania nákupného rozhodnutia medzi ľuďmi, pretože svoju nespokojnosť ľudia šíria ďalej na internete a na blogu.

Globálny aspekt

Nechýbala ani Charity Hanley z Business in the Community, organizácie, ktorá je pod patronátom Princa Charlesa a zastrešuje vyše 850 zodpovedných firiem. Ako veľmi dôležitá sa ukázala aj diskusia so zástupcami médií a téme klimatickej zmeny sa venoval klimatológ Milan Lapin. „Na zemi je nás už tak veľa, že sme ako jedna veľká dedina. Musíme povedať, že každý podnikateľ sa snaží mať čo najväčšiu efektívnosť a čo najväčší zisk. Časový horizont, ktorý

je pre neho dôležitý, je 10 rokov. Podnikatelia by si však mali uvedomiť, že všetci meníme životné prostredie na 100 rokov, pre niekoľko generácií dopredu,“ zdôraznil.

Ukážka dobrovoľníctva

Veľmi zaujímavou ukážkou zapájania zamestnancov do dobrovoľníctva je aj podujatie Naše Mesto, v rámci ktorého dobrovoľníci pomáhajú neziskovým organizáciám a ich klientom. V rámci Európskeho roka dobrovoľníctva si Nadácia Pontis dala odvážnu výzvu – zapojiť do najväčšej akcie firemného dobrovoľníctva 4 000 dobrovoľníkov. Podujatie Naše Mesto sa 17. a 18. júna okrem Bratislavy, Košíc a Žiliny uskutoční aj v Spišskej Novej Vsi, Galante a Hlohovci. Od roku 2007 po dnes sa doň zapojilo 60 firiem a viac ako 5 000 dobrovoľníkov. Spoločne odpracovali 18 589 hodín, čo je 10 rokov práce jedného človeka. Hodnota tejto práce predstavuje sumu 78 631 eur. Dobrovoľníkom sa pritom podarilo skrúšiť 2 hradné zručaniny, 100 parkov a verejných priestranstiev, takmer 60 detských ihrísk a školských záhrad, 5 útulkov pre bezdomovcov a 2 útulky Slobohy zvierat.

NP

Slovensko je zatiaľ na polceste

Slovensko vytvára podmienky na zodpovedné podnikanie zhruba s polovičným úspechom.

Uvádza to prieskum, ktorý uskutočnila Ekonomická univerzita v Bratislave v spolupráci s Rozvojovým programom OSN (UNDP) a podporou Ministerstva hospodárstva SR. Jeho závery v máji zverejnili na pôde rezortu hospodárstva.

„Spoločensky zodpovedné podnikanie v poslednom období výrazne rezonuje v prostredí mnohých medzinárodných inštitúcií a stáva sa predmetom záujmu strategických cieľov vlád mnohých krajín,“ povedal minister hospodárstva SR Juraj Miškov. „Som presvedčený, že priaznivé podnikateľské prostredie, ktoré motivuje ľudí k podnikaniu, je jedným z kľúčových nástrojov na zabezpečenie dlhodobej konkurencieschopnosti krajiny. Preto si Ministerstvo hospodárstva SR a vláda SR ako jednu zo svojich priorit stanovili zlepšenie podnikateľského prostredia. Mojou snahou je dosiahnuť jeho výrazné skvalitnenie. A ak chceme dosiahnuť lepšie podnikateľské prostredie, je

nutné, aby sa do tohto procesu zapojili všetky ústredné orgány štátnej správy v intenciách programového vyhlásenia vlády,“ dodal.

V strede hodnotiacej škály

V úspešnosti vytvárať podmienky na zodpovedné podnikanie sa Slovensko na hodnotiacej škále od 1 do 100 nachádza zhruba

Certifikáty za uplatňovanie zodpovedného podnikania si prevzali:

Anasoft APR., s. r. o.
Bayer, s. r. o.
Provident Financial, s. r. o.
Skupina Skanska
Slovalco, a. s.
Zentiva, a. s.
Embraco, a. s.
ESET, s. r. o.
Baumit, s. r. o.
Nera Networks, s. r. o.
Agentúra Manna, s. r. o.
Bramac – strešné systémy, s. r. o.
Komárňanské tlačiarne, s. r. o.
Slovdekra, s. r. o.
VSE, a. s.

v strede. Ide o výsledky prvého celoštátneho merania kvality podmienok na zodpovedné podnikanie. Metodiku vyvinulo Slovensko v rámci regionálneho projektu financovaného Európskou komisiou a UNDP.

„V Európskej únii doteraz chýbal systém, ktorý by potvrdil, že zodpovedné podnikanie prináša konkurenčné výhody krajínám i podnikom. Nová národná metodika, ktorú vyvinulo UNDP, zohľadňuje špecifické prostredie SZP v projektových krajinách a spoločný systém merania umožní porovnanie úrovne SZP medzi nimi v rámci Únie,“ konštatoval riaditeľ rozvojových projektov bratislavského Regionálneho centra Rozvojového programu OSN Balázs Horváth. Vlády tak môžu okrem iného merať efektivitu priamych i nepriamych výhod a prínosov zodpovedného podnikania.

Pilotné ocenenia

Na podujatí predstavili aj praktickú metodiku, ktorá umožní firmám dôkladnejšie vyhodnotiť svoje aktivity na podporu SZP. Pilotné sebahodnotenie absolvovali spoločnosti z farmaceutického a spotrebného priemyslu, zo sektoru služieb, stavebníctva, financií, výroja softvéru, výroby i distribúcie energie. Ich manažéri si prevzali certifikáty za uplatňovanie zodpovedného podnikania. **MH/JF**

Vnímanie zodpovedného podnikania

Téma zodpovedného podnikania je pre slovenskú verejnosť relatívne neznáma.

Naznačuje to reprezentatívny prieskum vnímania zodpovedného podnikania verejnosťou, ktorý už po štvrtýkrát realizovalo v apríli tohto roku združenie Business Leaders Forum v spolupráci s agentúrou Focus.

Prieskum zisťuje znalosť konceptu zodpovedného podnikania, spontánne predstavy a aktivity, ktoré respondenti považujú v zodpovednom podnikaní za najdôležitejšie. Zaujímavé sú odpovede o dôležitosti zodpovedného podnikania pri výbere zamestnávateľa, pri kúpe tovarov či formy prejavu nesúhlasu s aktivitami firmy.

Predstavy o zodpovednosti

V prieskume uvádza 38 percent opýtaných, že

už počuli, prípadne čítali o téme zodpovedného podnikania, pričom polovica o nej nikdy nepočula. Pod pojmom zodpovedné podnikanie si spontánne respondenti najčastejšie predstavovali nezneužívanie zamestnancov a poctivosť pri podnikaní. Poctivosť pri podnikaní považuje 74 percent respondentov rovnako za najdôležitejšiu aktivitu firiem, ktoré podnikajú zodpovedne, a 70 percent za ňu považuje vhodné pracovné podmienky.

Necelých 60 percent opýtaných si myslí, že na Slovensku existujú firmy, ktoré podnikajú zodpovedne, avšak pätina opýtaných tvrdí, že takéto firmy na Slovensku vôbec neexistujú. Medzi dôvodmi, prečo respondenti považovali konkrétnu firmu za zodpovednú, sú starostlivosť o zamestnancov a ich rodiny, darcovstvo a zohľadňovanie životného prostredia. Informácie o projektoch a aktivitách zodpovedných firiem získava 44 percent respondentov z televízie, 26 percent z dennej tlače a časopisov, pätina z osobnej skúsenosti, podobne aj od zamestnancov danej spoločnosti. Dve

tretiny opýtaných však tieto informácie nezaujímajú.

Hierarchia hodnôt

Pri hľadaní zamestnania je pre opýtaných najdôležitejšia výška platu, ktorý daná spoločnosť ponúka. Nasledujú reputácia firmy, spájanie so škandálmi alebo korupčnými aférami, zamestnanecké benefity a vzdialenosť firmy od miesta bydliska.

Pri nákupe tovarov a služieb je pre respondentov najdôležitejšia kvalita a cena výrobku alebo služby. S väčším odstupom nasledujú ochrana životného prostredia alebo to, či firma podniká transparentne a stará sa o svojich zamestnancov.

V prípade nesúhlasu s aktivitami firmy 12 percent opýtaných už niekedy v minulosti prejavilo svoj nesúhlas bojkotom výrobkov alebo služieb danej firmy. Podobný počet prejavil nesúhlas podaním sťažnosti firme, ďalší rozposlaním e-mailu známym a zverejnením informácií na webovej stránke. **Nadácia Pontis/BH**

Ruka podaná tým najbezbrannejším

Sú ľudia, ktorí naozaj potrebujú pomoc. A ja verím, že prirodzenou potrebou človeka je pomáhať.

Myslím si to Alena Synková, riaditeľka Detského fondu Slovenskej republiky (DF SR), ktorý už dvadsať rokov prostredníctvom rôznych aktivít a projektov pomáha deťom so zdravotným postihnutím zo sociálne slabých rodín.

■ **Detský fond Slovenskej republiky a jeho Konto Bariéry si získali uznanie verejnosti za aktivity v prospech postihnutých sociálne znevýhodnených detí. Aké sú princípy ich fungovania a hlavné zásady, ktorými sa riadia?**

Myslím si, že existuje stupeň utrpenia, ktorý vyvoláva pocit rezignácie, a tak niektorí mlčia a my ich nemusíme počuť. Na Slovensku sú ľudia, ktorí naozaj potrebujú pomoc. A ja verím, že prirodzenou potrebou človeka je pomáhať. Dôkazom toho je aj 20-ročná existencia Detského fondu Slovenskej republiky a množstvo pomoci, ktorú sme mohli realizovať, a to vďaka ľuďom, ktorí nie sú ľahostajní. Dá sa nám život detí zlepšovať, chrániť a dokonca niekedy aj zachrániť.

■ **Mohli by ste uviesť konkrétne podrobnosti o vašich najvýznamnejších projektoch a aktivitách?**

Čo sa týka konkrétnych projektov, spomeniem niektoré. Konto Bariéry prispieva nepretržite od roku 1993 deťom so zdravotným postihnutím na pomôcky, prevádzkujeme nízkoprahové

Dá sa nám život detí zlepšovať, chrániť a dokonca niekedy aj zachrániť.

centrum pre deti ulice v bratislavskej Vrakuni pod názvom MIXklub a MIXáčik, pomáhame rodinám s hyperaktívnym dieťaťom, organizujeme kampane za zníženie detskej úrazovosti ako napríklad kampaň Aby deti nezomierali. Z aktivít z minulosti je to napr. nákup prístrojov na záchranu života detí – tzv. Ostrovy života pre jednotky intenzívnej starostlivosti, zriadili sme 53 izieb pre spoločný pobyt rodiča a dieťaťa v nemocnici – projekt Som tu s tebou, prispeli sme na školské pomôcky chudobným deťom a mnoho ďalších.

S týmto aj úzko súvisí budovanie dobrého mena organizácie, a to nehovorím len preto, že robíme rozhovor pre časopis GoodWill. Považujem to za veľmi dôležité. O všetkom, čo robíme, by som mohla rozprávať veľmi dlho a rada...

■ **Aj na Slovensku sa firmy snažia rozvíjať aktivity v rámci konceptu spoločenskej zodpovednosti. V tejto oblasti realizujú vlastné projekty alebo podporujú renomované nadácie a občianske združenia. Aké sú argumenty pre spoluprácu s DF SR a pre vstup do projektu Konto Bariéry?**

Ak hovoríme o Konte Bariéry, tak hovoríme o pomoci deťom so zdravotným postihnutím zo sociálne slabých rodín. Najlepšie je vysvetliť si to na konkrétnom príklade. Rodič napíše do firmy list s popisom vážneho postihnutia dieťaťa, zlej rodinnej situácie a žiada príspe-

vo, v tomto prípade napr. pre Ľubomíra na elektrický invalidný vozík v hodnote 5 233 €. Súkromná spoločnosť podporujúca deti so zdravotným postihnutím sa rozhodne žiadateľa podporiť, často aj pod vplyvom emočne napísaného listu. Pritom má firma pocit, že prispela na vozík transparentne, efektívne a konkrétne.

■ **Mohli by sme tento konkrétny príklad týkajúci sa fungovania Konta Bariéry aj ilustrovať na konkrétnych číslach a faktoch?**

Ako to funguje v Konte Bariéry? Rodič žiadosť vykladuje podľa kritérií Konta Bariéry, ktoré má k dispozícii. Správna rada posúdi sociálnu situáciu rodiny, zdravotný stav dieťaťa, či je pomôcka pre dieťa vhodná, na aký príspevok má žiadateľ nárok od štátu, resp. zdravotnej poisťovne. V tomto prípade mal Ľubomír nárok na

Konto Bariéry prispelo 600 € na stropný koľajnicový systém pre imobilných klientov Domova sociálnych služieb v Žiline.

príspevok na vozík z ÚPSVaR vo výške 4 971 €. Ľubomírovi zostávalo doplatiť 261 €. Konto Bariéry mu prispelo a schválená výška príspevku sa uhradila dodávateľovi pomôcok na základe vystavenej faktúry. Finančné prostriedky išli skutočne na to, na čo boli schválené.

■ **Dá sa teda povedať, že pomoc zdravotne postihnutým deťom zo sociálne slabších rodín prostredníctvom DF SR a projektu Konto Bariéry je adresnejšia a cielenejšia...**

Stačilo v tomto prípade doplatiť len 261 €, na rozdiel od súkromnej spoločnosti, ktorá prispela čiastkou 5 233 €. Keby súkromná spoločnosť spolupracovala v tomto prípade s Kontom Bariéry, mohli sme pomôcť takýmto spôsobom 20 deťom. Myslím si, že takáto pomoc nemá suplovať povinnosti štátu, ale má

byť doplnkom tam, kde štát alebo zdravotná poisťovňa neprispievajú a rodič na to nemá dostatok finančných prostriedkov. A takto získa pomôcky viac detí.

Vysvetľujem to veľmi zjednodušene, doplatky na pomôcky sa, samozrejme, líšia od prípadu k prípadu, bývajú aj oveľa vyššie. Chcem len

Konto Bariéry prispieva od roku 1993 deťom so zdravotným postihnutím na pomôcky.

povedať, že Konto Bariéry svojimi dlhoročnými skúsenosťami dokáže sprostredkovať pomoc efektívne a transparentne. Taktiež máme istotu, že sme neprispeli na pomôcku, ktorá môže dieťa poškodiť. K tomu chcem ešte

dodať, že všetky prostriedky, ktoré prídu na Konto Bariéry, sú použité len na prispievanie na pomôcky.

■ **Môžete menovať konkrétne subjekty zo súkromnej sféry, ktoré významným spôsobom podporujú Konto Bariéry a ďalšie projekty DF SR?**

Ak by som zobrala posledný rok, tak by som spomenula hlavne: Prvú stavebnú sporiteľňu, Generali Slovensko poisťovňu, Forzu a Corporate Consulting Group.

Samozrejme, radi by sme uvítali aj nových partnerov, ktorým ponúkame: dobrý pocit, spojenie mena s dôveryhodným partnerom, spojenie mena s pomocou deťom so zdravotným postihnutím, spojenie mena s Kontom Bariéry.

RED

Foto archív DF

PSS podporuje Art Film

Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., je jedným z partnerov filmového festivalu Art Film Fest 2011 v Trenčianskych Tepliciach. Cieľom podpory tohto významného podujatia zo strany PSS, a. s., je zvýšiť dostupnosť kultúry pre mladých ľudí. Vďaka nej mali mladí filmoví fanúšikovia už po druhýkrát možnosť získať zadarmo študentský cinepass na celý Art Film Fest 2011. Prostredníctvom cinepassu Prvá stavebná sporiteľňa, a. s.,

ponúkla mladým ľuďom atraktívnu možnosť úplne zadarmo sa zúčastniť na všetkých verejných festivalových projekciách i sprievodných podujatiach 19. ročníka tohto známeho filmového festivalu. So cinepassom „vo vrecku“ si budú môcť počas návštevy festivalu koncom júna vybrať z viac než 160 kvalitných filmov. PR

Manažéri ČSOB opäť brigádovali

Takmer 100 manažérov ČSOB Finančnej skupiny svojou prácou prispelo k vyčisteniu okolia bankských štôlní v Hodruši-Hámroch. Manažéri ČSOB Finančnej skupiny (ČSOB FS) začiatkom mája vymenili saká a kravaty za fúriky a lopaty a zapojili sa do čistenia okolia bankských štôlní v obci Hodruša-Hámre.

Dobrovoľnícke aktivity zaraďuje manažment ČSOB FS už pravidelne do programu výročnej porady manažérov. Nápad čistiť práve okolie bankských štôlní prišiel od vedenia ČSOB FS, ktoré sa rozhodlo okrem fyzickej práce podporiť obnovu bankských štôlní aj finančne. Túto aktivitu bude realizovať v spolupráci s Nadáciou EkoPolis, ktorá zastrešuje rozsiahly projekt rekonštrukcie spomenutých bankských štôlní.

Pre manažérov ČSOB FS je dobrovoľníctvo v tejto forme príjemným vytrhnutím zo stereotypu. „Je osviežujúce vyhrnúť si rukávy a fyzicky pracovať, vidieť za sebou okamžitý výsledok svojej práce a zároveň prispieť k tomu, aby sa v našej krajine zachovalo dedičstvo našich predkov,“ povedal Daniel Kollár, country ma-

nažer ČSOB FS. Výber lokality nebol náhodný. Bankské štôlnie v Hodruši-Hámroch sú súčasťou významného bankského dedičstva a tento región bol až do 19. storočia pokladnicou Uhorska, keďže sa tu ťažili najmä drahé kovy. Hodruša-Hámre možno považovať, spolu s Banskou Štiavnicou a Kremnicou, za tri najvýznamnejšie lokality ťažby zlato-strieborných rúd na Slovensku. Preto bolo pre ČSOB Finančnú skupinu prirodzené podporiť obnovu tohto vzácného dedičstva. ZF

Stredoškooláci súťažili v USA

Na Medzinárodnej olympiáde projektov trvalo udržateľného rozvoja I-SWEEEP 2011 (International Sustainable World – Energy, Engineering and Environment Project Olympiad), ktorá sa konala v máji v americkom Houstone tento rok už po štvrtýkrát, reprezentovali SR Jaroslav Ferenc z Gymnázia Vojtecha Mihálka v Seredi, Silvia Hnátová z Gymnázia na Párovskej ulici v Nitre a Marek Lászlo zo Strednej priemyselnej školy strojníckej na Fajnorovom nábřeží v Bratislave. Na olympiádu I-SWEEEP postúpili

z Celoštátnej súťažnej prehliadky bádateľských projektov žiakov stredných škôl Scientia Pro Futuro, ktorej hlavným partnerom sú Slovenské elektrárne, a. s.

V konkurencii nadaných stredoškoolákov z vyše 70 štátov sveta, ktorí predstavili takmer 500 súťažných projektov zameraných na riešenie problematiky trvalo udržateľného rozvoja, najlepšie uspel J. Ferenc, ktorý získal striebornú medailu. JB

Susedské záhrady budú slúžiť všetkým

Súčasťou urbanistického konceptu obytnej zóny Mladé Čunovo sú aj verejné plochy, ktoré budú môcť využívať všetci obyvatelia. Miestom vzájomných stretnutí nových i pôvodných obyvateľov Čunova sa stanú dve verejné susedské záhrady. Developer reagoval na spätnú väzbu od kupujúcich, ktorí mali záujem o miesto pre vzájomné stretnutia so svojimi susedmi. Pozemky susedských záhrad preto odovzdáva

mestskej časti Čunovo. Snahou developera je integrovať nových obyvateľov s pôvodnými obyvateľmi Čunova a vytvárať dobré susedské vzťahy medzi všetkými členmi komunity. Veľkoryso navrhnutá zeleň v obytnej štvrti sa podľa pôvodného projektu rozkladá na ploche viac ako 4 000 m². Odovzdaním susedských záhrad mestskej časti Čunovo sa táto plocha rozšíri o ďalších 1 422 m² parkovej zelene. **VN**

UniCredit pomôže opusteným deťom

V jarných mesiacoch mali zamestnanci UniCredit Bank možnosť rozhodnúť svojím hlasom o podpore jedného z troch charitatívnych projektov, týkajúcich sa sociálne najslabších skupín našej spoločnosti – detí, mladých ľudí a migrantov. Výťažkom interného hlasovania v programe „Your Choice, Your Project“ (Naša voľba, náš projekt), ktorý UniCredit Foundation, nadácia skupiny UniCredit, začiatkom jari vyhlásila, sa stal projekt občianskeho združenia Návrat – Dajme deťom rodinu, ktorý získal viac ako 60 % všetkých zamestnaneckých hlasov. Od 1. mája sa tak UniCredit Bank v spolupráci

so skupinovú nadáciu UniCredit Foundation stala na najbližšie dva roky partnerom občianskeho združenia Návrat, ktoré už viac ako 18 rokov pomáha opusteným deťom z detským domovom získať skutočný domov. Hlavným poslanstvom Návratu je podporiť rodinu (biologickú i náhradnú) ako jedinú existujúcu inštitúciu, ktorá poskytuje optimálne podmienky pre zdravý duševný vývin dieťaťa. Vďaka hlasom zamestnancov UniCredit Bank Slovakia a. s. tak môže Návrat počas najbližších 2 rokov zintenzívniť svoje aktivity zamerané na úspešný priebeh adopcií a pestúnstiev. **PR**

Renault na pomoc Japonsku

Zamestnanci spoločnosti Renault prispeli sumou vo výške 138 458 € na špeciálny fond založený touto spoločnosťou. Tieto financie majú pomôcť obetiam nedávneho zemetrasenia a cunami v Japonsku. Samotná spoločnosť Renault hneď po nešťastných udalostiach v Japonsku na tieto účely vymedzila 500 000 €. RCI Banque, finančná zložka skupiny Renault, prispela sumou vo výške 150 000 € a vedenie spoločnosti Renault pridal ďalších 5 000 €, čo spolu robí 931 916 €.

Tieto peniaze odovzdali Červenému krížu v Japonsku. „Renault je hlavným partnerom, s ktorým spolupracujeme už niekoľko rokov. Po nešťastných udalostiach, ktoré postihli Japonsko, Renault a jeho zamestnanci zareagovali neuveriteľným spôsobom a výrazne podporili Červený kríž v Japonsku,“ povedal Jean-François Mattei, predseda Červeného kríža vo Francúzsku. Do polovice apríla francúzska pobočka Červeného kríža vyzbierala 11,5 milióna eur pre japonský Červený kríž. **TS**

Fotografie na dvojstrane sú z firemných zdrojov a zo servisu TASR.

Podporili zbierku Týždeň modrého gombíka

Tretí májový týždeň už po siedmy raz patril celoslovenskej zbierke UNICEF na pomoc najviac ohrozeným deťom vo svete. Na Slovensku odštartovala v pondelok 16. mája a dobrovoľníkmi v aktuálnej zbierke Týždeň modrého gombíka sa stali aj speváci Zdenka Predná a Miro Šmajda. „Vždy, keď ma oslovia, sa nechám nahovoriť na dobrú vec, nemám s tým problém,“

povedala Z. Predná, ktorá zbierku so symbolom modrého gombíka podporila už viackrát. Teraz sa stala súčasťou tej, ktorá má pomôcť vzdelávaniu detí v Južnom Sudáne. Jej výťažok zabezpečí, aby chlapci a dievčatá v tejto krajine mohli chodiť do školy. Sociálne cistenie nie je cudzie ani Mirovi Šmajdovi. Aj finalista Česko Slovenskej SuperStar počas prvého dňa zbierky vystupoval v úlohe dobrovoľníka. **TA**

Karpatská nadácia podporí študentov

Karpatská nadácia otvorila druhý ročník Programu štipendií T-Systems Slovakia. Program podporí šesť študentov vysokých škôl z východného Slovenska, ktorí študujú informačné technológie a príbuzné odbory. Každý z podporených študentov získa na akademický rok 2011 – 2012 štipendium vo výške 1 400 eur. Druhý ročník programu vytvára príležitosť pre študentov z východného

ho Slovenska získať finančnú podporu pre svoje štúdium na vysokej škole. Zámerom programu je podporiť študentov informačných technológií a príbuzných odborov z Košického a Prešovského kraja, ktorí svoju budúcnosť spájajú s regiónom východného Slovenska. Štipendium je určené najmä mladým ľuďom, ktorí sú aktívni a pripravení aj svojou dobrovoľníckou činnosťou podieľať sa na rozvoji svojej obce, sídliska či regiónu. **TA**

O2 už pokrýva 95 % obyvateľov Slovenska

Spoločnosť Telefónica Slovakia sa v prvom štvrtroku 2011 darilo. Výnosy vzrástli o 53,5 % na celkových 34,6 mil. € a počet aktívnych zákazníkov dosiahol 947-tisíc. „O2 pokračuje vo výraznom raste hospodárskych a prevádzkových ukazovateľov. Zvyšovaniu zákazníckej bázy v segmente fakturovaných služieb napomohli aj noví zákazníci programu O2 Moja Firma,“ uviedol John McGuigan, generálny riaditeľ spoločnosti Telefónica Slovakia.

Priemerný mesačný výnos na zákazníka predplatených služieb dosiahol ku koncu marca výšku 8,2 €, u zákazníkov platiacich na základe faktúry 17,1 €. V prvých troch mesiacoch roka 2011 si užívatelia do siete O2 preniesli spolu 45 414 telefónnych čísel. Mobilný operátor pokrýva vlastnou sieťou už 94,9 % populácie krajiny. To mu umožnilo zrealizovať 90 % volaní vo vlastnej sieti. VN

Nová architektúra HP FlexNetwork

Zastarané siete prechádzajú bodom zlomu a nie sú pripravené na nároky v budúcnosti. Podľa HP môžu za to „sieťové silá“, ktoré zvyšujú náklady a navyše sú mimoriadne komplikované. Tieto silá vznikli ako dôsledok budovania izolovaných sieťových konfigurácií odpovedajúcich na požiadavky dátového centra, podnikového areálu, pobočiek, pevných a bezdrôtových sietí.

HP na riešenie tohto problému ponúka sieťovú architektúru, ktorá zvyšuje variabilitu IT infraštruktúry tým, že umožňuje nasadiť riešenia založené na modulárnych stavebných blokoch a otvorených priemyselných štandardoch. „Na zaistenie úspechu a konkurenčnej výhody potrebujú podniky presunúť zdroje z údržby zložitých zastaraných sietí na inovácie,“ tvrdí Marius Haas z Networking HP. VN

Flash disk pre USB 3.0

Spoločnosť Kingston Digital uviedla na trh svoj najrýchlejší flash disk pre rozhranie USB 3.0. Nový disk umožní užívateľom prenášať dáta rýchlejšie než štandardné rozhranie USB 2.0.

Poskytuje vyšší výkon a zároveň kompatibilitu s rozhraním USB 2.0. Nový model DataTraveler Ultimate 3.0 G2 má rýchlosť čítania 100 MB/s a zapisuje rýchlosťou 70 MB/s. Pri zasunutí do USB 2.0 portu dosahuje disk rýchlosť čítania a zapisu okolo 30 MB/s. Flash disk je dostupný v kapacitách 16 GB, 32 GB a 64 GB. Umožňuje rýchly prenos veľkých dokumentov, fotografií vo veľkom rozlíšení a HD videí. IS

Xerox vyvíja revolučné prezeranie dokumentov

Predstavte si, že dokážete nájsť, otvoriť, usporiadať, presunúť a prezeráť tisíce dokumentov iba dotykom prsta. A navyše, namiesto celých týždňov ich budete usporadúvať len niekoľko hodín. Vývojári zo spoločnosti Xerox vytvorili prototyp systému inteligentného prezerania dokumentov, s ktorým užívatelia stojaci okolo veľkého dotykového stolného displeja triedia dokumenty posúvaním prstov na obrazovke. Rozhranie je rovnako jednoduché ako používanie inteligentného telefónu, no je viac ako 150-krát väčšie. Naraz tak môže pracovať niekoľko ľudí.

Technológia prezerania dokumentov od Xeroxu umožňuje užívateľom rýchlo zoskupovať podobné dokumenty, umiestniť ich vedľa seba a následne ich porovnávať. Triedené dokumenty je možné zväčšovať, zmenšovať alebo ukladať

v rohu displeja tak ako papierové listy na stole. Jednoduchým ukázaním na niekoľko vybraných dokumentoch užívateľ určí, ktoré informácie sú dôležité. Systém potom tieto informácie použije pre automatické triedenie a usporadúvanie.

Očakáva sa, že túto technológiu budú využívať odvetvia, ktoré pracujú s veľkým objemom dokumentov a dát, ako sú poisťovníctvo, farmácia, zdravotníctvo, finančníctvo či právne služby. Napríklad advokát pri použití spomínaného vyhľadávania prejde len malé množstvo dôkazových materiálov a označí, ktoré sú pre daný prípad aktuálne a ktoré nie. Systém inteligentného prezerania dokumentov následne preskúma celý archív a automaticky vyberie dokumenty, ktoré by si mal prečítať. Systém momentálne prechádza testovacou fázou. JF

3D kamera s dvomi objektívmi

Spoločnosť Sony predstavila prvú 3D kameru na svete s dvojnásobným Full HD rozlíšením. Kamera HDR-TD10 používa dva objektívy a nasnímaný 3D obraz je možné ihneď pozeráť bez špeciálnych okuliarov na dotykovom 3D LCD displeji. Široko-uhľé objektívy Sony G Lens (29,8 mm) majú samostatnú výbavu na filmovanie, vlastný vysokorýchlostný obrazový procesor BIONZ

a CMOS snímač Exmor R so zdaným podsvietením, ktorý umožňuje plný výkon aj pri slabom svetle. Video je možné natáčať v režime snímania vo formáte 50 snímok/sekunda alebo vo Full HD. Kamera je vybavená

aj funkciou Tracking Focus, ktorá zaostruje na pohybujúce sa objekty, a ponúka aj optický stabilizátor obrazu. TS

Aplikácie Photoshopu pre iPad

Spoločnosť Adobe Systems ponúka tri aplikácie Photoshopu Touch pre Apple iPad. Adobe Color Lava, Adobe Eazel a Adobe Nav majú spájať zábavný a interaktívny zážitok z dotykového zariadenia s výkonom a presnosťou. Používatelia môžu napríklad vytvárať vlastné farebné vzorkovníky či maľovať priamo na obrazovku. „Zariade-

nia typu tablet sú predurčené na to, aby sa stali súčasťou kreatívnych pracovných postupov,“ povedal John Loiacono zo spoločnosti Adobe. Photoshop Touch je súčasťou nedávno predstaveného produktového radu Adobe, ktorý umožňuje vytvárať aplikácie pre populárne a vznikajúce platformy smartphone a tablet. TS

Rýchla tlačiareň od Samsungu

Najrýchlejšiu čiernobielu laserovú tlačiareň na svete má ambíciu predávať spoločnosť Samsung Electronics. Ide o tlačiareň radu ML5510/6510, ktorá je vybavená procesorom s frekvenciou 700 MHz, 1 Gbps sieťovou kartou a systémovou pamäťou s kapacitou 768 MB.

Dokáže vytlačiť 62 strán formátu A4 za minútu, zvláda mesačnú záťaž 275 000 strán a je vybavená tonerom, ktorý vystačí na tlač 30 000 strán. Tlačiareň obsahuje aj technológiu, ktorá bráni zablokovaniu papiera. Na slovenskom trhu by sa mala predávať od júna. VN

Inteligentné telefóny pre všetkých

Huawei útočí na slovenský trh s dostupnými Androidmi a tabletmi

Od leta 2011 si budú môcť slovenskí zákazníci vybrať z troch moderných telefónov s označením Ideos.

Čínsky výrobca telekomunikačných zariadení, ktorý je u nás známy predovšetkým ako dodávateľ dátových zariadení a infraštruktúry pre mobilných operátorov, prichádza na slovenský trh s portfóliom inteligentných telefónov a tabletov.

Huawei vsadil na obľúbený operačný systém Android, ktorý nájdeme vo všetkých zariadeniach. Na našom trhu sa budú od tohto leta predávať tri telefóny pod označením Ideos, ktoré majú potenciál oslaviť široký okruh zákazníkov túžiacich po najmodernejších technológiách za dostupnú cenu.

Vlajkovou loďou je Ideos X5, výkonný smartphone s veľkým 3,8-palcovým dotykovým displejom, podporou HSPA+ a HD videa. Svojím dobrým konštrukčným spracovaním a dizajnom môže pokojne konkurovať etablovaným značkám. Gigahertzový procesor zvládne

aj tie najnáročnejšie hry a aplikácie, problém mu nerobia ani HD videá a stránky obsahujúce Flash animácie.

Ideos X3 je telefón, ktorý svojimi špecifikáciami osloví široký okruh zákazníkov. Kompaktné, zaoblené tenké telo telefónu s 3,2-palcovým displejom v sebe ukrýva najnovší operačný systém Android 2.3, rýchly procesor a veľké množstvo užitočných aplikácií, zameraných na sociálne siete, multimédiá a pohodlné ovládanie. Za pochvalu stojí funkcia Fast boot, ktorá umožňuje štart telefónu za menej ako 5 sekúnd.

Ideos X1 je smartphone určený pre menej ná-

ročných zákazníkov, ktorí sa rozhodli pre svoj prvý inteligentný telefón. X1 najviac zaujme svojou cenou, ktorá sa pohybuje okolo 100 eur, čo je vzhľadom na výbavu (HSPA, GPS, Wi-Fi, dotykový displej) skutočne atraktívna ponuka. Huawei tak reaguje na rastúci trhoví podiel inteligentných telefónov, ktoré postupne nahrádzajú klasické telefóny bez operačného systému.

Huawei nezabudol ani na tablety, ktoré sa stávajú čoraz populárnejším nástrojom na prezeranie obsahu a na komunikáciu. Tablet Ideos S7 slim má 7-palcový displej, ktorý v spolupráci s 1 GHz procesorom hravo zvládne prehrávanie videí, fotografií

a hudby. O bezdrôtovú komunikáciu sa stará 3G modul s podporou HSPA a Wi-Fi, poteší aj podpora GPS a dve kamery.

Pri pohľade na portfólio smartphonov a tabletov od firmy Huawei je jasné, že táto firma má slovenskému zákazníkovi čo ponúknuť. **PC**

X3

X5

X1

Kľúčom inovácií je rýchlejší internet

Gunnar Hökmar

Internetové pokrytie Európskej únie by sa malo výrazne zlepšiť a Únia by mala stáť na čele poskytovania služieb vysokorýchlostného mobilného internetu. Takýto zámer švédskeho europoslancu

Gunnara Hökmarka podporil Európsky parlament. „Chcem, aby Európa mala najlepšiu širokopásmovú kapacitu a dosahovala najvyššie rýchlosti prenosu dát, pretože len potom budeme domovom vývoja všetkých nových služieb, ktoré sú nevyhnutné pre modernú ekonomiku,“ uviedol G. Hökmark. Jeho cieľom je, aby sa Európa stala základňou ďalšej generácie spoločností, ako sú Google či Apple, ktoré sú symbolom konkurencieschopnosti a inovácie.

Jadrom návrhu je úprava a sprístupňovanie

dodatočných rádiových frekvencií, ktoré majú zabezpečiť dostatočnú kapacitu na prenos dát. Ohľadne tohto však neexistuje medzi inštitúciami EÚ zhoda. **EP**

Biznis notebooky od HP

Spoločnosť HP rozšírila svoj rad biznis notebookov o nové modely ProBook a EliteBook, ktoré kladú dôraz na bezpečnosť a výkon. Notebooky si pritom zachovávajú svoju praktickosť a štýl. Určené sú najmä pre používateľov, ktorí často pracujú.

Všetky nové biznis notebooky sú vybavené nástrojmi HP ProtectTools, ktoré firmám umožňujú lepšie

ochrániť svoje dáta. Navyše, umožňujú organizáciám centrálné riadiť bezpečnosť vo

všetkých klientských PC bez ohľadu na to, či sú od HP alebo nie. Notebooky spĺňajú ekologické štandardy a sú recyklovateľné. **VN**

Počítač na obrazovke televízora

Asus predstavil pod menom WAVI prvý bezdrôtovú HDMI sadu na svete, ktorá ponúka obojsmerné bezdrôtové ovládanie prostredníctvom rozhrania USB. Zariadenie dokáže prehrať obsah z PC na veľkoplášnu obrazovku televízora vo Full HD rozlíšení. Sadu tvorí dvojica zariadení, ktoré sú schopné prepojiť domácu kanceláriu s obývačkou. Vďaka tomu je možné sledovať filmy, hrať počítačové hry, pohybovať sa na sociálnych sieťach alebo nakupovať na

internetu prostredníctvom veľkej televíznej obrazovky. WAVI pracuje v bezdrôtovom pásme 5 GHz a dosah pokrytia je 25 metrov. **JF**

Štyri z piatich firiem sledujú počítače zamestnancov

Ľudia v práci píšú súkromné e-maily, nakupujú cez internet a skypujú

Firmám sa vyplatí zaujímať sa o to, ako trávia ich zamestnanci pracovný čas za počítačom. Môžu tým dosiahnuť, že budú pracovať až o polhodinu denne viac.

Medzi najrozšírenejšie formy zneužívania počítačov patrí používanie e-mailu na súkromné účely, online nákupy a, samozrejme, sociálne siete. Vyplyva to z prieskumu spoločnosti truconneXion. Monitorovanie zamestnancov, ako v pracovnom čase efektívne využívajú počítač, sa vlani stalo medzi slovenskými firmami doslova módnou záležitosťou. K takémuto kroku ich však donútilo zlé ekonomické prostredie a z toho vyplývajúca potreba rozumného nakladania s firemnými zdrojmi. Spoločnosti aj preto začali zavádzať softvérové nástroje, ktoré sledujú, ako efektívne zamestnanci trávia pracovný čas. Podľa prieskumu sa počet takýchto firiem koncom roka 2009 blížil až k trom štvrtinám.

Sledovací SW je v kurze

„V priebehu uplynulého roka trh ďalej vzrástol,

rast prebehol najmä v masivnosti nasadenia sledovacieho softvéru. V súčasnosti štyrom z piatich firiem v SR nie je ľahostajné, či sa ich zamestnanci na firemnom počítači hrajú alebo riešia súkromné záležitosti, a aktívne to sledujú,“ zhrnul výsledky prieskumu Robert Kleiner, riaditeľ truconneXion.

Podľa výsledkov spomínaného prieskumu uskutočneného medzi dvoma stovkami firiem tlak na monitorovanie v roku 2011 ešte zosilnie. Až 35,9 % firiem si totiž myslí, že im pomôže, ak dokážu zamestnancov primäť k tomu, aby nezneužívali pracovný čas na tzv. surfovanie po internete.

Keď informujete zamestnancov, že počítače sa monitorujú, zvýši to efektivitu ich práce.

„Firmy si uvedomili, že prostredníctvom správy majetku a dohľadu nad zamestnancami môžu dosiahnuť desiatky percent úspor vo veľmi krátkom časovom horizonte, čo je pre ne zásadné, a to obzvlášť v období obmedzených rozpočtov a stavov zamestnancov,“ vysvetlil

výsledky prieskumu R. Kleiner. Podľa neho to dokazujú aj samotné čísla. Vlani badateľne klesla miera „neefektívneho času“ stráveného zamestnancom za počítačom. „Celkový zneužívaný čas sa v priebehu roka skrátil z jednej a pol na priemerne jednu hodinu denne, ktorú zamestnanec venuje svojim aktivitám nesúvisiacim s jeho prácou,“ uviedol R. Kleiner.

Hodinka surfovania je vraj v norme

Podľa odborníkov na techniky duševnej práce sa jedna hodina odreagovania sa v priebehu pracovnej doby blíži k optimu. „Typický duševný pracovník vydrží v absolútne špičkovej sústredení asi pätnásť minút, potom potrebuje niekoľko desiatok sekúnd na zmenu stavu mysle. A v týchto cykloch striedania koncentrácie vydrží pracovník zhruba hodinu a pol – potom mu prospeje desať až pätnásť minút pauzy,“ tvrdí konzultant David Gruber. A vzhľadom na svoje odborné skúsenosti navrhuje aj akési „zlaté pravidlo“ využívania firemného internetu na nepracovné účely. „Pokiaľ pauza a odreagovanie sa na internete viac pracovných síl dáva, než berie, vtedy nech pokojne zamestnanec surfuje. Len čo mu to však začne viac energie brať, nech sa vráti k svojej práci. Presná hranica, kde sa motivujúci účinok rela-

xácie zlomí na negatívny, neexistuje," hovorí D. Gruber. A keby tú hranicu niekto podľa neho poznal, tak je najúspešnejším šéfom na svete. „Vždy totiž záleží na konkrétnej profesii a situácii," dodáva.

Zákaz internetu je krajné riešenie

Obľúbeným spôsobom firiem, ako obmedziť zneužívanie pracovného času, je odstrihnutie „hravých“ zamestnancov od internetu alebo vybraných webových stránok. Prieskum ukázal, že firiem, ktoré čiastočne či úplne obmedzujú prístup na internet, je viac než polovica – až 56,8 %. Advokátka Lenka Altnerová z advokátskej kancelárie Abbot Legal ako príklad blokovaných stránok uvádza platené stránky alebo tie s nevhodným obsahom. „V súlade so svojím oprávnením určiť rozsah používania pracovných prostriedkov by mali zamestnávateľi zvažovať, či povolia svojim zamestnancom využívanie internetu na súkromné účely a za akých podmienok, napríklad cez prestávky na jedlo a oddych," hovorí L. Altnerová. Podľa nej možno odporučiť aj vydanie zákazu sťahovania súborov s mediálnym obsahom či chatovanie a preposielanie reťazových e-mailov. Odborníci na motiváciu zamestnancov však dodávajú, že úplné odstrihnutie zamestnancov od internetu je príliš reštriktívne opatrenie. Neodporúča ho D. Gruber. Ako vhodné riešenie

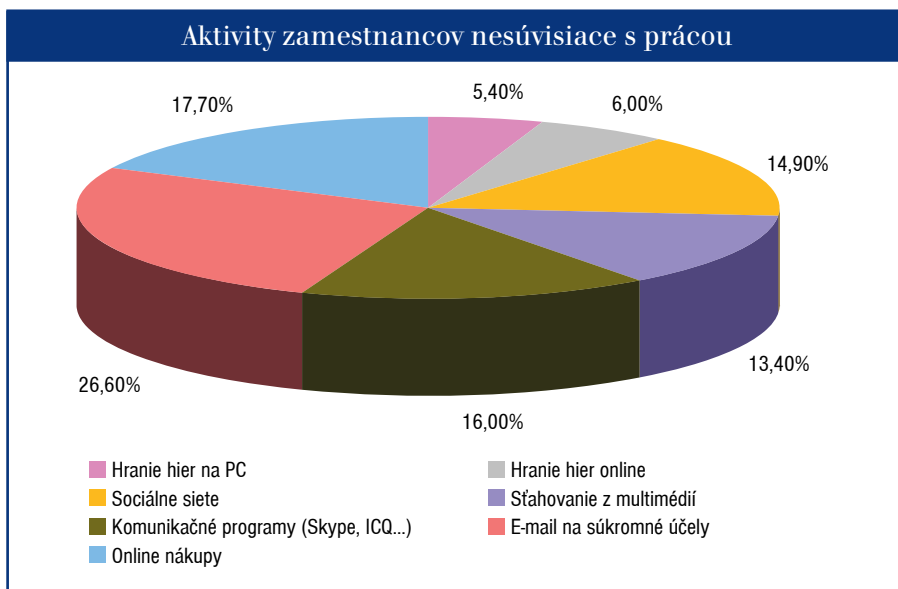
sa mu javí presadzovanie pravidiel: „Vážení zamestnanci, keď budete pracovať ako draci, do bodky si plniť pracovné povinnosti, ak nezavriete počítač ani inak nepoškodíte firmu – tak som ochotný prizmúriť oko nad vašou návštevou akejkoľvek internetovej stránky." Podľa neho sa takýto zrelý prístup šéfa oplatí ako zamestnancom, tak aj firme.

R. Kleiner však k tomu pridáva aj staré známe: „Dôveruj, no preveruj." „Nadriadený nemá pri

súčasnom spôsobe práce bez sofistikovaného kontrolného softvéru šancu zistiť, čím sa vlastne podriadení na počítačoch zaoberajú. Ich kontrola v rámci pravidiel je nielen nevyhnutná, ale aj zdravá. Už samotné rozšírenie informácie, že sú zamestnanci monitorovaní, má preventívny účinok a významne zvyšuje ich efektívnosť na pracovisku," uzatvára R. Kleiner.

RS

Ilustračné foto SXC

Nové smartphony od T-Mobile

Operátor T-Mobile zaradil do svojej ponuky smartphony HTC Desire S a HTC Wildfire S. „Veríme, že tieto dva nové modely nadviažu na úspech svojich predchodcov," uviedla Claudia Petöová zo zastúpenia spoločnosti HTC na Slovensku. Hlavnou prednosťou nového modelu HTC Desire S je výkonný procesor a displej s prirodzeným zobrazením farieb. Telefón je odliaty z jedného kusa hliníka a na čelnej strane má umiestnenú druhú kameru. Druhá novinka vychádza z modelu HTC Wildfire a zaradila sa k najmenším telefónom, ktoré spoločnosť HTC vôbec predstavila. VN

Nikon predstavil novú zrkadlovku

Na trh prichádza nová digitálna zrkadlovka Nikon D5100. Okrem fotenia kvalitných snímok umožňuje natáčať videá vo vysokom rozlíše-

ni. Nový fotoaparát zachytáva široký rozsah farieb a dobre pracuje aj pri horších svetelných podmienkach a pri extrémnych svetelných kontrastoch. Fotografovaný objekt sa pritom môže pohybovať. Zrkadlovka umožňuje sériové snímání rýchlosťou štyri snímky za sekundu. Vďaka zlepšenému výklopnému a otočnému displeju je možné snímání objektov prakticky z akéhokoľvek uhla. Fotoaparát poskytuje aj funkcie Živý náhľad či Automatický výber motívov. Hneď vedľa spúšte je umiestnené tlačidlo D-Movie, ktoré umožní natáčať videá. VN

Vzrástol predaj elektroniky

Vypínanie analógového signálu, majstrová sveta v hokeji, ale najmä znižovanie cien spotrebnej elektroniky boli na Slovensku hlavnými faktormi nárastu predaja elektroniky v mesiacoch január až apríl tohto roka v porovnaní s vlaňajškom. Ako povedal obchodný riaditeľ

spoločnosti NAY Karol Tisončík, táto obchodná sieť zaznamenala výrazný nárast predaja satelitov a DVB-T prijímačov. Lepšie ako vlni sa predávali aj televízory, keď v apríli 2011 ich predaj v kusoch vzrástol až o 50 % oproti aprílu minulého roka. Podporili to aj tohtoročné MS v hokeji, no ťažko tento vplyv oddeliť od ostatných faktorov, najmä od digitalizácie. Priemerná predajná cena TV pritom vďaka akciovým ponukám klesla mierne pod 500 eur. Ďalším motorom predaja televízorov budú v budúcnosti 3D TV, ktoré výrazne rozšírili portfólio a 3D sa stáva štandardnou výbavou prijímačov strednej a vyššej triedy. V technológiách očakáva NAY do budúcnosti rast predaja tabletov. Prítom pri notebookoch a netbookoch (32-percentný, resp. 102-percentný medziročný nárast predaja v kusoch) priemerná predajná cena od začiatku roka rýchlo klesá, čo okrem zlacnenia technológií spôsobil aj rastúci podiel netbookov. NAY dosiahla v roku 2010 obrát 152,72 milióna eur a tržový podiel v predaji elektroniky vyše 25 %. VN/TA

Keď je riadenie tápaním v temnotách

Manažéri veľkých firiem v mnohých prípadoch nevedia, podľa čoho sa rozhodovať. Pomoc sa volá EPM.

Štyrom z 5 veľkých firiem (82 percent) chýba úplnejší prehľad o ziskovosti jednotlivých aktivít, čo zhoršuje ich finančnú výkonnosť. Ukázal to prieskum spoločnosti Oracle zverejnený v štúdiu „Performance Management: An Incomplete Picture“ (Riadenie výkonnosti poukazuje na neúplné informácie). Obchodní riaditelia a IT manažéri veľkých organizácií v ňom priznali, že majú nedostatočný prehľad o profitabilite mnohých činností svojich spoločností. Tento stav negatívne ovplyvňuje ich finančnú výkonnosť a obchodný úspech.

Výskum tiež odhalil problémy v procesoch zberu dát – data-gathering. Manažéri majú kľúčové dáta k dispozícii často až so štvormesačným omeškaním. Viac ako tretina (38 percent) respondentov navyše tvrdí, že trávi viac času zháňaním dát ako potom ich následnou analýzou. Až 43 percent respondentov musí v rámci svojho podniku zväzdať boj o to, aby sa včas dostali k potrebným informáciám, 40 percent uvádza, že v dátach, ktoré majú ako podklad pre rozhodovanie, sú evidentné medzery.

Nedostatok informácií vedie k chybným krokom

Až 82 percent firiem priznáva, že nemá úplný prehľad o výsledkoch svojich podnikateľských aktivít. Takmer polovica (46 percent) sa domnieva, že to potenciálne môže spôsobiť chybné obchodné rozhodnutia. 40 percent uznáva, že to môže negatívne ovplyvniť ich finančnú výkonnosť, a 38 percent súdi, že výsledkom sú chybné stanovené plány, ktoré im môžu zabrániť i priamo v úspechu samotného podnikania. Manažéri zvyčajne trávajú viac než tretinu svojho času štúdiom čísel v tabuľkových procesoroch, ktoré bývajú základným vstupom pre ich rozhodovanie. Problém však je, že dáta v súboroch tabuľkových procesorov sa rýchlo stávajú neaktuálnymi. Manažéri v priemere robia svoje rozhodnutia na základe dát starých 4 mesiace. Pritom 28 percent manažérov priznáva, že vôbec nevedia, aké staré sú dáta, ktoré používajú pre svoje rozhodovania. Iba 44 percent má ako podporu pre svoje rozhodovanie okrem tabuľkového procesora k dispozícii ešte nejaký ďalší špecializovaný softvér.

Taktiež plánovanie scenárov vychádza z dát starých v priemere pol roka. Takmer tretina (30 percent) manažérov opäť nevie, ako aktuálne sú používané kritické dáta, takže nie je žiadnym prekvapením, že 95 percent respondentov pripúšťa v dôsledku toho vznikajúce problémy.

Nástrahy nepresností

Všeobecne z prieskumu vyplýva, že manažéri zvyčajne používajú dáta zo statických tabuľkových procesorov i na správu kritických dát, na finančné plánovanie, riadenie rozpočtu, finančný reporting i analýzy.

Identifikovať a zmeniť nevyhovujúce obchodné procesy môže trvať až rok a pol. Až 83 percent respondentov pripustilo, že táto pomalosť môže mať pre ich firmu vážne následky. 33

márne bojuje s obrovským objemom dát, ktoré generuje ich podnikanie. Vážnym dôsledkom je nedostatočný prehľad o profitabilite naprieč celou organizáciou. Bez systémov na plánovanie obchodných procesov nemajú organizácie možnosť prepojiť strategické, prevádzkové a finančné plánovanie, ďalej sa budú stretávať s fragmentáciou informácií a nebudú mať inú možnosť, než pokračovať v rozhodovaní založenom de facto na tápaní v temnotách.“

Pri fragmentárnom prístupe k riadeniu výkonnosti sa vychádza iba z čiastočných dát namiesto holistického pohľadu, čo vedie často k nebezpečným nepresnostiam, ľudským chybám i vážnym časovým oneskoreniam v potrebných reakciách. Firmy sa niekedy snažia obmedziť počet ľudí, ktorí robia rozhodnutia,

percent respondentov chápe, že ich obchodné plány sú kvôli tomu zastarané, 55 percent uvádza, že ich firme v dôsledku toho vznikajú zbytočné náklady, a 43 percent uvádza, že situácia má negatívny dopad na pracovnú morálku zamestnancov.

Dáta v rámci veľkých organizácií nie sú dostatočne zdieľané, znalosti sú fragmentované. 87 percent manažérov kritizuje spôsoby zdieľania dát v rámci ich organizácií, 71 percent opisuje väzbu medzi strategickými cieľmi, prevádzkovými plánmi a rozpočtami ako roztrieštenú.

Hrozba neriaditeľnosti

John O'Rourke, viceprezident pre marketing produktov EPM (Enterprise Performance Management) v spoločnosti Oracle, k výsledkom prieskumu uvádza: „Manažment zatiaľ zjavne

a to len preto, že ak je tento proces založený výhradne na dátach z tabuľkových procesorov, stáva sa totálne neriaditeľný. Tak však prichádzajú o know-how mnohých kvalifikovaných odborníkov.

„Ak pre svoje rozhodovanie nemáte k dispozícii nič iné ako jednoduché tabuľky zostavené napr. na báze denných predajov, vaše rozhodnutia budú v dôsledku toho častejšie chybné,“ upozorňuje John O'Rourke. Firmám odporúča implementovať systémy EPM, ktoré znižujú časové oneskorenie a zložitosť dát a pomáhajú zaviesť pružnejšie plánovanie a rozhodovanie. Prieskum, pre ktorý oslovili 1 499 manažérov veľkých organizácií (s ročným obrátom nad 100 miliónov USD) v 13 krajinách, vykonala na objednávku spoločnosti Oracle firma Dynamic Markets.

PR

Vzdelávanie, kurzy, semináre

Bratislavský kraj

Marketing a obchod

Situačný predaj a zvládanie námietok, 22. 6., Senec, Dynargie Slovakia

Tréning trénerov – prezentačné zručnosti, 30. 6. – 1. 7., BA, a_set

Vyjednávacie zručnosti pre pokročilých, 16. – 17. 6., BA, Top Consult Group

Ľudské zdroje a personalistika

Typológia ľudí – odhaľte kód človeka, 17. 6., BA, GtoG

Spoločenská etiketa a biznis protokol, 23. 6., BA, MJB Communication

Tréning komunikačných zručností, 21. – 22. 6., BA, Centrum ďalšieho vzdelávania UK

Spoločenský a biznis protokol, 14. 6., BA, Excellent Training

Personalistika, mzdy, zamestnanecké vzťahy a sociálna politika v praxi, 13. 6., BA, a_set

Efektívnosť vzdelávania, 21. – 22. 6., BA, Intenzíva

Work-life Balance, 15. 6., BA, Excellent Training

Vyjednávanie a riešenie konfliktov, 14. – 15. 6., Bratislava, PDCS

Presentation skills in English, 16. – 17. 6., BA, FBE

Presvedčivý prejav a prezentácia, 27. – 28. 6., BA, a_set

Emočná inteligencia pre šéfov, 14. 6., BA, B. Bystrica, Poprad, Košice, Praha, Albisa

Lektorské vzdelávanie pracovníkov špeciálnych činností, 20. – 24. 6., BA, Ústav vzdelávania a služieb

Ochrana osobných údajov, 27. 6., BA, Ústav vzdelávania a služieb

Manažment

Motivačný seminár pre vedúcich pracovníkov, 27. – 29. 6., BA, Business Success

Kreativita II, 14. – 15. 6., BA, FBE

Procesne a projektovo orientovaná organizácia, 15. 6., BA, Next Level Consulting

Kurz IA SMBP podľa normy ISO 22000:2005, 20. – 21. 6., BA, TÜV NORD Slovakia

Business Continuity Management, 23. – 24. 6., BA, Det Norske Veritas SK

Interný audítor SMK – manažerstvo kvality ISO 9001, 20. – 23. 6., BA, MJB Communication

PRINCE2® Practitioner, 23. – 24. 6., BA, Next Level Consulting

Multi-projektové riadenie, 16. 6., BA, Next Level Consulting

Enterprise Risk Management, 30. 6. – 1. 7., Hotel Medium, Det Norske Veritas SK

Interný audítor, manažér kvality, 21. 6., BA, Slovenský metrologický ústav

Interný audítor QMS podľa normy ISO 9001:2008, 16. – 17. 6., BA, Vincotte Slovakia

Hotelový manažment, 4. 7., BA, MJB Communication

Finančné riziká a BASEL II, 23. – 24. 6., BA, Progres Slovakia

Získavanie informácií o podnikoch a odvetviach, 17. 6., BA, Expertízny a edukačný inštitút PEVŠ

Jazyky

Intenzívny kurz AJ, ŠJ, TJ 8 x 50 minút, 20. – 30. 6., BA, Vzdelávacia agentúra Progreska

Financie

Škola IFRS v praxi, 20. – 21. 6., BA, BPP Business School

Finančná gramotnosť, 27. 6., BA, MJB Communication

Finančný controlling v praxi, 16. – 17. 6., BA, Agentúra Tempo

Právo a legislatíva

Zaujímavé témy z pracovného práva, 29. 6., BA, a_set

Effective writing of audit reports, 7. 7., BA, BPP Business School

Zmeny v legislatíve 2011, 1. 7., BA, Progres Slovakia

Rôzne

Medzinárodné zdaňovanie, 14. 6., BA, Bratislavská regionálna komora SOPK

Telefonická komunikácia so zákazníkom, 15. – 16. 6., BA, Top Consult Group

BOZP a PO

Pracovné úrazy, 16. 6., Bratislava, Verlag Dashöfer

Odborné

Príprava projektu na získanie finančných prostriedkov z fondov EÚ, 28. – 30. 6., BA, MJB Communication

Ako získať prostriedky pre neziskové organizácie?, 23. 6., BA, Verlag Dashöfer

Banskobystrický a Žilinský kraj

Jazyky

AJ 1 – začiatočníci – týždenný pobytový intenzívny kurz, 3. – 8. 7., Nízke Tatry, hotel Repiská, Jazyková agentúra Resyl – Brain-Friendly School

Právo a legislatíva

Jednoduché účtovníctvo – sobotný kurz, 18. 6. – 2. 7., Dolný Kubín, Agentúra JASPIS

Marketing a obchod

Coaching, 15. – 16. 6. 2011, Rajecké Teplice, Roman Research

Obchodná komunikácia, 20. – 21. 6., Tále, Timan

Odborné

Master štúdium priemyselného inžinierstva, 15. – 16. 6., Žilina, IPA Slovakia

Manažment

Komericializácia inovácií v praxi, 15. – 16. 6., Žilina, Slovenské centrum produktivity

Procesné riadenie, 17. – 18. 6., Tále, Timan

Integrácia rizikového prístupu v QES, 15. – 16. 6., Žiar nad Hronom, Det Norske Veritas SK

Interný audítor QMS v zmysle ISO 9001:2008, 22. – 24. 6., Eurocontrol

Ľudské zdroje a personalistika

Kurz koučovania akreditovaný ICF – Brief Coaching (128 hodín), 22. – 24. 6., Banská Bystrica/Tajov, Co/Man, 1. systemická

Košický a Prešovský kraj

Manažment

Motivačný seminár pre stredný manažment, 17. – 18. 6., Košice, Business Success

Marketing a obchod

Neuveriteľný seminár o predaji, 24. – 26. 6., Košice, Business Success

Ľudské zdroje a personalistika

Asertívna komunikácia a riešenie konfliktov, 14. – 15. 6., Košice, Dynargie Slovakia

Účtovníctvo a dane

Jednoduché účtovníctvo – večerný kurz, 13. – 29. 6., Poprad, Agentúra Jaspis

Trnavský, Nitriansky a Trenčiansky kraj

Právo a legislatíva

Jednoduché účtovníctvo – víkendový kurz, 18. – 25. 6., Nitra, Agentúra Jaspis

Manažment

VDA 6. 3 Audit procesu 23. – 24. 6., stredné/západné Slovensko, Eurocontrol

Účtovníctvo a dane

Jednoduché účtovníctvo – víkendový kurz, 18. – 25. 6., Prievidza, Agentúra Jaspis

IT a počítače

Počítačové kurzy, 20. – 30. 6., Trnava, Akadémia vzdelávania Trnava

Ľudské zdroje a personalistika

Mediácia a facilitácia, 15. – 17. 6., Trnava, AiO Education

Kurz vedúci/externý audítor EMS-IRCA, 27. 6. – 1. 7., Piešťany, Det Norske Veritas SK

Informácie o vzdelávacích aktivitách prinášame v spolupráci s internetovým portálom www.education.sk.

Originálny prístup vzbudí pozornosť zákazníkov

Ako nájsť cesty, ktoré sú účinné, ale nestoja veľa peňazí?

Keď sa podnikanie dostane do problémov, marketingové výdavky neobíde prísne prehodnocovanie. Nie je jednoduché rozhodnúť, kde ušetriť, keď je firma v červených číslach.

Každý rozumný podnikateľ vie, že si tým zároveň môže podrezať konár, na ktorom sedí, a nepredpokladám, že by takéto rozhodnutia prijímal manažment ľahko. Pri raste reklamných výdavkov do astronomických výšok však mnohé firmy jednoducho prestávajú pretekmi stačiť.

Ako z kruhu von?

Odpoveďou je nájsť cesty, ktoré sú účinné, ale nestoja veľa peňazí. Menšie firmy nemusia rezignovať. Môžu si dovoliť rýchlejšie reakcie, užší kontakt so zákazníkmi a tiež niektoré praktiky, na ktoré si už veľkí a zavedení konkurenti netrúfajú. Jay Conrad Levinson vydal po prvýkrát knihu o Guerilla marketingu v roku 1983. Dal v nej meno oblasti marketingovej komunikácie, ktorá sa nespolieha na veľký rozpočet, ale na nápady a osobnú zaujatosť marketérov, často samotných majiteľov firiem.

Netradičný marketing stojí a padá na schopnosti inovácií a prispôsobovania sa podmienkam trhu. Je logické, že internet sa veľmi rýchlo stal jedným z jeho hlavných nástrojov. Treba si uvedomiť, že akokoľvek účinný nástroj zostáva iba nástrojom a musí byť správne použitý. Aj výnimočné myšlienky musia byť v súlade so samotnými princípmi a zákonitosťami marketingu nemôžu obchádzať. Stratégia a jasne definovaný cieľ by mali stáť na začiatku každej kampane. Ak sa vám podarí zákazníkov šokovať alebo rozosmiať, dosiahnete to viac či menej agresívnym spôsobom, nemusí to ešte znamenať efektívny marketing. Získať zákazníkovo pozornosť je dôležité, no ak mu

nedokážeme sprostredkovať svoje poslanstvo, neposunie nás to bližšie k cieľu.

Nestraťte zo zreteľa celý marketingový mix

Klasická marketingová teória hovorí o štyroch súčiastiach marketingového mixu, ktorými sú produkt, cena, distribúcia a propagácia. Novšia literatúra k nim často priraduje aj piaty prvok, ktorým sú ľudia. Zdá sa mi, že v čase Facebooku, keď každý komunikuje s každým a názory sa šíria rýchlosťou blesku, je namiesť začať práve pri vlastných zamestnancoch.

Gerilový marketing stojí na neobvyklých nápadoch, ktoré si nevyžadujú vysoké náklady.

Postarajte sa o to, aby ste vo firme vytvorili tím. Zamestnanci sú vašimi partnermi, rovnako ako sú nimi zákazníci. Možno im nedokázate platiť toľko ako veľké medzinárodné firmy. No motivovať ich môžete individuálnym prístupom, pochopením rodinnej, zdravotnej či inej situácie,

ocením a úprimným poďakovaním. Znie to ako fráza, ale rozdiely v spokojnosti pracovníkov sú obrovské a bezpochyby vyplňajú „atmosféru“ vo firme. Zákazník, ktorý k vám vstúpi, to akýmsi šiestym zmyslom okamžite vycíti. Dobré meno si nemôžete kúpiť, ale čím viac sa zameriate na vytváranie dobrých vzťahov s verejnosťou, tým nižší môže byť váš marketingový rozpočet.

Bolo by nosením dreva do lesa hovoriť o tom, že produkt musí vychádzať z potrieb vašich zákazníkov, a nestavať na tom, čo sa páči vám? Stále však stretávame neodbytných predajcov „životne dôležitých výrobkov“, ktorých zmysel nám úplne uniká. Čím originálnejší je váš nápad, tým dôkladnejší urobte prieskum, či to tak vnímajú aj potenciálni zákazníci!

Súhlasíte s tým, že distribúcia musí byť dostatočne rýchla a pružná? No nie je žiadnou výnimkou čakať 16 týždňov na nábytok, ktorý obchodný dom ponúka vo svojich perspektívach ako bežný sortiment. Zatiaľ si to možno môže dovoliť.

Zažili ste už utrpenie z najnižšej ceny, ktorá sa spojila s okliešteným či nijakým servisom a neochotným personálom? Technický laik, čo sa pokúšal nainštalovať internetové pripojenie, pretože dodávateľ to nepovažuje za súčasť

služby, bude vedieť, o čom hovorím. Možno sú to oblasti, ktoré zatiaľ čakajú na šikovného podnikateľa, ktorý dokáže využiť nemohúcnosť veľkých výrobcov ako svoju konkurenčnú výhodu.

Kde hľadať nápady, keď všetko už bolo vymyslené?

Žiaden článok sa nestane zdrojom originálnych nápadov priamo pre vaše podnikanie. Môže vám pomôcť zorientovať sa, navrhnúť zdroje inšpirácie. Existuje však burza nápadov, z ktorej môžete čerpať úplne zadarmo. Stačí sa pozeráť okolo seba a premýšľať. Začnite sa

Internet sa stal jedným z hlavných marketingových nástrojov; musí sa však správne využívať.

zaoberať tým, ktoré letáky z vašej schránky vás oslovujú viac ako iné. Prečo si niektoré reklamy pamätáte a iné vám vôbec nezídu na um? Ako by sa dala preniesť myšlienka z inej brandže do vašej oblasti? Nesnažte sa priamo kopírovať iných a už vôbec nie svoju konkurenciu, na to by vaši zákazníci okamžite prišli a veľa úžitku by

vám to neprinieslo. Ale ak vás osloví spôsob, akým to robí niekto iný, zapojte svoju predstavivosť.

- Je vaše podnikanie založené na menšom množstve kvalitných kontaktov?

Čo tak vyskúšať ručne písané listy? Je to náročná práca, ale výsledok vás možno prekvapí. Najmä vtedy, ak obsahu venujete rovnakú pozornosť ako forme.

- Nedarí sa vám preniknúť k cieľovej skupine vyšších manažérov?

Zamyslite sa, či by nebolo účinnejšie získať kontakty na osobných asistentov a osloviť priamo a osobne práve ich. Môžete získať cenových spojencov.

- Končia vaše direct mailové materiály v koši?

Pravdepodobne splývajú s množstvom iného „reklamného odpadu“, ktorý pristane v poštovej schránke. Odlíšte sa formátom, malým darčekom, vtipným upozornením, že ste iní ako ostatní. Ak získate pozornosť, dostanete šancu prehovoriť.

- Naháňate sa neustále za novým biznisom?

A využívate potenciál vzťahov, ktoré už máte

so svojimi zákazníkmi vytvorené? Nikto nemá radosť, ak ho neustále atakuje ziskuchtivý predajca. Chce to oveľa viac, ako poslať obchodné ponuky. Zamyslite sa, ako urobiť ľuďom radosť alebo pomôcť im niečo zvládnuť, a vytvorte vzťah založený na dôvere. Odmenia sa vám, keď budú vaše služby potrebovať.

Vytrvalosť sa vypláca

Ak vám napadne niečo nové a zaujímavé, obetujte trochu času na testovanie myšlienky. Nebojte sa nevyskúšaných vecí, no nevrhajte celý rozpočet do niečoho, čo sa zakladá len na vašej intuícii. Keď sa rozhodnete dať dobrej myšlienke šancu, počítajte s tým, že väčšina aktivít v priamom

marketingu potrebuje viacnásobné opakovania, aby prenikla do mysle zákazníkov. Preto neprestávajte plávať vo chvíli, keď ste sa už dostali do stredu jazera.

Ing. Jana Škutková
www.marketingovo.sk
Ilustračný obrázok: SXC

GW 110602

PRVÍ NA TRHU S INFORMÁCIAMI

Potrebujete spoľahlivý, transparentný a profesionálny zdroj informácií?

Obráťte sa na TASR. Ponúka moderné produkty užitočné nielen pre odbornú, ale aj laickú verejnosť.

www.tasr.sk

• **tasr** •
každý deň lepší servis

Are We Prepared for a Multipolar World Economy?

It's time to rethink the approach to global economic governance

The world economy is on the verge of a transformative change – the transition to a multipolar world economic order.

Throughout history, paradigms of economic power have been drawn and redrawn according to the rise and fall of those countries best equipped to drive global growth and provide stimulus to the global economy. Multipolarity, meaning more than two dominant growth poles, has at times been a key feature of the world economy. But at no time in modern history have developing countries been at the forefront of a multipolar economic system.

A multicurrency arrangement centered on USD, EUR and CNY is probable scenario.

This pattern is set to change. By 2025, six emerging economies – Brazil, China, India, Indonesia, South Korea, and Russia – will collectively account for about one-half of global growth. The international monetary system is likely to cease being dominated by a single currency over the same years. As they pursue growth opportunities abroad and are encouraged by improved policies at home, emerging-market corporations will play an increasingly prominent role in global business and cross-border investment, while large pools of capital within their borders will allow emerging economies to become key players in financial markets.

Greenback's Waning Dominance

As dynamic emerging economies evolve to take their place at the helm of the world economy, a rethink of the conventional approach to global economic governance is needed. The current approach rests on three premises: the link between concentrated economic power and stability; the North-South axis of capital flows; and the centrality of the US dollar. For now, the US dollar remains the most important international currency. But this dominance is

waning, as evidenced by its declining use as an official reserve currency, as well as for invoicing goods and services, denominating international claims, and anchoring exchange rates. The euro represents the dollar's strongest competitor, so long as the eurozone successfully addresses its current sovereign-debt crisis through bailouts and longer-term institutional reforms. But developing countries' currencies will undoubtedly become more prominent in the longer term.

The size and dynamism of China's economy, and the rapid globalization of its corporations and banks, makes the renminbi especially likely to take on a more important international role. In *Global Development Horizons 2011*, the World Bank presents what it believes to be the most probable global currency scenario in 2025 – a multicurrency arrangement centered on the dollar, euro, and renminbi. This scenario is buttressed by the likelihood that the US, the eurozone, and China will constitute the three major growth poles at that time.

Focusing on Development

Finally, the international financial community must live up to its responsibility to ensure that the development agenda remains a priority. Countries with global economic clout have a special responsibility to accept that their policy actions have important spillover effects on other countries. Monetary-policy initiatives

that emphasize increased collaboration among central banks to achieve financial stability and sustainable growth in global liquidity thus would be particularly welcome.

Despite the considerable progress that developing countries have made in integrating themselves into international trade and finance channels, there is still much work to be done to ensure that they share the burden of maintaining the global system in which they have a rapidly

Six emerging economies will collectively account for one-half of global growth by 2025.

growing stake. At the same time, it is critical that major developed countries craft policies that take into account their growing interdependency with developing countries. More and more, global governance will depend on leveraging that interdependency to strengthen international cooperation and boost worldwide prosperity.

Justin Yifu Lin, Chief Economist of the World Bank; Mansoor Dailami, lead author of *Global Development Horizons at the World Bank.*

© Project Syndicate
Shortened; headlines by editor.

Slovakia's Nuclear Power Plants Are Safe

Nuclear energy has been an important part of Slovakia's energy mix for decades, with around one half of the domestic output produced by the two nuclear power plants – Jaslovské Bohunice (Trnava region) and Mochovce (Nitra region), Prime Minister Iveta Radičová said at the European Nuclear Forum in Prague in May. Thanks to nuclear power plants, along with hydroelectric power plants, Slovakia produces considerable amounts of electricity without extremely burdening the environment with carbon-dioxide and sulphur emissions, she said. According to the premier, safe running of the two nuclear power plants has been and will remain Slovakia's foremost priority. The power plants have been permanently scrutinised by the Office for Nuclear Supervision (ÚJD) and relevant international organisations. The International Atomic Energy Agency in April declared that Slovakia observes the Convention on Nuclear Safety. „Efforts aimed at bolstering security in Slovakia's nuclear plants were commenced even before the events in Japan,“ stressed Radičová.

From BTS to New Flight Destinations

Air transport is gaining ground on Bratislava's M. R. Štefánik Airport (BTS) again after two tough years. Czech Airlines (CSA) recently decided to operate 24 new direct flights to six destinations per week out of BTS as of June. The list of air carriers flying to and from the airport currently includes Ryanair, Danube Wings, Utair Aviation, CSA, El Al, Belle Air and charter carrier Travel Service. The crisis took a heavy toll on three of the airport's airlines – SkyEurope Airlines, Air Slovakia and Seagle Air, all of which have gone bust.

CSA newly connects Bratislava with Paris, Rome, Amsterdam, Brussels, Larnaca and Barcelona. It was noted that Czech Airlines passengers often flew from Bratislava to Prague and then on to other destinations, using Prague as point of transfer, said the air carrier's vice-president for sales and marketing Jiří Marek.

EU Rail Project to Ease Traffic to Bratislava

On top of connecting Bratislava and Paris by rail, the TEN-T 17 project should incorporate rail transport within Bratislava's public transport system and thereby alleviate congested routes between Bratislava and nearby

Pavol Frešo

towns and villages, Bratislava Region Governor Pavol Frešo said. „By introducing new rail stops in the city and modern trains, the TEN-T project will provide an alternative to individual car transport, which puts a burden on Bratislava from several directions,“ he said.

Frešo held talks with European Commission Vice-president Maroš Šefčovič amidst the latest session of the Committee of the Regions. TEN-T 17 is aimed at revamping rail connections into a high-speed route covering 1,500 kilometres from France through Germany and Austria to Bratislava. It should serve both passenger and freight transport.

CSR in Slovakia

Slovakia is semi-successful in creating conditions for corporate social responsibility, reads the survey carried out by the Bratislava Economic University in co-operation with UN Development Programme (UNDP) and the Economic Ministry. On a scale of 1 to 100, evaluating the rate of success in creating corporate social responsibility, Slovakia sits approximately in the middle.

„Corporate social responsibility has gained weight for many international institutions, becoming part of the strategic goals for governments of many countries,“ said Economy Minister Juraj Miškov. „I'm convinced that a favourable business environment that motivates people to start businesses represents one of the key tools for securing the long-term competitiveness of a country,“ he added.

Gas Power Plant in Malženice

A new gas power plant in Malženice (Trnava region), operated by E.ON, is able to produce 3 billion kWh of ecological electricity per year. According to Konrad Kreuzer, CEO, E.ON Slovakia, the construction works on the plant took 26 months, with the total investment reaching €400 million. The facility is the largest power plant built by E.ON in Slovakia recently.

„We view the building as a milestone in electricity production in Slovakia, and as evidence that E.ON takes its activities in Slovakia seriously,“ said Kreuzer. The gas power plant will be able to satisfy the needs up to 900,000 average households. The efficiency level of the power plant, which reaches 59 percent, is among the highest in Europe.

Slovnaft Group Reports Profits

Oil-refinery Slovnaft Group ended up in black numbers in the first quarter of this year, citing favourable external conditions to be the main factor behind the good result. The group reported operational profits amounting to €28 million for 1Q11.

The lion's share of Slovnaft's investments (worth €33 million in total) over the first three months of this year went into projects designed to streamline the company's output. Slovnaft also reported that – driven by higher demand in motor fuels and thanks flawless production – the turnover volume at the refinery was nearly 1.5 million tonnes of oil in the first quarter of 2011, representing an increase of 104,000 tonnes, or 8 percent, compared to the same period last year.

Slovnaft Group is one of the largest employers in Slovakia, giving jobs to 3,600 people. It currently operates 209 filling stations around the country.

Na dovolenkové cesty Slovenskom

Cestovný lexikón Slovenskej republiky 2011/2012

Astor Slovakia Welcome Service prináša na začiatku sezóny hádam najucelenejší bedeker o Slovensku.

Slovensko je ideálne miesto na mnohé spôsoby dovolenkovania, poznávanie, športovania, zdravotného oddychu, rodinnej či adrenalínovej dovolenky. Máme kúpele, termálne kúpaliská, jazerá, jaskyne, možnosti na lyžovanie, cyklistiku, golf, skalolezectvo, horolezectvo, nádhernú prírodu v každom ročnom období. Ucelený sprievodca touto pestrou turistickou ponukou je iste veľmi vítaný. Spoločnosť Astor Slovakia Welcome Service prináša každý rok na začiatku turistického sezóny Cestovný lexikón Slovenskej republiky – systematicky usporiadaný a hádam najucelenejší bedeker o Slovensku.

Sprievodca v troch jazykoch

Aj trinásť ročník publikácie ponúka v slovenskom, anglickom a nemeckom jazyku množstvo aktuálnych informácií o našej krajine, jej prírodných a historických objektoch, ako aj sumár prehľadne usporiadaných praktických informácií o turistických službách, kultúrnych podujatiach a databázu užitočných kontaktov, ktoré sú dostupné aj na www.lexikon.sk. Tematické usporiadanie podľa samosprávnych krajov umožňuje jednoduchú orientáciu a prehľadné vyhľadávanie subjektov (pamiatky v zozname UNESCO, národné kultúrne inštitúcie, sakrálné pamiatky, mestá a obce s pa-

mätihodnosťami, prírodné skvosty, osobnosti našej histórie, kúpele, aquaparky, termálne kúpaliská, agroturistické kapacity, lyžiarske centrá, strediská golfu atď.).

Tvorcovia Lexikónu si na jednej strane dávajú za cieľ všestranne podporovať domáci cestovný ruch a na druhej strane byť dobrým sprievodcom i pre zahraničných návštevníkov. Ročenka tiež spoľahlivo slúži personálu hotelov, kúpeľov, cestovných agentúr či informačných turistických kancelárií. S jej pomocou môžu poskytnúť hosťovi komplexnú informáciu nielen o najbližšom okolí, ale aj o ktoromkoľvek kúte Slovenska.

Cestovný lexikón dopĺňa každý rok aktualizovaný

Autoatlas Cestovného lexikónu Slovenskej republiky, ktorý umožňuje rýchlu orientáciu a dopravu k zariadeniam a turistickým zaujímavostiam, prezentovaným v Lexikóne. **VN**

0 GW 110607

Predplatiteľská súťaž

Objednajte si ročné predplatné časopisu Goodwill (10 čísel) iba za 12 eur a môžete získať okrem zľavy aj najnovšiu ročenku Cestovný lexikón SR 2011/2012 a praktický a aktuálny Autoatlas Slovenska, ktorý môže byť vaším spoľahlivým sprievodcom na dovolenkových cestách Slovenskom. Publikácie pošleme trom vyžrebovaným predplatiteľom, ktorí si objednávajú a uhradia predplatné časopisu do 7. júla 2011. **RED**

Kontakt:

ASTOR Slovakia, s. r. o.
 Benediktího 5, 811 05 Bratislava 1
 tel.: + 421 2 52624681,
 + 421 2 63451015
 e-mail: astor.slovakia@stonline.sk,
redakcia@lexikon.sk
<http://www.lexikon.sk>

ANO, objednávam si ročné predplatné v cene 12 €/361,51 Sk

ADRESA PREDPLATITEĽA:

Meno a priezvisko: .....
 Spoločnosť: .....
 Ulica: ..... Mesto a PSČ: .....
 IČO: ..... DIČ: .....

ADRESA NA DORUČENIE:

Meno a priezvisko: .....
 Spoločnosť: .....
 Ulica: ..... Mesto a PSČ: .....
 IČO: ..... DIČ: .....
 E-mail: ..... Telefón: .....
 Dátum: ..... Podpis: .....

Platí aj podpísaná fotokópia objednávky.

Možnosť objednania predplatného: zaslaním vyplneného objednávkového kupónu na adresu:
 Goodwill Publishing, s. r. o.
 Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
 faxom na číslo: 02/48 28 74 25
 e-mailom: goodwill@goodwill.eu.sk

00 GW 110613

Robte váš biznis jednoducho a elegantne

HUAWEI IDEOS X5

S HUAWEI IDEOS X5 bude váš biznis jednoduchší. S týmto praktickým mobilným telefónom hravo zvládnete vašu agendu, kontakty a harmonogram na jednom mieste. Rýchlym mobilným internetom budete môcť prehliadať všetky vaše obľúbené stránky a potrebné informácie. Váš biznis sa stane elegantnejším.

- Android™ 2.2
- Flash 10.1
- 720p HD
- Gmail™
- Navigácia
- Android™ Market

mobile banking
BankAir

bezkontaktná platba cez
StickAir

AJ NA DOVOLENKE MÔŽETE MAŤ BANKU POD PALCOM

S bankou v mobile máte svoj účet neustále pod kontrolou!

- S aplikáciou mobile banking **BankAir** ľahko zistíte svoj zostatok alebo zadáte domáci platobný príkaz.
- Bezkontaktná debetná platobná nálepka **StickAir** konečne prináša zábavné platenie! Do 20 € platíte bez PINu a podpisu.

Viac info na www.bankavmobile.sk alebo cez **UniTel 0800 180 180**.

 UniCredit Bank